

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is

II. év.

Budapest, 1898, szerda, április 27-én.

116. szám.

Független szavazatok.

Könnyű volna a mai szavazás történetéből azt a tanulságot levonni, hogy megint kutba esett egy szélbali mese és ne beszéljen ezentul senki arról a pártfegyelemlről, amely a vélemények szabad játékát korlátozza. Mert hiszen az történt ma, hogy Thaly Kálmán a magyar állami nyelv felsőbbsége érdekében indítványozott valamit, a miniszter ezt bizonyos okokból ellenezte s a többség ugyan nem hagyta cserben a minisztert, de a szabadelvű táborban is akadtak valami tizenötön, akik nem néztek se pártfegyelmet, se minisztert, hanem a magyar állami nyelv felsőbbsége érdekében a szélsőballal szavaztak. S ha az ember elgondolja, hogy Olay Lajost csak nemrégén szinte száműzték a pártjából, mert a pozsonyi főispán ellen indított személyes hajszában, tehát igazán kicsi dologban, szembe mert helyezkedni a pártjával, akkor a szabadelvű tizenötök független szavazata sokat nyer hősies színében. Mert a többség is rájuk kiálthatott volna, hogy menjenek a szélsőbalra, ha vele szavaztak — ahogy Olayra kiáltozott akkor az ingerült függetlenségi párt.

De ez nagyon kicsi volna tanulságnak. S nem is ez az igazi. Mert gyöngé pártok csinálhatnak a fegyelemből bálványt, amely ellen gondolatban sem szabad véteni, de hatalmas parlamenti pártok ezt a pártfegyelmet csak nagy elvi kérdésekben fogják alkalmazni. S akkor pártkérdéssé is teszik. A szabadelvű párt multjában van rá példa és van bizonyíték. Ellenben nem olyan szokatlan, hogy

bizonyos alárendelt részletkérdésekben, vagy nem szigorúan a kormányzati politikába vágó dolgokban a párt egyes tagjai külön hajóban eveznek. Tessék csak az összeférhetlenségi viták idejére s az Andrássyak akkori szereplésére gondolni. Ugyan kinek jutott akkor eszébe, hogy az ő véleményük szabadságát akár a szent pártfegyelem nevében is korlátozza? Senkinek. Már csak maradjon a szélbali lovagok házi szokása, hogy azt se tőrjék meg hajlékukban, aki a személyes hajszákba nem akarja őket követni.

Ilyen szempontból tehát nem látjuk a tizenötök mai szavazatának valami különösebb jelentőségét. Nem is akarunk glóriát festeni a fejük fölé. Egyszerűen úgy szavaztak, amint meggyőződésük diktálta; ezt pedig a többi szavazónál sem akarjuk kétségbevonni. De igenis megérdemli a vele való foglalkozást maga az eset, amelynek ötletéből maga a szabadelvű párt véleménye is megoszlott. Mert ez az eset első pillanatra úgy fest, mintha igazán nem alárendelt politikai kérdésről, hanem a legnagyobb fontosságú nemzeti érdekről volna szó. A Thaly indítványa ugyanis azt célozza, hogy az állam csakis olyan lelkészek jövedelmét egészítse ki, akik magyar állampolgárok s a magyar nyelvet szóban és írásban bírják. Sőt megakartta engedni, hogy a törvény három évi várakozási időt adjon azoknak is, akik az állam nyelvét csak ezentul tanulnak meg. Az indítvány tehát mindenesetre számíthatott a magyar törvényhozás rokonszenvére.

Mi okon oszoltak meg mégis a vélemények? Hiszen az ilyen indítvány

helyességét a magyar kultúra irányítója csak nem vitathatta? Igaz. Nem is tette. De másrészt nem szabad elfelejteni, hogy ez az indítvány kerülő uton és nagyon tetszetős formában mégis csak a kongrua-javaslat egyik kardinális intézkedését akarta kiirtani. Azt akarta kivenni a javaslatból, hogy a nem kvalifikált lelkészek még a kisebbre szabott támogatást se kaphassák meg az államtól. Mert a képesített lelkészek a meglevő törvény alapján okvetlenül tudják az állam nyelvét s rájuk az indítvány nem is vonatkozhatnék. Ellenben a nem kvalifikált lelkészek, akiket a kormány nem akart az általános vita során az állam jótéteményeiből kizárni, itt a részletes vitában megint veszedelembé jutottak. Annál nagyobb veszedelembé, mert a kormánynak itt egy igen tetszetős nemzeti szempont ellenében kellett őket megvédelmeznie. És meg is védelmezte. Ezért kellett a véleményeknek megoszolniok. Az a nemzeti szempont, amelyet ma a javaslat ellen szegeztek, sok embert megteveszthetett.

De mi, akik épen nemzeti szempontból helyeseltük, hogy az állam bizonyos ellenőrzési jogot biztosít magának a nem kvalifikált lelkészek kissé vegyes társasága fölött, — méltányolni tudjuk, ha a kultuszminiszter még a Thaly tetszetős indítványával szemben is megőrizte az államnak ezt a becses jogát. A nemzeti érzésünk sugja nekünk, hogy politikai okosság rejlik benne, ha a kisebb nemzeti célt, amelyet a magyar nyelv kötelező oktatásáról szóló törvény lassankint ugyanis megvalósít, alárendeljük annak

Pőr előtt.

Kis eszű ember, aki a dolgokat a maguk valóságában a kis eszével fölérni nem bírja, azt hinné, hogy a birkával gazdálkodni könnyű. Dehogy pedig. Annak különféle tudományai vannak s az ember leginkább a számításban csalódik. Mert történik, hogy nagy a legelő és kevés hozzá a birka s így a termő fűben van a károsodás. Történik ellenben az is, hogy több a birka, mint a legelő s mikor már leették szegények mind a tetejét, mit tegyenek. Nem tehetnek egyebet, bégetnek. A gazda az ilyesmit szomorúan tapasztalja és hármiként forgatja is elméjében a birkák sorsát, rajtuk nem segíthet. Nagy fejtörő az ilyesmi. Mikor egyszer végigette az állat a legelőt, elérkezett a legvégéhez s holnap már újból a legelejéhez kellene hajtani az ujonnt fűhöz s akkor látja az ember, hogy több a birka, mint a fű. Hamarabb leették a legelőt, semhogy azon idő alatt, míg a lerített asztalon végigjárták, a kezdő helyen a fű újra kinőhetett volna.

Ostobának mondják a birkát, pedig nem ostoba. Csak annak mutatja magát, míg kövér előtte a határ, jómóduak szokása szerint. De

ha egyszer nincs mit ennie, úgy tekintél, mint a legokosabb. Mindenkire rátekin, hogy ugyan a gypjuért, amit róla leszednek, ki ad valamieske ételt.

— Bé! — mondja busan és az emberre pislog.

Bárki ha az uton elhalad, mind a birkák csak felé villognak. Ilyenkor pakszítózik a juhász és rászól az arra haladó kétkézi munkásemberre:

— De jó dolga van kendnek.

— Már miért? — kérdezi amaz, mert egyáltalán nem tudja, hogy neki jó dolga volna.

— Hát ehun e. Ötszáz birka néz kendre.

A juhász ilyen kitalálásokkal mulatozik, bár ez megint csak nem ér semmit, mert ennek a botnak mindig csak ott van a vége, hogy ehetnek a birka. Ezen, mint tudnivaló, csak gyors elhatározás segíthet. Várakozó Pál, a gazda, nem is tesz most már egyebet, mint hogy kettéválasztja a bürgét és a kisebb falokat utnak ereszté Susi Illéshez. Susi szintén azon emberek közé tartozik, akik semmit sem tesznek egyebet, csak hol a földet, hol a birkát nézik. Könnyű hivatal az ilyen juhász, nem

hiába említi így a nóta is. A pusztá magamagától; anélkül, hogy ösztökélnék rá, kiadja a fűvet, a birka ezt leeszi a föld hátáról és gypjuval szolgál Illésnek, amit Illés fufangos ollókkal leszed róla. Ide küldi hát Várakozó a birkáit, miután úgy tudja, hogy annak még van elég legelője. Ki is egyeznek a tartás díjában. Illésé a tej, amit kaphat belőlük, meg még azonfelül fizet Pál minden fej után pénzt, egyezség szerint.

Idáig jól van minden. A birkák elmennek Illéshez s ott vannak mindaddig, míg Várakozó a többiből annyit el nem ad, hogy ezeket visszahozhatja. Nem megy gyorsan az ilyesmi s jóidőbe kerül, mikor egyszer embereket küldhet értük. Ezek haza is hajtják mind, már ugyan egynek csak a bőrét hozzák, mert az elpusztult. (Alighanem bográcsban — dörmögi Várakozó.) Illés üzen is, hogy Pál küldje azonnal az arát a tartásnak. Így mondják ezt az emberek Pálnak a tanyában, mikor haza értek.

— Hát azt löhet — szól rá.

— De pedig egy krajezárt se — mondják amazok.

— Miért?

A másiknak, amely az állam ellenőrzése alá tereli a nemzeti szempontból megbízhatatlan elemeket. Mert a meglevő törvény minden irányban diadalra fogja vinni az állam nyelvét s az utolsó esztendő tanulságai ebben a tekintetben mindenkit megnyugtathatnak, de ha a képesítés nélkül működő lelkes munkája tovább is ellenőrzés nélkül marad, ha az állam ezt a mostani kedvező alkalmat elszalasztja — vajjon mi haszna lesz akkor a magyar nyelv terjedésének? Az emberek magyarul fognak beszélni, de érezni úgy fognak, ahogy őket az ellenőrizetlen pópák megdolgozzák.

Ugy nézzük tehát, hogy mikor a kormány ma, látszatra, egy nemzeti szempontot küzdött le, voltaképen egy magasabb nemzeti szempontnak hódolt. A Wlassics szavai ebben a tekintetben kissé fogyatékosak voltak s ez okozhatta, hogy a szabadelvű pártból is többen félreérteltek. A fajszeretetük és a magyar vérük aztán még a miniszter ellenében is megnyilatkozott. Ami csak örvendetes. De erős a hitünk, hogy az ő szavazatuk csak félreértésből fakadt. Mert ha Wlassics maga a tetteivel nem igazolná minduntalan, hogy nemzeti érzés dolgában nem hagyja magát tulszárnyalni senkitől, a nemzetiségekkel szemben nem hagyta volna elejteni a hasznos fegyvert az a Bánffy sem, aki azt is meg merete mondani a miniszterelnöki székből, hogy ő chauvinista. Minden magyar kormányelnökről elmondhatták volna még, hogy megalkuvásra vagy engedékenységre is kész a nemzetiségekkel, de Bánffy Dezsőről? A chauvinistáról? Oh nem. Ha Bánffy a Thaly indítványába burkolt nemzeti fegyvert nem kapta el, akkor a törvényben erősebb fegyver lehet.

S ez talán már eddig megnyugtatta azokat is, akik nemzeti felbuzdulásból ma a kormány javaslatára ellen szavaztak. Mert akármilyen jó magyarok, többek ők is alig lehetnek — mint chauvinisták...

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órákor ülés van.

A közigazgatási törvényjavaslatok. Régi óhaja a kormánynak, hogy a közigazgatási törvényjavaslatokat mielőbb a képviselőház elé terjeszse. A javaslatok már a múlt év decemberében óta teljesen készen vannak s azóta két példányban leirattak. A minisztertanács azonban részben egyéb folyó ügyek miatt, de különösen a kiegyezési kérdések folytonos aktualitása következtében a közigazgatási törvényjavaslatokkal eddig nem foglalkozhatott. Most azonban, mint jó forrásból értesülünk, egyik legközelebbi minisztertanács elé kerülnek tárgyalás végett. A kormány a közigazgatási javaslatokat, amelyek értesülésünk szerint a lehető legszélesebb határokig biztosítják a törvényhatóságok autonómjogait, mindjárt az országgyűlés jövő ülészakánának az elején be-terjeszti a képviselőház elé.

A miniszterelnök távirata. Báró Bánffy Dezső miniszterelnöknek a reprezentanza fogadtatása tárgyában a fumei kormányzóhoz intézett erőlyes hangú távirata Fiumében — mint tudósítónk táviratozza — ma közbeszéd tárgya volt. A távirat vegyes hatást keltett és a vélemények megoszlottak. Vannak ugyanis az autonomisták között is sokan, akik természetesen és helyesen tartják a miniszterelnök energiáját, a legtöbbben azonban sértést látnak abban a reprezentanzával szemben. A kedélyek általában sokkal izgatottabbak most Fiumében, mint voltak napok előtt és alig hihető, hogy a reprezentanza feloszlatása elkerülhető legyen. Csúpan az az aggodalom tarthatja vissza a szélsőségektől a városatyákat, hogy ismételt renitencia esetén 1901-ig semmi beleszólásuk sem lesz a város ügyeibe.

A hitelszövetkezeti törvény. A képviselőház igazságügyi bizottsága Matyska Péter elnöklése mellett ma ülést tartott. Folytatták a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Az előadó Neumann Armin volt. A 47-ik szakasznál Lukács László és Erdély Sándor miniszterek a felmerült aggályok eloszlatása céljából beleegyeztek a javaslat olyan módosításába, hogy a kormány által kinevezendő igazgatósági tagok száma csökkentessék és bizonyos számú

igazgatói helyet a végleges szervező közgyűlés tölthessen be. A 48. szakaszánál megállapította a bizottság, hogy egy alapítványi ülést is legalább ezer keretből áll. A bizottság az 58-ik szakasz elfogadása után a javaslat tárgyalását elhalasztotta. A legközelebbi ülés csütörtökön délután 5 órákor lesz.

Pártértekezlet. Az országgyűlési néppárt ma este 7 órákor értekezletet tartott. Az értekezleten a párttagok nagy számmal jelentek meg és a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Többek hozzászólása után a párt elhatározta, hogy egy később tartandó értekezleten fog határozni, hogy a javaslattal szemben milyen álláspontra helyezkedik. A mai értekezleten azonban már konstatalható volt, hogy a párt tagjai a törvényjavaslattal nincsenek megelégedve.

A részletes vita.

(Az országgyűlésből.)

A képviselőház ma a kongrua-javaslat részletes tárgyalása során túlhaladt a hetedik szakaszon. Azért kell ezt külön megemlíteni, mert ezt a szakaszt veszedelmes színtnek híresztelték, amelyen esetleg az egész kongrua-hajó megfenekelhet. Azt mesélték ugyanis, hogy Apponyi, Bethlen és az ellenzék erre a szakaszra tartogatja minden támadását. A sok meséből azonban semmi sem lett s még gróf Bethlen András is feltűnően mérsékelte magát, pedig az ő beszédére a saját pártjából is sok éles hang válaszolt, ami a volt földmívelési miniszter érzékenységét bántotta volna.

A veszedelemből tehát kevés mutatkozott. Váratlanul érdekes vita fejlődött ki azonban a hatodik szakaszánál, ahol Thaly Kálmán azt indítványozta, hogy az állam csak olyan lelkesek jövedelmét egészítse ki, akik magyar állampolgárok és igazolni tudják, hogy az állam nyelvét szóban és írásban bírják. Ez az indítvány sok rokonszenvvel találkozott s bár a kultuszminiszter méltányossági szempontból ellenezte, még a szabadelvű pártból is megszávták valami tizenötön,

A szélsőbal aztán, hogy ezeket szíve szerint megéljenezhesse, a szavazatok arányának megállapítását provokálta. S ahogy a jegyzők felhívására a szavazók oszloponként jelentkeztek, a szélsőbal tüntetve kiáltozta:

— Éljen Öryey Kálmán!
— Éljen gróf Thoroczky!
— Éljen gróf Vass! Éljen Széchenyi!

És így tovább Neisidler Károlyt, Aidinger, Kullmann, Török Bertalant, Beöthy Alger-

— Nézze kend mög előbb a birkákat.

Mennek, hogy megnézik s ezen aktusnál szörnű haragra gyűl Várákozó. Csupa csont és bőr a sok birka s most a hosszú ut után alig hogy élnek. El van nyulva valamennyi. Hasuk egy csöpp sincs, csak a nagy fejükből néz ki két szem éhesen. Hó, te betyár!

— Tönkre tött — hörgi Pál — mög őt. Hát csak azt lesse, míg én tülem egy krajczárt is lát.

Ebből lesz a pör. Mert Illés követeli a vagyont. Pál pedig nem adja. Hosszu üzenetváltások folynak és az szerencse, hogy nem levélben megy, hanem bojtárgyerekek által. Ha levelekben menne az ilyesmi, már rég nagyon összeszidták volna egymást. Ugyan ezt így is megteszik, de a gyerek az ilyesmit nem meri elmondani, abbeli féltében, hogy majd ő kap érte a horgas bottal.

Igy aztán, mikor pör lesz a dologból, jóformán össze sincsenek veszve. Csak épen hogy pörösködnék. Illés van fölül, Pál alul, mert Illés követeli a tartásdíjat, Pál meg nem adja. Azt mondja, hogyan adná, mikor nem tartotta a birkákat Illés semmivel sem. Csak a föld tartotta őket a hátán, azért pedig nem jár semmi. No mindegy, majd a bíró megmondja az igazat.

Épen április huszadikára van megmondva a tárgyalás napja, mikor majd a bíró beszél. A cédulát kivitték mind a két félhez és napjára be is jön mind a kettő. Illés fogadott ügyvédet, azzal jelen meg. Ott van idején. Hát Várákozó? Nincsen. Kikiáltják a nevet, hát nincsen. Így várnak rá a törvényházban. Illés időmultán kiballag a ház elébe, hogy lesi Pált...

— Hej — gondolja — jó volna, ha nem gyűnne.

Hát már kilencz óra körül van az idő. Még egy órát kell várni. Ha nem jön, vége a dolognak és Illésé az igazság. Ezen örülni kezd, de lám, hiábavalók a hirtelen örömök, mert a sarkon egyszer csak föltűnik Várákozó Pál, egymagában lépegetven, csak úgy komótosan. Ő nem hozott ügyvédet, mivelhogy minek az, mikor neki amugy is igaza van, amit tanusítani tud. Ebben most igen büszke, mert voltak már neki olyan pörői is, amikben nem sok igazság tartózkodott. Illés elhülve látja, hogy Pál memyire elbizakodott s megröffen most már, hogy hátha csakugyan veszt. Oh, kutyafekom...

Hirtelen elhatározással Pál elébe siet s vidáman köszönt rá:

— No, hát kend?

— Hát ehun e! — feleli Pál — kend röttentő nagy ur, hogy így czitáltatja az embört.

Kissé haragosan mondja ezt; Susi Illés csak szeliden felel:

— De nézze kend, hát mit csináljak? köll a pénz nagyon.

— Pénz! — süvit rá Pál — hát micsoda pénz jár kendnek?

Illés megállítja Pált, a szűr gombjába fogozva s lassan kezdi beszélni a dolgot. Hogy kit így, kit úgy. Nézze kend csak, sógor.

— Már én nem vagyok a kend sógora — szól haragosan Pál. — Nem köll neköm ijen sógor. Köll a kutyának.

Illés arcára kiül a harag színe s oda-kint már régen fejbe vágta volna érte Pált. De türtőzteti magát (mert észszel él az ember).

— De csak sógor — mondja újra — nem köll haragadni. Szót köll érteni.

— Nono — hagyja rá Pál — de sok beszéd szögénység...

Ime egy újabb sértés. Illés titokban a toronyóra ra tekint. Fél tíz már elmúlt. Beszédbe kezd. Elmondja a dolgot, hogy hogyan volt ott mindenj abban az esetben. A kisteleki városon kezd. Azért kell ezt ott kze-

nont stb. Természetes, hogy az indítvány ellen szavazókat viszont lehochozták. Az eredmény azonban mégis az volt, hogy hatvankilenc szavazattal negyvenhat ellenében mellőzték az indítványt.

Holnap a nyolczadik szakaszról folytatják a vitát.

A képviselőház ülése.

Szilágyi Dezső elnök tíz órakor nyitja meg az ülést és bejelenti, hogy a király több törvényt, ezek között a költségvetésről szólót szentesítette.

Sima Ferencz levelet írt az elnöknek, melyben bejelenti, hogy őt azonnali elővezetés terhe alatt megidéztek és így mentelmi jogát megsértették. A panaszt kiadták a mentelmi bizottságnak. Következett a napirend.

A lelkészek fizetése.

A harmadik szakaszhoz felszólalt Kiss Albert: Statisztikai adatokat olvas föl, mennyivel nagyobb egyházi terhet viselnek a reformátusok a többi felekezethez képest. Ezt a túlmagas adót népoktatási kiadások okozták. Szabolcsban a szociálista mozgalom első forrása éppen ez a magas egyházi adó volt. Mi fog történni, ha a szabolcsi szociálisták egy év múlva kilépnek az egyházközösségből. Ki fogja a lelkészt kárpótolni, ha jövedelme megcsökken?

Justh Gyula: Lefotografálják a szociálistákat. Kiss Albert a 3-dik szakaszhoz módosítást nyújtott be, mely szerint azok a lelkészek is részesüljenek jövedelmi kiegészítésben, kiknek bejelentése a törvény hatályba lépte óta eltelt egy év alatt azért nem történt meg, mert egyházi hatóságuk a szükséges adatokat nem mutathatta be.

Barta Ödön a szakaszhoz nem csak második bekezdését kívánja módosítani, hanem a harmadik bekezdést is olyaténképen, hogy az autonómia meg ne támadtassék. E szakasz a kultuszminiszternek jogot ad arra, hogy a lelkészi jövedelem kimutatásának kiigazítását tetszése szerint elfogadjá-e vagy sem s e szerint alapul vegye a jövedelemkiegészítésnek. Ez a rendelkezés szoros összefüggésben van az egyházi adózással, az autonómia e lényeges jogával, amelyet kellően a javaslat nem respektál. E rendelkezés módosítását indítványozza.

Jágics József azt kívánja, hogy ha a jövedelemkiegészítésért a lelkész a folyamodást elmulasztja, azt az egyházi főhatóság is megtehesse.

Wlassics Gyula miniszter a módosításokról kíván nyilatkozni. Kiss Albert javaslatát nem fogadhatja el, mert ha ez törvényre emelkedne, akkor oly pénzügyi terhek hárulnának az államra, amelyekért a felelősséget el nem vállalhatja. Barta autonómiai sérelmet lát abban, hogy a kormány nem hajlandó kritika nélkül elfogadni a lelkészi jövedelem kimutatását, amely könnyen lehet hibás. Jágics módosítását elfogadja.

A ház a szakaszt a Jágics módosításával fogadta el.

A negyedik szakaszról

Meskó László a kvalifikációhoz nemcsak a

nyolcz középiskolai osztályt kívánja, hanem az érettségit is.

Wlassics Gyula miniszter nem fogadja el a módosítást.

A ház sem.

Az ötödik szakaszról

Páder Rezső a nyolczáz korona minimumához kvalifikációképen azt is elegendősnek kívánja venni, ha a tanítóképzőt, vagy ezzel más egyenlő rangú iskolát végzett a lelkész.

Várossy Gyula a magyarul való írás és olvasás ismeretét kívánja a kvalifikációhoz csatolni.

Wlassics Gyula miniszter egyik módosítást sem fogadja el.

A ház e szerint változatlanul szavazza meg a szakaszt.

A hatodik szakaszról

Thaly Kálmán a jövedelmi kiegészítésben való részesülést a magyar állampolgárságon kívül a magyar állam nyelvének írásban és olvasásban való tudásához is kívánja kötni. Akik eddig még magyarul nem tanultak meg, erre három esztendői időt enged a lelkészeknek.

Makfalvy Géza szűkségesnek tartja, hogy most, amikor a magyarság érdekében tehetünk egy nagy lépést, ezt meg is tegyünk. Örömmel üdvözlöi Thaly módosítását, de mégis enyhíteni kívánja, mivel sok az öreg pap, aki ma már a magyar nyelv megtanulására képtelen s ezért ezt csak azokra kívánja kiterjeszteni, akik e törvényjavaslat életbeléptetése után foglalják el lelkészi állásukat.

Madarász József: E javaslat egyetlen betűje sem kell, se testének, se lelkének, de Thaly Kálmán javaslatát, amely magyar nemzeti nyelvünk érvényesítésére törekszik, mégis szívesörömmel elfogadja. A fennálló 1840. évi VI. t.-cikket hajtják ezzel végre s a törvények tiszteletben tartása kötelessége a képviselőháznak és a kormánynak egyaránt. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Wlassics Gyula miniszter: Az 1840. évi 6-ik törvény megkívánja, hogy a papok magyarul tudjanak és ez a kormány tett is intézkedéseket a törvénynek legalább részben való végrehajtására. Az ifjú lelkészek tudnak is magyarul, csak az öregek közt akad, aki nem tud. Némely helyen tudnak magyarul és még sem tanítanak magyarul, az ő tekintetben való megkeresésének pedig, melyet az egyházi főhatóságokhoz intézett, eredményük nem volt. Meg van győződve, hogy ha ide jön a népoktatási törvény oly revíziójával, mely a kormánynak e tekintetben nagyobb befolyást ad, megint fölhangzik itt a panasz, hogy az autonómiába avatkozik. Mivel a czélt más úton is el lehet érni, tudniillik az 1840-iki törvény komoly végrehajtásával, a Thaly módosítását nem fogadja el. (Főkiáltások a szélsőbalon: Elég csufság!) Makfalvy módosítását is mellőzni kéri.

A többség a hatodik szakaszt az eredeti szöveggel fogadta el. A Thaly módosítására 46-an, ellene 69-en szavaztak. A Makfalvy módosítására csak 38 szavazat esett.

Elmők az ülést öt percze felfüggeszti.

deni, mert nagyon emlékszik rá, hogy ott vette azt a bicskát, amivel a birkákról a rovást irta.

— Hát aztán? — kérdezi Pál, mikor háromnegyedét üt az óra.

— Hát aztán látta mindön embör, hogy a birkák jó husban voltak, mikor én tüllem elmöntek.

— Ugyan? — vág bele Pál gunyosan.

— Ugyám. Én azt tanusítani tudom. Mert hogy a kend embörei agyon hajkurázták a falkát, mikor hazavitték, az a kend gondja, nem az enyim.

Pál szinte nevet ezen a nem igaz beszéden. Hát, hogy lehet már ilyent mondani.

— Nem ér az ijen beszéd semmit — szól oda megvetően. — Az ijen beszéd nem igaz beszéd.

Illés titokban az órára tekint. A nagymutató egyre közelebb áll a tizenkettős számhoz, tíz óra lesz csakugyan mingyárt. Csak nyugalom.

— Hát sógor — szól olyan módon, mint aki az igazába belegyőződve lévén, megbirja bocsájtani a másik ember heveskedését — hát ugyan sógor, ne mondjon kend ilyent látat-anba. Én hozok az igazam mellett hat tanut

is, ha köll. Az mind mögesküszik rá, pedig abbul itélnék.

Pál megdöbben. Hát lehetséges volna? Hogy így forgatnák az igazságot a Susi Illések az ujjukon?

— Tanut? — fakad ki nagyhangon, dühösen. — Azt hoz kend, hamisat persze. Hisz ez ép a kend szokása, tudjuk nagyon jól! Hamis embör hamis tanut hoz. Kutyának kutya a párja. Hanem majd mögmutatom én, hogy mi az igaz! Elmék a kirájig!

Azzal ott is hagyja haraggal Illést és rángatván a vállán a szürte, sietve halad a törvényház felé. Járó-kelők meg a ház oldalában ácsorgó kocsisok megvetéssel nézik végig Susi Illést, mert aki szótlán eltűr ilyen szidásokat, az bizonyosan meg is érdemelte. Illés azonban minderre ügyet sem vet (majd a bucsukor elintéződik ez a csárdában). Most csak gunyosan néz a dér-durral haladó Pál után.

— Möbetsz mán, számár — mormogja csak ugy magának — mikor el vagy ma-kacsolva...

Nyugodtan megy el az ügyvédje házáig, ott a márványüszögre ül és pipázik. Szép az mégis, ha esze van az embörnek.

Tömörköny írtván.

Szünet után.

A hetedik szakasz arról szól, mely lelkész veszt el az államsegélyt, illetőleg a jövedelem-kiegészítést. Ennél a szakaszról gróf Bethlen András szólalt fel. Tiszta Kálmánnal szemben kijelenti, hogy bármint tiszteli is őt, nézetét a dotáció fölösztása és megvonása dolgában vele szemben is föntartja. Szívesen elfogadja a szakasz két első pontját, hogy aki hivatalvesztésre, vagy súlyos erkölcsi vétség, vagy államellenes magatartás miatt jogerős ítélettel el van ítélve, akár büntető bírósági úton, akár fegyelmi úton vesztse el a dotációt, de van egy harmadik pont is, mely a diskreczióra bizza annak megítélését, mely fokánál az államellenes vétségnek vesztik el a dotációt. — Milyen az az izgatás, melyet dotáció-elvonással büntetnek? Hát a fegyelmi vétségek mely foka az, melynél a miniszter sújtja a lelkészt? Neki intézményszerű garanciák kel-lenek, nem személyiek, mert a személyek és ír-nyok változnak. Minthogy e szakasz ama dispozíciójában, amelyben a 9-dik szakaszra hivatkoznak, azt látja, hogy a megijesztésnek kaput nyitottak, melyet egy irányzatos kormány fölhasználhat, nem fogadja el a szakaszt. Ő éppen oly melegen érez az ország érdekei iránt, mint bárki más (Helyeslés a szélsőbalon), de lelkiismerete megnyugtatása érdekében föl kellett szólalnia.

Meskó László azt kérdezi, hogy a lelkész által elkövetett, bíróságilag vagy fegyelmi úton kimondott erkölcsi vétség súlyos vagy nem súlyos voltát ki fogja meghatározni? Hiszen a büntetőbíró vagy fegyelmi hatóság nem mondja meg, olyan-e az elmarasztalt lelkész vétsége, mely nem méltó a lelkészi álláshoz. Ez roppant önkénykedésre ad alkalmat. Czélszerű volna a szakaszban esetről-esetre meghatározni, mely büntetendő esetben vonja meg a miniszter a lelkésztől a fizetés-kiegészítést. Igazságos-e, hogy egy lelkész, aki valamely nem súlyos vétséget, például rendellenességet követ el, de amely mégis pénzbírságban való elítélést von maga után, még három évre kongruáját is elvesztse? Módosítást nyújt be a vétségek esetről-esetre való meghatározása érdekében.

Madarász Imre szerint senki sem kívánhatja a magyar református papságtól, hogy a jármót önként nyakába vegye és egyáltalán tagadja, hogy a magyar állam érdekében volna a református papság függetlenségének megdöntése. Miért szenvedjenek a református papok más felekezetheli papok hazaellenes bűneért? Hozzájárul Meskó módosításához, de a maga részéről azt az új módosítást ajánlja, hogy a 7-ik szakasz 6. pontja töröndő.

Wlassics Gyula miniszter: Az általános vitában ezt a paragrafust annyira megvitatták, hogy ő nem kíván újra bőven szólni róla, hanem csak a módosításokról nyilatkozik. Meskó módosításának elfogadását lehetetlennek tartja, mert büntetendő cselekményeket taxativa felsorolni a törvényjavaslat czéljából lehetetlen. Kijelenti, hogy az erkölcsi vétség tekintetében igen ritka esetben fog a kormány ellenétbe jutni az egyházi hatósággal. Tapasztalatból tudja, hogy az egyházi fegyelmi hatóság ezeket a dolgokat igen lax kezeli. (Zaj a szélsőbalon: Nevezze meg, melyik az a fegyelmi hatóság!) Ezért ő szigoruan ragaszkodik a szakasz eredeti szövegéhez. Kéri a módosítások mellőzését. (Helyeslés jobbról.)

A többség a módosítások mellőzésével az eredeti szakaszt fogadta el.

Az elnök az ülést ezután berekesztette.

KÜLFÖLD.

Vádak Stojalovsky ellen. Bécsből táviratozzák: Stojalovsky páter ellen nagyon súlyos vádakkal léptek fel ellene. A „Dziennik Polski“ szerkesztősége sok levelet kapott, amelyekből kitűnik, hogy Stojalovsky olyan tárgyalásokat folytatott Brock tábornok, orosz csendőrpáncsnokkal, amelyek azt jelentik, hogy hazáját és egyházát elárulta.

A tárgyalás eredménye az lett, hogy Brock kötelezte magát, hogy Stojalovskynak egy ugynevezett csendőrpaszust ad, amely feljogosítja az agitációra Oroszországban. Brock tábornok megengedi a páternek, hogy Bruck szóban, mint írásban igazságon, és iratait nem a rendes cenzura, hanem csak Brock személyesen vizsgálja át. Stojalovsky páter ezért átveszi azt a kötelezettséget, hogy odahat, hogy a lengyel római katolikus klerus a római egyháztól elszakadjon és nemzeti egyházat alkosson. Jutalmul a lengyelek centochai kolostorát kapná. Stojalovskynak kemény dolga lesz, hogy e vádak alól tisztázza magát, de ha meg nem teszi, politikailag teljesen tönkre van téve.

Badeni vád alá helyezése.

(Távirati tudósítás.)

Az osztrák parlamentnek ma volt az első viharos ülése a Thurn-auer alatt. Az ülésen a német ellenzék nagy győzelmet aratott. A Badeni-kabinet ellen való vádindítványok felett folyt tárgyalásokat befejezték és a szavazás eredménye az lett, hogy Szótbbséggel azt határozta el a Ház, hogy a vádindítványbizottság elé utasítandó további tárgyalás végett. Az ellenzék e győzelmet annak a körülménynek köszönheti, hogy a katolikus néppárt nem vett részt a szavazásban és hogy az olaszok, a tiroliak és a radikális ruthének vele szavaztak.

A baloldal a szavazás eredményének halatára valóságos örömrivalgásba tört ki. A karzatok és a baloldal képviselői egymást üdvözölték az eredmény fölötti való örömmükben. A hallgatóság zsebkendővel, kalappal integetett az ellenzék felé, amely örömkialtásokkal és zsebkendő lengetéssel felelt az ovációra. Ez az állapot vagy egy negyedóraig tartott.

Az ellenzék sikerének nincsen ugyan praktikus értéke, mert ahhoz kétharmad többség kellene, de erkölcsi sikere figyelemreméltó.

A mai szavazásra nagy befolyást gyakorolt a Reichsgericht ítélete a képviselők napidija ügyében, továbbá a „Reichswehr“-nek Badenhez való viszonyáról nyilvánosságra hozott adatok.

Az ülésről szóló részletes tudósításunk a következő:

A napirenden a Badeni vád alá helyezésére vonatkozó indítványok voltak.

Zallinger (katolikus néppárti) legközelebb álló elvtársai, különösen tiroli elvtársai nevében kijelenti, hogy ők a novemberben történeteket a legélesebben elítélik, de nem vesznek részt a vád alá helyezés fölött megejtendő szavazásban és nem szavaznak a bizottsághoz való utasítás mellett, mert a vád alá helyezési indítvány oly miniszter ellen irányul, aki már nincs hivatalban és mert azt akarja a nép érdekében, hogy végre áldásos munkálkodáshoz láthasson a Ház.

Zallinger után Bielechla ve kantiszemita Magyarország ellen kiabált s az elnök, mint rendesen, most is megfélekedett arról, hogy gorombaságait rendre utasítsa. Az addigi szokásból ítélve, valószínűleg holnap teszi meg ezt.

Scheicher keresztény szocialista a lex Falkenhayn igazságtalanságát ostromozza és a többség eljárását brutálisnak mondja.

Az ülés legérdekesebb pontja azonban mégis Kramarz beszéde volt. Dr. Kramarz Badeni alatt a ház második alelnöke volt és az ellenzék ellenszenvét annyira fölköltötte, hogy a németek nem is igen mertek hinni abban, hogy Kramarz a mai beszédét megtartja. Kramarz azonban nem akart meghátrálni, és a mai ülésen akarta a novemberi ülések alatt tanúsított magatartását igazolni.

Mikor pedig látták, hogy mégis beszél, olyan vihar tört ki, amely teljességgel beleillett volna a novemberi parlamenti ülések sorozatába.

Lehetett hallani a mai ülésen nemcsak kiabálást, hanem a padfedeleket csattogtatását, sőt az obstrukciós sípnak a füttyülését is.

Mikor Kramarz beszélni kezdett, már nagy sereg cseh, lengyel képviselő helyezkedett el körülötte és elzárta az utat, amelyen hozzá lehetett volna jutni. Az ellenzék ezt meglátrán, nagy csoportban foglalt állást Kramarz barátai körül és amíg a jobboldal eszeveszetteen tapsolt a szónoknak, a legkülönbözőbb azitkokat, fenyegetéseket szórta feléje. Mikor Kramarz bevégezte beszédét, a jobboldal tapsolt és üdvözölte, a baloldal pedig pfujkiáltásokkal fizetett neki.

Kramarz beszédét csak a gyorsírók és a közvetlen közelében állott társai hallották.

Abból a számos közbeszólásból és szidalom-ból, amellyel a baloldal majd minden szavánál felbeszakította a szónokot, álljon itt egynehány.

A beszéd kezdetén felsikkető „Pfuj“ kiáltásokat lehetett csak hallani; de nyomban rákezdte az ellenzék a többi változatosabb invectívák kiabálását:

— Szégyelje magát!

— Kramarz rendőrfőnököt nem akarjuk hallgatni! Le vele!

— Badeni-lakáj!

Iro: A parlament megbecstelenítője!

Schönerer: Szavazni kell afelett, hogy Kramarzt elfogják! Ne csukjanak be mindig ártatlanokat, zárjanak be már egyszer egy bűnöst is!

Wolf: Üljön le! Magát nem hallgatjuk tovább!

Schönerer: Ezt az embert be kell csukni!

Wolf: Parlamenti rendőrkapitány!

Steiner: Hivni kell a rendőrséget! Miért nem tesz fel a fejére egy „Pickelhaube“-t?

Egy másik ellenzéki képviselő: Hisz ez olyan dühös, mint a cseh oroszlan. A sörényét már borzongatja!

Steiner: Rendőri álmihaszna!

Lueger: Ma ítélte el magát a Reichsgericht!

Novák: A fegyházba vele!

Glöckner: Maga a lex Falkenhayn automatája!

Hofer: Maga egy jubileumi rendőrmihaszna! Fogadjon bennünket kegyesen!

Böheim: Nyalja ki a Badeni tányérját!

Hozzászóltak még a napirendhez Funke, Berner stb. Valamennyien a vádindítvány mellett voltak.

A Ház végül névszerint való szavazás után 175 szavazattal 167 ellenében elfogadta a német balpártnak azt az indítványát, hogy a gróf Badeni volt miniszterelnök vád alá helyezésére vonatkozó indítványokat 36 tagu bizottsághoz utasítsák. (Viharos tetszés a baloldalon. A karzatokon is tetszészaj támad s kalapokat és kendőket lobogtatnak.)

A mai ülés elnöki bejelentései között volt többek közt Kolischer és társai interpellációja, hogy hajlandó-e a kormány a magyar kormányval egyetértve a gabonavámok szedését 1898. június végéig felfüggeszteni.

Politikai párbajok.

Bécs, április 26.

A minisztervádeltelett való vita párbajokkal végződik. Podlipny prágai polgármester fia megverekszik Peschka képviselővel, mert a Házban a polgármestert egy közbeszólással megsértette. Azonkívül Uzdral ifjú-cseh képviselő kihívta Gonnert képviselőt, mert ez ma megsértette a képviselőházban, odakiáltván hozzá: Tisztek, akik hazudnak!

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

Spanyolország és az Unio élénken emlékeztetnek azokra a párbajozókra, akik kifent karddal kezökben tiszteletteljes távolságban állanak fel s bár rettenetesen villogtatják a fényes aczélokot, olyan közelre még sem mérszékednek egymáshoz, hogy a penge éleven bőrt érhesen.

A háboru meg van üzenve s mégis hol van a háboru? Egyelőre sehol!

Az Unio flottája blokkolja Kubát s az amerikai tengerésztsztek mosolyognak azon, hogy a kikötő erődeiből lövések dördülnek el. Valóban komikus dolog, hogy a háboruban lőnek is.

A spanyol flotta St. Vincentben vesztegel. Nem lehet tudni, hogy alapos aggodalom-ból, avagy ravasz számításból-e? Az összes

hadi mozgalmak békés személyszállító és kereskedelmi hajók elrablására szorítkoznak. Az ilyen hadi tetteket egy kis igazságszeretettel idegen ingó jogtalan eltulajdonításának lehet nevezni.

Egyéb nevezetes dolog nem történt. Amerika lázasan készülődik, állítólag a görög flottát mindenestül meg akarja venni 45 millió frankért s mindezt Spanyolország higgadtan nézi s a cortezben nagy hangon erősködik, hogy Spanyolországot nem lehet büntetlenül sértegetni.

Európa ennek a tételnek bebizonyítását már hetek óta izgatottan várja.

Mai távirataink itt következnek:

A hadüzenet hivatalos formában.

London, április 26.

Washingtonból táviratozzák: A kongresszusnak mindkét háza alig négy óra alatt elintézte a hadüzenet minden formalitását. A képviselőházban a tárgyalás mindössze két percig tartott. A karzat zsufolva volt. A házi káplán rövid imádságot mondott s azután Isten áldását kérte az amerikai fegyverekre. A Ház az imádság után a folyó ügyeket intézte el, mint-hogy az elnök üzenete még nem érkezett meg. Végre azt jelentette az elnök, hogy Mac Kinley üzenete megjött s a Ház erre felbeszakította a folyó ügyek tárgyalását. A Ház az üzenetet a külügyi bizottsághoz utasította, amely tíz perc múlva beterveztette jelentését. A hadüzenet elhatározását lelkes kiáltással üdvözölték. Egy órával később a szenátus is megszavazta a hadüzenetet s délután négy órakor Mac Kinley aláírta a kongresszus határozatát.

A hatalmak semlegessége.

London, április 26.

A hivatalos lap különkiadása közli Anglia szigorú és pártatlan semlegességének kijelentését, valamint az indiai hatóságoknak és a gyarmatoknak e hónap 23-án kiadott utasításokat, hogy kikötőikben a semlegesség rendelkezéseit kövessék.

London, április 26.

A Reuter-ügynökség jelenti Mexikóból: Mariscal külügyminiszter kijelenti, hogy Mexikó a legszigorubb semlegességet fogja tanusítani. A kormány el van tökélve, hogy érvényt szerez ebbeli akaratának.

Ottawa, április 26.

A Kanada semlegességére vonatkozó nyilatkozatot tegnap hivatalosan közzétették.

Páris, április 26.

A Faure elnök elnöklése alatt tartott minisztertanács tudomásul vette az Egyesült-Államok és Spanyolország hivatalos közléseit, amelyekből kitűnik, hogy a jelen körülmények között a semleges államoknak sem kereskedelme, sem az áruk szabad szállítása, kivéve a hadi contrebande-ot, befolyásolva nem lesz. A minisztertanács Franciaország semlegességi kijelentésének megszerkesztésével foglalkozott, amit a hivatalos lapban közölni fognak. A kijelentés egyértelmű azzal, amelyet 1877-ben az orosz-török háboru kitörésekor tettek.

Gyöngye a páncél.

London, április 26.

Washingtonból jelentik: A hadüzenetet után nagyon viharos jelenet volt a szenátusban. A rendkívüli hadi tengerészeti hitel tárgyalása közben fölállott Butler észak-karolinai szenátor s azt mondta, hogy a legtöbb hadihajó páncélozása rossz s meg is nevezte azokat a hajókat, amelyek tengeri csatában nem tudnak ellenállani. Ezek a „Massachusetts“, a „Texas“ és a „New-York“. Butler szavaira óriási zaj támadt. Egyes szenátorok Butlerre akarták magukat vetni s az egyik szenátor azt mondta, hogy Butler áruló, mert a honvédelem titkait elárulja. Butler erre azt válaszolta, hogy azok az árulók, akik az országot a védelmi

eszközök igazi értékéről nem világosítják fel. Seward szenátor azt indítványozta, hogy most már ne rendeljenek más hajót, mert ismeretlen jövő előtt állunk s nem lehetetlen, hogy már a legelső tengeri ütközetből oly tapasztalatokat fogunk meríteni, melyek a haditengerészetben gyökeres változtatást fognak szükségessé tenni.

Az angol-amerikai egyezség.

Köln, április 26.

A „Kölnische Zeitung“-nak jelentik New-Yorkból: Anglia és Amerika között megegyezés van kilátásban, amely a kormányok beleegyezését már kivívta és amely további lefolyásában csakis szövetséghez vezethet.

Sherman külügyminiszter visszalépése ezzel áll összefüggésben.

Itt New-Yorkban igen sok angolnak a házán lehet látni lobogót.

A lapok azon vannak, hogy a spanyol-amerikai háborút, mint az angolszász és latin világ harcát tüntessék fel.

Az Unio hadi akciója.

New-York, április 26.

A „New-York World“-nak táviratozzák Washingtonból: A stratégiai bizottságnak a tengerészeti miniszteriumban ma éjjel tartott ülésén elhatározták, hogy haladéktalanul elküldenek egy repülő hajórajt, hogy fogja el a spanyol hajóhadat, ha esetleg Amerika ellen fordulna.

Washington, április 26.

A Havanna előtt állomásozó hajóraj operációjában teljes télenség állott be. A hajók lőtávolságon kívül maradnak. Egyik fel sem tett még egy lövést sem.

London, április 26.

A spanyol flotta még tegnap este St.-Vincent előtt vesztegelt, de azt hiszik, hogy a portugál kormány még ma határidőt szab a spanyol hajóknak a kikötő elhagyására, úgy, hogy a spanyol flottának St.-Vincentből való elindulása még legfőbb negyvennyolc óráig késhetik. Az amerikaiak ezt nem tekintik előnynek, mert abban az esetben, ha a spanyol flotta a Zöldfok-szigetnél foglal állást, az amerikaiak nem kapnának többé hírt a spanyol hajók mozdulatairól.

Midőn tegnap délután a new-yorki tengerészeti börze fekete táblájára kifüggesztették azt a hivatalos értesítést, hogy egy spanyol hajóraj a „Pelais“ tengernagy hajó vezetésével Amerika északi partjához közelodik, óriási pánik támadt, de csakhamar felülkerekedett a new-yorki erősségekre vetett bizalom. Egyébiránt az értesítés tévedésen alapult, mert a „Pelais“ még Cadixban van, ahol most javítják ki.

A „Nanyong“ spanyol helyigözös Szingaporeból a Fülöp-szigeteken levő Cebuba ment, hogy onnan a papokat és a templomi kincseket elszállítsa.

A kubai blokádhajórajról ma semmi hír sem érkezett, mert a cenzura nem engedi meg chiffrizott táviratok továbbítását, úgy, hogy még pénzt sem lehet küldeni a harcztéri tudósítóknak, mert a bankárok a chiffré-szó nélkül egyetlen fillért sem utalványoznak ki.

A havannai blokádvonal Murilltól, hatvan mérföldnyire Havannától keletre, Carvenáig, Havannától hatvan mérföldre nyugatra terjed. Azt híresztelik, hogy az amerikaiak Matanzasban, Kuba északi részén, ötezer embert akarnak partra szállítani, hogy a benszülöttek közt eleséget és lövészert osszon szét, de azt hiszik, hogy ezt a hírt csak megtévesztés végett terjesztik; valószínűbb, hogy az amerikaiak valamely más ponton fogják a partraszállást megkísérelni. (N. Fr. Pr.)

Washington, április 26.

Itt semmit sem tudnak arról, hogy a Kay-Westet Kubával összekötő kábelt elvágta volna. Határozottan utálnak arra, hogy az Egyesült-Államok aláírták azt az egyezményt, amely a kábel megvédését háborus időben biztosítja. A hadügyminiszterium felszólította az egyes államo-

kat, hogy önkéntes csapatokat állítsanak. New-York állam 12 gyalogezredet és 2 lovasosztályt, Penszilvánia tíz gyalogezredet és négy nehéz úteget szerel föl. Az államok lakosságuk arányában állítanak csapatokat. Penszilvánia nemzeti őrsége és Illinois milíciája parancsot kapott, hogy szerdán fegyverbe álljon. Elvárják, hogy e napon mintegy 15.000 emberből álló rendes csapat fog állani Chikamangában. Az önkéntesekkel együtt 50.000 ember lesz ott összeronva.

A cortez ülése.

Madrid, április 26.

A kamara mai ülésén az elnök azt mondta, hogy a spanyol parlamentnek nem szabad a washingtoni parlament inzulusait viszonoznia, hogy az egész civilizált világ továbbra is tiszteletben tartsa a parlament prestige-ét. Spanyolországot nem támadhatják meg büntetlenül s nemsokára ki fog tűnni, hogy a spanyol lobogót a spanyol terület egy pontján sem szabad megsérteni.

Sagasta miniszterelnök Romero Robledoval szemben kijelentette, hogy miniszterválság nincs. A kormány még jobban egyetért, mint valaha s csakis a haza nagy érdekeinek megvédésével foglalkozik. A kormány nem gondol arra, hogy az alkotmányt fölfüggeszse, ha azonban a fölfüggesztés szükségessé válnék, habozás nélkül tenné meg. A kormány arra sem gondol, hogy a parlamenti ülésszak tartamát rövidebbre szabja. A kormány minden lehetőt megtett, hogy a háborút elkerülje. A galád rágalmozások azonban, amelyekkel Spanyolországot illették: az Egyesült Államok fenyegetései tették elkerülhetetlenné a háborút. Spanyolország erejében bízva, megy harezba; a józan ész az ő pártján van.

Valamennyi pártvezér hazafias beszédben, nagy tetszés mellett kijelentette, hogy a kormányt e válságos időben a haza nagy érdekeinek megvédésében támogatni fogják.

A kamara egyhangulag bizalmat szavazott a kormánynak és kijelentette, hogy minden erejéből azok mellé fog állani, akik a haza védelmében harcolnak és készek a harcra.

A szenátus elnöke kijelentette, hogy a spanyol szenátus az amerikai szenátus sértéseire közömbösséggel és a legmélyebb megvetéssel válaszol.

Hírek spanyol részről.

Madrid, április 26.

A Miquel-Yower gőzhajó barcelonai tulajdonosa fölszólalt a hajónak Amerika részéről történt elvétele miatt, mert a gőzhajó az ostromzár kihirdetése előtt futott ki Havannából s a hivatalos hadüzenet előtt foglalták le. Kijelentette, hogy az elvétel a nemzetközi jogba ütközik s kérte, hogy a fölszólalást Cambon francia nagykövet közvetítésével nyujtsák át. A nagykövet határozottan támogatta a fölszólalást. Hivatalosan megegyeznek az azt a hírt, hogy a torpedónaszádok visszatértek Spanyolországba.

Key-West, április 26.

Mialatt a „Foobe“ torpedónaszád a matanzasi kikötőben fölmérést végzett, egy elföldött spanyol üteg három lövést tett a naszádra, de egy lövés sem talált.

Madrid, április 26.

Itt általános az a meggyőződés, hogy ha egy amerikai expedíciós hadtest kötne ki Kubán, annak legnagyobb részét elpusztítaná a sárgaláz és az éghajlathoz hozzászokott spanyolok a hátramaradottakat könnyen legyőzhetnék. Az a hír, hogy az angolok a szenet hadiszernek akarják tekinteni, egy cseppet sem aggasztja a spanyolokat, mert a spanyol kőszénraktárak óriási készleteket tartalmaznak. Havannában egyedül 80.000 tonnájuk van.

Argulles marquis Havannában tíz millió pesetát adott hadi célokra. Sok más nagytőkés szintén hozzá fog járulni a háború költségeihez. (N. Fr. Pr.)

Hírek a spanyol szigetekről.

New-York, április 26.

A „New-York World“ jelenti Key-Westből: Havannában hus- és kenyérszükség van. Az élelmiszerek árai hallatlan magasra emelkedtek. Ha előre nem gondoskodnak, éhhalál fenyeget. Blanco tábornok kiadta a parancsot, hogy minden férfit fegyverezzenek fel.

Ugyanez a lap jelenti St.-Thomashól: A portorikói spanyol bank megszüntette a fizetéseket. A kormány kötelezte a lakosságot, hogy a sziget védelmére hadi szolgálathoz álljon.

Visszatartott hajók.

Kingstown (Irország), április 26.

Az „Ireland“ gyorsgőzöst, amelyet állítólag az Egyesült-Államok vásároltak meg, a hatóság itt visszatartotta.

Falmouth, április 26.

A „Somers“ amerikai torpedó-naszádnak nem engedték meg, hogy elinduljon. Kénytelen volt a tüzet kioltani és legénységét elbocsátani.

TÁVIRATOK.

Lipót főherceg betegsége.

Bécs, április 26. Lipót főherceg betegségről a következő orvosi jelentést adták ki:

Lipót főherceg ő fensége az éjtel nyugtalanul töltötte. A főherceg beszéde érthetetlen, erőbeli állapota nem változott.

Hörnstein, 1898. április 26. reggel 8 óra. Dr. Minnegerode.

Keresztély dán herceg esküvője.

Cannes, április 26. Keresztély dán herceg polgári esketése Alexandrina mecklenburg-schwerini hercegnővel ma reggel ment végbe. Az esküvőn jelen voltak mindazok a fejedelmi személyiségek, akik itt és a környéken tartózkodnak.

Visszahívott attaché.

Berlin, április 26. Klapp altábornagyot, régi idő óta működő katonai attachét, visszahívják Pétervárról.

Orosz hang a szerb helyzetről.

Pétervár, április 26. A „Novosti“ fejtegeti a jelenlegi helyzetet Szerbiában és kijelenti, hogy világos, miképp Oroszország az ottani viszonyokat nem nézheti jó szemmel, de azért a helyzet változtatására ott mitsem fog tenni; Oroszország politikája ebben az irányban véglegesen meg van állapítva. Bármilyen történjék is Szerbiában, az orosz kormány a nyugodt szemlélő szerepét nem adja fel.

A kelet-ázsiai kérdés.

Pétervár, április 26. Amint a „Novosti“ jelenti, holnap indul el az önkéntes flotta „Orel“ nevű gőzhajóján a Port Arthur igazgatására kirendelt tisztviselők második csoportja.

Tűzek.

Wiborg, április 26. A Gallen-féle hajógyár leégett. Négy gőzhajó a lángok martaléka lett. Az állam tulajdonában levő új gőzhajót megmentették.

Karlsbad, április 26. Az „Erzherzog Karl“ szálloda tetőzete és felső emelete leégett.

Kivégzett gyilkosok.

Tatar-Bazardsik, április 26. Minkov volt polgármestert és Tapalov mezőrt, Constantinovics gyilkosait, kivégezték.

A pestis.

Konstantinápoly, április 26. Dzeddában kilencz nap óta nem volt pestis eset. Mekhába a mai napig 32.000 zarándok érkezett.

Bombay, április 26. A „Bombay-Gazette“ jelenti: Haffkine bombay-i tanár, akinek megvizsgálás végett a Calcuttában előfordult gyanús megbetegedésekből nyert bacillus-kultúrákat elküldték, kijelentette, hogy azok valódi pestis-kultúrák.

HIREK.

Május 1-én új előfizetés nyílik az Országos Hírlapra; felkérjük tehát azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése a hónap végén lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Újonnan belépő előfizetőinknek szívesen megküldjük B. M. OROKER, lapunkban most folyó érdekfeszítő regényének:

„A MILLIOMOS”-nak

eddig megjelent folytatásait.

Figyelmeztetjük tisztelt előfizetőinket, hogy a lapot a furdó-szezon alatt mindenhol — rendelkezésük szerint — szívesen utánuk küldjük, akár hány-szor változtatják is tartózkodási helyüket. Csak arra kérjük, hogy valónk mindenkor a pontos címüket idejekorán — egyszerű levelezőlapon — közölni sziveskedjenek.

A főváros környékén levő nyaralókba napokint pontosan és idejekorán vitéljük el a lapot.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 20 oldal.

— A király unokája Zimonyban. Zimonyi levelezőnk írja: Kedves vendége volt városunknak a hónap 19-én és 20-án. Királyunk unokája Erzsébet főhercegnő, báró Seefried felesége jött el férjével, hogy a kupinovári vadászatot ő is megnézze. Kupinovára jött el gyakran a boldogult Rudolf trónörökös is, mert a vidék rendkívül gazdag a legkülönösebb madárfajokban. A fiatal házaspárt nem kíséri senki sem utójában, még szolgáló sincs velök. — Egyszerű és minden feltűnést kerülő modorukat bizonyítja, hogy a helybeli „Central” vendéglős, kinél lakást rendelték, este a vonat megérkezésénél, midőn frakkban várta magas vendégeit, nem vette észre azoknak megérkezését. Az egyszerűen öltözött és alig valami podgyászszal ellátott utasokban nem ismerte fel királyunk unokáját és így csak várta tovább a vasutól berobogó kocsik között a magas vendégeket, míg nagy meglepetésére a portás jelentette, hogy Seefried bárók már fenn vannak lakásukon. Másnap a fiatal házaspár, a helybeli tisztikar kísérete mellett, átrándult Belgrádba és este ugyancsak a tisztikar társaságában vacsoráltak. Másnap kocsin, minden kíséret nélkül, miután Erzsébet főhercegnő férje kíséretében mindenféle élelmiszereket bevásárolt (szalámi, szardínia, sajt stb.), kocsin Kupinovára hajtottak. Az ott tartózkodás mintegy nyolcz napra van tervezve. Ő felsége Zimoayba táviratot küldött báró Seefriednek, mely így szólt:

„Bon München jurüdfgefährt, erinnert sich an Euch euer Großpapa“.

(Münchenből visszatérve, rátok gondol nagyapátok.)

— Nansen Budapesten. Nansen, a híres északsarki utazó Moszkvában felolvasó körúton van. Nemsokára a budapesti közönség is meghallgathatja a híres utazót. Nansen ugyanis, mint értesülünk, május első felében a magyar fővárosba jön és itt a földrajzi társaságban tart felolvasást északsarki utjáról. Nansen május elsején Zágrábban fog felolvasást tartani.

— Személyi hírek. Albert király és Károli királyné ma délelőtt Drezdából Karlsbadba utazott, ahol a királyné három hétig marad. A király néhány nap múlva visszatér Drezdába.

— A ciszterciák ünnepe. A magyarországi ciszterciák-rend holnap, holnapután és szombaton üli meg fennállásának 500 éves jubileumát. A múlt évben Hohenfortban nagy képtalant tartott ez a rend és a világ összes ciszterciáinak képviselői itt határozták el, hogy az idén meg fogják ünnepelni a rend ötszázados alapítását. XIII. Leo pápa jóváhagyta ezt a határozatot és így a rend generálisa az egész világ összes ciszterciáira néve elrendelte, hogy az 500 éves jubileumot kolostoraikban vagy legalább is plébániáik templomában ünnepeljék meg. Az ünnep idejére és módzataira nézve azonban más direktívát nem adott a rend generálisa és így a jubileumi ünnepségeket is különböző országokban, különböző időkben tartják meg. Így a német és francia apátságok majd még csak a nyáron ünnepelik meg ezt a jubileumot.

A magyarországiak azonban szent Róbert, az alapító nevenapjával óhajtották kapcsolatba hozni ezt az ünnepet, ők tehát azért ünneplik meg április 28., 29. és 30-án ezt a jubileumot, mert szent Róbert napja április 29-ére esik. Mivel Zirc a magyarországi ciszterciák-rend főhelye, azért minden rendtagnak, aki kívül lakik a rend kebelén, vagy ide, vagy legalább is a magyarországi négy zárda valamelyikébe kell e három napra visszavonulnia, hogy így az egész magyarországi ciszterciák szervezet-család együtt legyen e nagy ünnepeken. Minden zárda templomában a három napon keresztül ünnepi nagymisék tartatnak, melyeket az egyes egyházmegyék főpapjai czelebrálnak, prédikálni azonban mindenütt csakis rendtagok fognak. Így Zircen április 28-án Pribék István püspök, április 29-én Palotai Ferencz pápai főpap, április 30-án pedig báró Hornig Károly veszprémi püspök miséznek. Pécsen április 28-án Pozsgay József kanonok, április 29-én Hanny Gábor apátkanonok és április 30-án Hetyei Sámuel püspök miséznek. Székesfehérváron Steiner Fülöp püspök, Egerben Pánthy nagyprépost, Baján pedig Boromisz kanonok végzik az ünnepi nagymiséket. Az ünnepélyt Egerben, Baján, Székesfehérvárott és Pécsen a rend vezetése alatt álló gimnáziumi ifjuság emlékünnepe zárja be, melyeken a rendi tanárok is hazafias beszédeket fognak tartani. Platz Bonifátz, a szegedi tanterület főigazgatója, a hajai rendházba vonul vissza s itt az ünnep egyik szónoka ő lesz. A budapesti ciszterciák ma indulnak el, hogy kolostoraikba visszavonulva, a szerzetescsaládban tölthessék el ezt az ünnepet.

— Temetés. Dr. Brand Norbertnek, a korán elhunyt jeles bécsi újságírónak temetése ma délelőtt ment végbe óriási részvét mellett. A boldogult tudvalevőleg a „Neue Freie Presse”-nek főmunkatársa és lapunknak bécsi levelője volt. A gyászszertartásra megjelentek a bécsi írók és újságírók jóformán teljes számban, továbbá lovag dr. Lरिकi, Noske, Kareis udvari tanácsos és dr. Straucher Benno reichsrathi képviselő, Stiaszny és Helbig községtanácsosok, dr. Steinbach Gusztáv volt miniszter, az „Országos Hírlap” részéről dr. Molnár Géza, valamint az osztrák közélet számos előkelősége. A bucsuztatót Gross Ferdinand, a „Concordia” írói egyesület elnöke mondotta, rendkívül szép és megható szavakkal emlékeztetve meg a sokak által megsiratott halottról.

— Drágul a kenyér. Fiumében, mint tudósítónk táviratozza, rohamosan emelkedik a kenyér ára. Ma már 22 krajczár egy kiló kenyér s a városban hire jár, hogy néhány nap múlva még emelkedni fog ez az ár is és a kenyérnek kilója 25—30 krajczárba, sőt egy fiemei nagy cég szerint 40 krajczárba is fog kerülni. A kenyér drágasága kétségbe ejti a népet.

— Magyar szó Brailában. A brailai magyaroknak — mint temesvári levelezőnk jelenti — Desseffy Sándor csanádi püspök az idén is rendkívüli örömet és épülést szerzett, leküldvén körükbe Pacha Gusztáv áldozárt, hogy a husvéti időszokban magyar egyházi ajtatósságokat tessenek. A brailai magyarok, vagy 2000-en, többnyire csak átmenőleg tartózkodnak Romániában; annál fontosabb tehát, hogy ne engedjük őket elidegenedni az anyországtól. Az idén annál nagyobb volt az örömmük, mivel Pacha lefordította részükre a Sardenyi érsek husvéti pásztorlevelét magyarra és a Szent-László-társulat segítségével sokszorosította, mindegyiknek juttatott egy-egy példányt. Pacha ma érkezett vissza Temesvárra. Romániában kénytelen volt szaklalt növesztetni, mert ott az a divat.

— Két világról. Tavaszi csillagos egünkön a csillagtábor két legszebb bolygója uralkodik: a Vénusz és a Jupiter. Vénuszban központosult a legrégebb időktől fogva a tudományos világ összes bizalma, midőn földi élet mását kereste a többi bolygón. Attól a perctől fogva, hogy a földön kívüli élet létezését [tudományos] lapon plauzibilissá tették, senki sem kételkedett többé benne, hogy Vénusz az

a világ, mely a mi képünkre teremtett. De sajnos, csak szép álom volt ez — és pedig nem is igen hosszú. Vénusz valóságban lakhatatlan és minden ízében terméketlen világ. Mindazonáltal nem érdektelenek fizikai viszonyai, melyek megtanítottak bennünket arra, milyennek kell lennie annak a világnak, mely termékeny astrális élet színhelyének van szánva és viszont arra, hogy mely természeti viszonyok zárják ki a szervezést meghonosodását valamely bolygón. A szép esthajnal csillag természetességének egyik főoka az a viszony, melyben a naphoz van. Ez a viszony hű képmása annak, melyben a mi holdunk velünk van. Ez az égitest tudvalevőleg mindig ugyanazt az oldalát fordítja felénk változatlanul és tengelye körüli körülforgására ugyanynyi időre van szüksége, mint ameddig a föld körül megfordul. Csak hogy míg földünk a holdat csupán gravitációs erővel támogatja, addig a nap Vénuszhoz minden életviszonyaira döntő befolyással bír. A „legszebb” nevet nyert bolygó felülete ekként két ellentétes félgömbre oszlik. Az egyik, mely mindig a Nap felé fordul, maga a pokol lehet. A Nap sugarai folyton merőlegesen tüznek le e vidékre és el se tudjuk képzelni, mily hatást gyakorolnak perzselő hevűkkel. Vénuszhoz ez a fele bizonyára óriási viharok színhelye és felületén terméketlen, sivar féldrészek váltakoznak forró, gőzölgő mocsarakkal. Ennél a szegényes, szomorú világrészről — ha ugyan lehet — még rémesebb a bolygó másik félgömbje, mely mindig elfordul a Naptól. Soha napsugár nem hatott még e vidékre és sarkvidékeink hat hónapos éjszakája barát-ságos, lakályos helynek tekinthető hozzá képest. Ép megfordítva áll a dolog a Jupiterrel. A naprendszer óriása jelenleg a ziláltság legvigasztalanabb képét nyújtja; felületén alig van talpalatnyi föld, mely a consolidáció támpontjával szolgálna. Óriás felületét hatalmas felhősávok övezik, melyek az ifjú világ forró kigőzöléseinek eredményei. Mindazonáltal csaknem bizossággal remélhetjük, hogy a Jupiter természeti viszonyai termékeny életet fognak teremteni ez óriási világon. Talán szebb életberendezésnek örvendenek majd a jövő Jupiter lakói — ha csak addig kifutja a Nap erejével Csillagászok ugyanis kiszámították, hogy addig míg a Jupiter felülete a mi jelenlegi életviszonyainkhoz hasonló fokot elérhet, a Nap melege és fénye nem lesz már elég ez életviszonyok kifejléséhez.

— Mesterházy Kálmán hagyatékának eladása. A szerencsétlen véget ért festőművésznék Mesterházy Kálmánnak támasz nélkül maradt 82 éves öreg édesanyja föntartásáról Roskovits Ignácz elnöklése mellett nyolcztagu bizottság gondoskodik. A bizottság a hónap 28-án, 29-én és 30-án fogja az elhunyt műtermének berendezését, festő eszközzeit, vázlatait és egyéb ingóságait szabad kézből eladni. A bizottság ezen az uton kéri fel a holdogultnak pályatársait, barátait és ismerőseit, hogy akik a hagyatékából emléktárgyat vagy egyebet megszerezni óhajtanak, jelenjenek meg az említett napokon 9—12 és 3—6 órák között tartandó eladáson a IX. kerület Kinizsy-utca 14. sz. ház első emeleti lakáson. Vásárlásaikkal hozzá fognak járulni a tehettelen, szegény sorában hagyott anya fölségélyezéséhez.

— Kisérteltetés Orosházán. Nagy szenzációja van Magyarországnak legnagyobb falujának, Orosházának. Annak a híre terjedt el, hogy az egyik temetőben estenden kisértet jelenik meg, kisértet, mely talpig fehér és szájából két méteres fénypánlikát ereget ki, mint valami kökler. Félték, de egyszerűen kíváncsiak is lettek az orosháziak. És akik kimentek, azok vad félelemben futottak be a községbe, mert a kisértet tényleg megjelent. Tegnap este, levelezőnk értesítése szerint, a kisértetlátó temetőben a rendőrség is inspicált s egyelőre csak konstátálták, hogy a merre a temetőben a kisértet jár, gyantapor van elszórva, meg hogy a kisértet alighanem hegyes sarku cipőt visel. Még körül, hogy a kisértetek az utolsó párisi divat szerint öltözködnek.

— Öngyilkosság. Bécseből táviratozzák, hogy egy M. a. n. g. o. l. d. Johanna nevű asszony atyja lakásán agyonlőtte magát. Két év óta él Bécsben atyjával, férjével elváltan, aki jelenleg Magyarországon van. Az asszony 18 évig élt férjével békében;

két évvel ezelőtt azonban meghalt a leányuk, ekkor aztán megkezdődtek a civakodások a családnál, aminek a vége az lett, hogy az asszony felment Bécsbe az atyjához, ahol buskomorság vett rajta erőt. Az asszony mindig nagyon különczködően viselkedett.

— **Kecélyes képviselőválasztás.** A párisi „Gaulois” a következő mulatságos epizódot beszéli el a négy év előtt lefolyt választásokból: Cevenne egy kis községében a maire a képviselőválasztásokhoz összehívatta a község 80 választóját és a következő beszédet intézte hozzájuk:

— Kedves barátaim! Két jelölt közt választhatunk, az egyik X-ur, ami eddigi képviselőnk, akit mindnyájan ismerünk és szeretünk, a másik Y ur, derék, jóra való ember és amellett igazi párisi gavallér. Indítványozom tehát, hogy régi követőnkre 60-an szavazzanak, az új jelöltnék 20 szavazat is elég lesz.

— Nem úgy van, engedelmet kérek — szakítá félbe egy paraszt — párisi ur nem csak derék ember, hanem jószívű is. A Martini özvegyének 25 frankot adott, minden gyereknek egy tallért s még azt is megígérte, hogy a legnagyobb gyereket felveszi a gyárába, ha majd elég erős lesz már. Bizony, ez 20 szavazatnál többet ér és én azt indítványozom, hogy legalább is harminczan szavazzunk rá.

— Harmincz szavazat — magyarázta a maire, ez egy kicsit sok. Mondjunk huszonötöt, azt hiszem, ez már elég lesz. Nos, senkinek sincs ellene kifogása? . . .

— Nincs! Beleegyeztünk!

— Ezzel a választást berekesztém, a jegyzőkönyvet elkészítem és a hírnököt az összes hivatalos iratokkal a városba küldöm, hogy a választás eredményét megtudják.

Igy történt ez a naiv falusiakkal négy évvel ezelőtt és ma is így történnék, ha csak a párisi gavallér egy pár frankkal föl nem emeli Martini özvegyének segélyezését. A jó cevenneiek nem olyan nagy politikusok, nem rontják el az unalmas szavazással az ő szép, derült vasárnapjukat.

— **Szerencsétlenség a vadászaton.** Ungvári tudósítónk táviratozza: Gróf Török tegnapelőtt vadászaton megsérült, aminek következtében a lábát amputálni kellett. A műtét után a gróf vérmérgézet kapott és állapota ma annyira aggasztó lett, hogy a beteg családja a legrosszabbtól tart.

— **Megölte a villam.** A r a d i tudósítónk táviratozza: Morvay József az Óvár-téren festette a villamvilágítási oszlopokat. Délután 3 órakor, mikor az áramot megindították, gondatlanságból nem szállott le és a kétezer voltos-áram oly erős volt, hogy a szerencsétlen ember kezénél és nyakánál a dróthoz ragadt. Ugy vették le holtan.

— **A szociálisták.** A budapesti szociáldemokrata párt nagy bajban van. A vezérkar tizennyolcz tagja közül csak hat van már Budapesten, a többi mind eltoloncolták. Ez a hat se soká őrvendezhethet az arany-szabadságnak, mindegyiknek van valami elintézetlen ügye az igazságszolgáltatással és rövid idő múlva talán egytől-egyig a hüvösön lesznek. A párt szabadon járó vezérei a kiválóbb párhivőkkel együtt a napokban értekezletet tartanak, amelyen ideiglenes vezérkart választanak. A legérdekesebb az utóbbi napokban viselt dolgok közül az apagyi szociálisták Pál-fordulása. Az apagyi elvtársak, nyilatkoznak, szól pedig a nyilatkozat ilyenképen:

Mi alulírott apagyi lakosok kinyilatkoztatjuk, hogy az általánosan „szociálisták” elnevezés alatt ismert s általunk is eddig — habár helytelenül — vallott tévtanokat elítéljük, kárhozzátjuk, az erre vonatkozó s törvényeinkbe sok tekintetben beletűköző mozgalmat elítéljük, miszt is kinyilatkoztatjuk, hogy mi, mint az apagyi szociálisták volt vezetői ezen állásunktól a mai nappal megváltunk s a józan észhez visszatérve, minden igyekezettel azon kezdünk, hogy munkás-társaink is a jó utra térjenek. Ha pedig ezen őszinte nyilatkozatunk után bárki minket ezen fogadalmunk megszegésén rójtáérne: mindenkit feljogosítunk, hogy mint hátrány szöszögket tetszése szerint nyilvánosan meggyalázzon. Egyuttal beleegyeztünk, hogy ezen nyilatkozatunk

a megyénkben, Nyiregyházaán megjelenő „Szabolcsi Hírlap” című politikai napilapban publikáltassék, hogy a még esetleg tévelygő munkástársainak ezen okulva, — szintén a józan észre visszatérjenek s ezt férfiasan a maguk és társaik nevében beismerjék. Apagyon, 1898. április 22-én. Előttünk: Balogh Sámuel községi jegyző, Somogyi Ferencz főbíró, Ferbács János, Tóth Ferencz, Kiss Pál, Nagy Mihály, Hegedűs Ferencz, Puskás István. Hatházi János, Hegedűs Sándor, Fazekas Antal.

Itt megemlítjük, hogy Aradon és Temesvárott is lefoglalták a szociáldemokraták heti lapját.

— **A hivatalos eljárás.** Tudvalevő dolog, hogy utóbbi időben erősen föllendült a névmagyarosítási kedv, de azért még mindig akadnak, akik azt mondják, hogy kevés ember magyarosítja meg a nevet. Lehet, hogy igazuk van, de viszont nem lehet csodálni, ha az a bizonyos hivatalos eljárás sok ember kedvét elveszi a névmagyarosítástól. Milyen ez a hivatalos eljárás, azt élénken illusztrálja a f i u m e i levelezőnk által írt következő eset: Az Ur 1897-ik esztendejének nyarán Magyarországnak autonómiával és statutummal rendelkező gyöngyében egy fiatal ember magyar névvel akarta felcserélni idegen hangzású nevét. Fel is kereste levelével a névmagyarosítás lelkes vezérét. Telkes Simont, aki nem késlekedett a válasz megadásával. L. ur (nevezük így a fiatal embert) felhasználta a szíves utbaigazítást, beszerezte a kérvényéhez szükséges mellékleteket, szépen megírta folyamodását P e r c z e l Dezső belügyminiszterhez és benyújtotta az iráscsomagot a f i u m e i és magyar-horvát tengerparti királyi kormányzósághoz. Elérkezett az esős november. L. ur nap-nap után böngészte a Vadnay újságját, de sehogysem találta meg az ő várva-várt névmagyarosítási engedélyét. Várt és böngészett tovább. Böngészett decemberben, böngészett januárban, meg februárban és márcziusban, de márczius végén a nemes és autonom Fiume város tanácsa megháborgatta. Márczius utolsó napjaiban idézést kapott Fiume város hatóságától. Megmutatták neki, hogy a kormányzóság két hónappal ezelőtt utasította a magyar corpus separatum hatóságát, hogy kérdezze meg L. ur illetőségi helyétől, vajon nincs-e kifogása az ellen, ha L. urat ezentul másként fogják nevezni. A hatósági közeg ez utasításra hivatkozva, most felkérte L. urat, mondaná meg illetősége helyét. L. ur e kérdésen nagyon elcsodálkozott. Hiszen az Isten szent szerelméért, a mellékletek között volt az illetőségi bizonyítványa! A hatóság tisztviselője megnyugtatta. A rend és az igazság érdekében ennek így kell lenni. L. ur megnyugodott és böngészett nap-nap után a hivatalos lapban, egészen bolondos április havának 25-ik napjáig. És böngészett volna még ekkor is, meg böngészne meg ma is, ha Kartal község irásával nem háborgatja. Kartal község a legkiváncsibb község a világ összes kíváncsi községei között. Hivatalos átiratot küldött. L. urnak, mellékelte ehhez Fiume város tanácsának Dante nyelvén szerkesztett levelét és tisztelettel felkérte, adna felvilágosítást arról, hogy mi baja akadt a talján városnak L. urral, meg Kartal községgel. L. ur most már mély haragra gyuladt, de végre is magyarra fordította az olasz levelet és megküldte a civilizációtól visszamaradt Kartalnak, ahol még a Dante nyelvét sem értik. A f i u m e i kaszinóban pedig most is lehet még látni L. urat, amint Vadnay lapjában a névmagyarosítások között böngész.

— **Csodaforrás.** A miskolci határhoz tartozó „Pápa” nevű tanyán különös minőségű vízre bukkantak. A víz, mikor kiszivattyúzzák, rendes színű, de ha egy darabig a szabad levegőn áll, gyönyörű azurkék színt vesz fel. A nép csudájára jár.

— **Fiatal bűnösökről.** A fiatal bűnösökről érdekes statisztikát olvasunk egy francia tudományos folyóiratban. 1840-ben még csak 8000 volt azok száma, akiket tizenhattól egészen huszonegy éves korukig elítéltek, 1895-ig már harminczegyezer nyi tekintélyes táborra szaporodtak. A fiatal delikvenszek számának ezt a rohamos megnövekedését a szociológusok igen különböző okokban keresik. Vannak, akik elég igaztalanul az iskolát vádolják, mások az alkoholizmus állandó terjedé-

sének tulajdonítják; a fiatal bűnösök számát azonban első sorban a francia családi élet megdőbbséte züllése növeszti. 1895-ben 8000 apálan-nyáttalan árvát találtak Franciaországban. Az ember természetesen azt hinné, hogy ezekből kerül ki a fiatal bűnösök főkontingense. Nem úgy van. A kitűnően szervezett francia közjótékonyosság legtöbbszörre földmives-családoknál helyezi el az ilyeneket; sorsuk többé-kevésbé tüzhető, fő azonban, hogy a tiszta családi élet erkölcsin és szokásain nevelkednek, ilyenekből épül a lelki alapjuk. Alig 6—800 züllött el belőlük és tért a bűn ösvényére. Más az eredmény a részleges elárulásnál, ahol tudnillik a gyermek atyját vagy anyját veszteti el bármilyen módon. Az ilyen csonka családi tüzhely, különösen a munkás-osztálynál, a bűnnek valóságos iskolája. A magára maradt nő vagy férfi új életársat keres s bizony többször nem épen a tiszta erkölcs utain. A szülők rossz példája a gyermek lelkét időnap előtt megfertőzi. Kivész belőlük a családi összetartozás érzése, gyermekeiket minél előbb leráznák iparkodnak a nyakukról. 1888-ban például az ilyen szülők hetven százaléka az állam nyakára tolta gyermekeik eltartását, sokszor bizony anélkül, hogy a végső szükség erre kényszerítette volna. 1888. óta ez az arány ötven százalékra csökkent, de ennél a számnál aztán meg is állapodott. Még több az olyan szülők száma, akik gyermekeiket anyagi érdekből, tervszerűen a bűn felé terelik, az iparszerű koldulás mesterségére tanítják. Ez minden nemesebb érzést, kötelességtudást, munkaszeretetet kiöl a gyermek lelkéből, aki aztán a javithatatlan bűnösök típusát szaporítja. A belé ojtott ösztön viszi bűnre, minden külső kényszer nélkül. A sok között akad például egy fiatal litografus, aki 2—3 frankot keresett naponta s 19 éves koráig épen tizennyolczszor ítélték el lopásért; egy fiatal virágkészítő 6—7 frank napi keresettel, 18 éves korában lopás miatt 6 havi börtönt szenvedett. Számítatlan ilyen esetet lehetne felsorolni, mert a félig elárvult gyermekek között 2000 bűnöst találunk. Igaza volt tehát Jules Simonnak, midőn azt mondta, hogy azok a legszánalomraméltóbb árvák, akiknek szülei még életben vannak.

— **Czigány-kegyelet.** Szerencsen még a mult évben egy véres verekedésnél, melyben a cigányok voltak a főszereplők, Kolompár J. vajdát a közbelépett csendőrök agyonstúrták. Fáró ivadéka — mint levelezőnk írja — még most is siratják felejthetetlen vezérüket. Hetenkint egyszerű kimennek a vajda sírjához, hol buzgó imákat mondanak a tragikus véget ért vajda lelki üdvéért, mire mindig egy liter pálinkát öntenek a sírba, mert — mondják — ez volt a legkedvesebb a vajdának még életében is!

— **Aki megtalálta az édesatyját.** Megható jelenet játszódott le nemrégiben — mint levelezőnk írja — a párisi Rue de la Chapelle egy kis korszámjában. Az 1870—71-iki francia háború idejében a Vincennes-ben élő Jean Baptiste Binot elhagyta fiatal feleségét és 18 hónapos kis Gusztáv fiát, mert a haza veszélyben volt és szükség volt a jó katonákra. Néhány hónap múlva visszatért falujába, de nagy fájdalomra házának csak a romjait találta meg, övét sem lelta sehoh és azt hitte, hogy az összerombolt ház romjai magok alá temették szeretteit. Binot asszony pedig nem is halt meg, hanem gyerekeivel együtt nem várva be férje hazaérkezését, elhagyta Vincenneset és elment a nagy Párisba, ahol olyan sok nagy ur járkál az utcákon; mert Binotné asszony nagyon szép volt és az urán kívül mást is szeretett. A kis Gusztáv fiát abban a hitben nevelte, hogy az édes atyja meghalt a nagy háborúban. A kis Gusztáv eleinte sírt, később aztán beletörődött abba, hogy neki nincs apja. De Binotné is, mint majd minden asszony, sokat fecsegett a szomszédnőkkel és azt is elmondta nekik, hogy az ő férje nem is halt meg, csak ő csinált belőle egy hős véget ért mártírt. Minden a régieben maradt volna, de Binotné asszony elfelejtette, hogy a szomszédnők is szeretnek fecsegni és még úgy melegeben elmondták mindent Gusztávnak, aki időközben már családapa is lett és

nem nyugodott addig, míg fel nem találta az édesatyját. A Rue de la Chapelle kis korcsmában, ahol az öreg Binot szegényes ebédjét szokta elkölteni, találkoztak apa és fia 28 hosszú esztendő után. Binotné asszonynak azonban egy leánya is volt, akiről azt hitték, hogy ez Binot ur gyermeke. Persze, most hogy Binot ur feltámadt halottaiából, a leányról, aki időközben egy bankár felesége lett, semmit sem akar tudni és válóport indított a felesége ellen, akit 28 esztendő múlva viszontlátott. Így járnak azok az asszonyok, akik a kis faluból elmennek a nagy Párisba, ahol a villamos lámpák fénye olyan szépen megvilágítja a fekete aszfaltot, ahol olyan sok elejűs gavallér szokott sétálgatni.

— **Betörés.** Kőbányán, az ujhely-úti 7803 szám alatt, Fábrián Dénesné szatócs boltjában ma este 10 óra után tolvajok jártak. Épen járában dolgoztak, amikor munkájokban megzavarták őket. Arra azonban elég idejük volt, hogy megugorjanak és erre nem is igen kérétek magukat.

— **Merénylet egy vonat ellen.** A napokban érkezett és San-Franciskóban megjelenő „Italia”-ban érdekes leírását olvasuk a kaliforniai aranyvidékeken az egyik személyvonat ellen elkövetett rablómerényletnek. A vonat — írja az említett lap — alig távozott el a Tulare grófságban levő Groshen nevű állomásról, hogy utját San-Francisko felé folytassa, midőn egészen váratlanul két idegen, revolverekkel fölfegyverkezve, a gépész és a fűtő háta mögött termett, megparancsolván nekik, hogy a vonat sebességét lassítsák meg; majd a kettő közül a magasabbik így szólt a gépészhez:

— Ha kedves az életed, ne fűttes többé és Crosstresale-nél állítsd meg a mozdonyt.

A parancsot teljesítették és így a vonat épen Crosstresalenél állt meg. Itt a gépésznek és a fűtőnek le kellett szállania, a két briganti pedig a levegőbe kezdték lövöldözni, hogy ezzel egy a kalauzokat, mint az utasokat megrémítsék. Céljukat már részben elérték, de szükséges volt még, hogy az egyik kocsi, melyben a zsákmány volt, félre-eshető helyre vontassák; ez azonban nem sikerült mert időközben a mozdonyban a tűz kialudt. Így aztán a rablók megparancsolták az illető vagon őrének, hogy azt azonnal nyissa ki. Ez vonatkozott a parancsnak eleget tenni, mire a vakmerő rablók a vagon dinamittölténnyel feltörték. Erre a szegény őr megremült és akarva, nem akarva, elhagyta a vagon, mire az egész kincs a brigantik hatalmába került. A kincs egy óriási Wertheim-kasszában volt elzárva, melynek kulcsai hiányoztak. A brigantik erre 7 dinamittöltényt helyeztek a pénztárra és megparancsolták a gépésznek, hogy süsse el azokat. Egy pillanattal később a horzasztó robbanás az egész vagon pénztárostul együtt porzójává törte, az utasok pedig a félelemtől még csak mukkanni sem mertek. A rablók csakhamar magukhoz vették a kassza tartalmát, mely között egy postai pénzszák is volt, majd a mozdonyvezetőnek megtiltván, hogy egy óra eltelté előtt elinduljon, az éj sötétjében nyomtalanul eltűntek. A mozdonyvezető, a fűtő és az utasok a nagy ijedségtől magukhoz térve, hozzáálltak a mozdony befűtéséhez, a felrobbantott kocsi eltakarításához, azután szerencsésen folytatták az utjokat.

— **A pálinka mint detektív.** Igazi rabvallató lehet a tiszoviczai nagy korcsma pálinkája, mert, mint orsovai levelezőnk jelenti, a minap egy 12 évvel ezelőtt elkövetett titokzatos gyilkosságra derített hirtelen világosságot. Az eset akkoriban nagy izgatottságot keltett. Eibenthal községben halva találtak Koszta Jakab gazdag malomtulajdonost, teste tele volt kék foltokkal, nyakán még ott volt a burok, melylyel megfojtották és minden jel arra mutatott, hogy a gyilkosságot elkezeredett küzdelem előzte meg. A molnár minden pénze, közté egy jókora zacskó aranypénz elűnt. A csendőrség és a törvény emberei lázasan kutatták a gyilkosokat, de eredmény nélkül. A napokban egyszerre csak beállt egy szerb paraszt a tiszoviczai csendőrséghez és elmondja, hogy a korcsmában három részeg beszékapva, többször emlegették az „ébentűlt molnár aranyait”, amit a földtanuk a már rég elfe-

ledett gyilkosságra vonatkoztattak. A három veszedél: Sztójkovits Dánielt, Szirba Györgyöt és Jonovits Salamont rögtön el is fogták és az egyik, Szirba, csakhamar ki is vallotta, hogy ők gyilkolták meg a gazdag molnárt, de eredetileg a rablás nem volt szándékuk, hanem boszúból forralták a gyilkosságot, mert Koszta uzsorával tönkre tette őket. Csak az alkalom tette őket aztán rablókká. A gyilkosokat átadták a törvényszéknek.

— **Dreyfus és a hajószakács.** Az összes németországi lapokat, sőt egyik-másik magyar lapot is fölültette a Berlinben megjelenő „Konyha és pincze” című háztartási lap egy cikkével. Ebben a cikkben egy beszélgetés volt megírva, amelyet egy nagy francia hajó szakácsa folytatott volna Dreyfussal az Ördög-szigeten. A mese nagyon jól volt kitalálva. A hajó eszerint az Ördög-sziget mellett haladt volna el. Egyszerre észreveszik a hajón, hogy egy csónak közeleg feljük és ugyancsak intgetnek nekik. Meglassították a hajó járását, s a csónakosok egyike néhány perc múlva már a kapitány előtt állott és a sziget parancsnoka nevében megkérte, engedné át egy félóra a szakácsot, mert a sziget szakácsának egyik karja eltört. Így jutott volna a szakács a szigetre, ahol azt a különben is kevésbé érdekes beszélgetést folytatta Dreyfussal. Mi miandjárt kételkedéssel fogadtuk ezt a hírt és nem is köztöltük és most maga a „Konyha és pincze” vallja be, hogy az egész csak áprilisi tréfa volt, amit minden figyelmes olvasó rögtön észrevehetett.

— **A ki kétszer hal meg.** Lapunk legutóbbi számának e címmel megjelent hírére vonatkozólag a meghalt asszony bátyja ma szerkesztőségünkben elmondta, hogy Schubertré Serfőző Anna két órahosszat feküdt az ágyon mint tetszhalott, de két óra után már életjelet adott magáról. Beszélni, mozogni nem tudott azután és két nap múlva valósággal meghalt. Azután tették csak ravatalra és koporsóba, nem pedig mikor még tetszhalott volt.

— **A hitetlen Tamás.** A francia akadémia-ban most a következő józsi apróság járja. Némrégiben egyik ülés után irgalmas nővérek vártak az előcsarnokban az akadémikus urakra, hogy egy bizonyos jótékony célra gyűjtsenek. Mindenki a zsebébe nyúl, hogy letegyje filléréit a jótékonyaság oltárára. Henri Bornier, a költő is odaadta a mit nekik szánt, egy másik nővér azonban, aki ezt nem tudta, még egyszer kért tőle. Bornier mosolyogva jelentette ki, hogy egyszer már adott. Coppée erre odasugott Heredeiának, a szonett-költőnek:

— Én nem láttam, de elhiszem, hogy már adott.

Heredeia visszasug:

— Én meg láttam, de nem hiszem, hogy adott volna.

— **Legjobb minőségű és szentirtó harianyák és sportruházatok a legnagyobb választékban Hayek Adolfnál IV., Szervit-tér 8. „A vadásznehéz”.**
— **Legjobb egyenruhák, legszebb diszöltönyök legolcsóbb liberáknál, Tiller Mór és Társa cs. és kir. udv. szállítóknál, Budapest, Károly-laktánia.**

Napirend.

Naptár: Szombat, április 27. — Római katolikus: Zita sz. — Protestáns: Zita. — Görög-örösz (április 15.) Krescene. — Zsidó: Ijor 5. — Nap két: 4 óra 35 perczkor. — Nyugszik: 6 óra 48 perczkor. — Hold két 8 óra 53 perczkor reggel. — Nyugszik 12 óra 12 perczkor éjjel.

A hórvt miniszter fogad. d. e. 8-10 óráig. A Kisfaludy-társaság havi ülése az akadémia kistermében délután 5 órakor.

Sorozat a Mária Terézia-laktányában (idegenek állítása.)

Fényképességi kiállítás az akadémia-ban, nyitva 9-től 1-ig.

Tavaszi nemzetközi tártat az új műcsarnokban, nyitva 9-től esti 9-ig. Belépő díj 50 kr.

Iparművészeti múzeum és nemzetközi kiállítás nyitva d. e. 9 órától 12 óráig és 2-3-ig.

Nemzeti múzeum: Képtár, nyitva délután 9-1 óráig. Többi tárai 50 krajczár belépő díj mellett tekinthetők meg.

Technológiai iparmúzeum délután 8-12-ig és délután 3-5-ig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma nyitva 10-12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Égyetem könyvtár nyitva 8-12 óráig.

Az új országos kupolacsarnok megtekintése 10-1-ig 50 krajczár belépődíj mellett.

Deák-muzeum a kérepezi-úti temetőben, nyitva este 6 óráig.

Hirlapvásár Bécsben.

(Távirati tudósítás.)

Az osztrák képviselőház mai ülésén akadt egy érdekes interpelláció, amely fellebbentette a leplet az osztrák kormányának a „Reichswehr” című politikai napilap megvásárlására vonatkozó akciójáról. Ez az akció az idők során megakadt s okot szolgáltatott arra, hogy a „Reichswehr” tulajdonosa Davis Gusztáv szerződészegésé miatt és kártérítésért bepörölje az osztrák miniszterelnökséget, illetőleg az osztrák államkincstárt.

Az ülés elején dr. Funke és társai interpellációt intéztek a miniszterelnökhöz a Prágában legújabbban történt zavargások tárgyában. A zavargások alatt a német lakosság élete és testi épsége veszedelemben forgott.

A második interpelláció a „Reichswehr”-nek a kormányval való viszonyára vonatkozott. Ezt az interpellációt Hoffmann és társai intézték a miniszterelnökhöz. Az interpellálók utalnak arra a sajtóságos viszonyra, amely gróf Badeni és a „Reichswehr” között fennállott s amely sajtóságos világot vet az Ausztria hivatalos életében uralkodó közmorálra és arra a módra, amelylyel Ausztriában az adókból befolyt közpénzakkal elbánnak.

A „Reichswehr” kiadótulajdonosa és gróf Badeni miniszterelnök 1896. október 26-án szerződést kötöttek, melynek értelmében a „Reichswehr” felerészben az osztrák császári királyi kormány birtokára ment át s amelynek megállapodásainál fogva az osztrák miniszterelnökség Davis Gusztávnak, a „Reichswehr” kiadótulajdonosának 1896. december 31-dikéig 40.000 forintot, 1897-ik évre 90.000 forintot fizetett. Ezért a „Reichswehr” kötelezte magát, hogy teljesen a kormány intenczióinak megfelelőleg fog írni minden politikai kérdésről. Minthogy 1897. év márciusában Davis Gusztávnak egyéb spekulációi nem sikerültek, ismét Badenihez fordult azzal a kérdéssel, hogy emelje fel a szubvencziót 150.000 forintra. Badeni gróf erre egy közértesítőt írt, amelyben összehozta, hogy az a kellő törkével lábra állítsa a lapot s majdnem létre is jött ez a betéti társaság, amikor a tárgyalások hirtelen megzakadtak és a tervet el kellett ejteni.

Davis Gusztávnak ezek után sikerült a miniszterelnöktől 1897. novemberig 215.000 forint szubvencziót kapnia.

Eltekintve az ilyen egyezségek elvetendő mivoltától, az a kérdés támad, hogy vajon milyen pénzekből fizette Badeni gróf ezt az óriási szubvencziót, amikor a rendelkezési alap csak 100.000 forint és amikor ezek a kiadások a budgetben sehoh sincsenek elszámolva? Az ügyet okvetlenül tisztába kell hozni, esetleg pedig a bűnös felelősségre kell vonni s az államnak okozott kárt meg kell vele téríttetni.

Az interpelláció majdnem teljesen meg-egyezék Davis Gusztávnak a „Reichswehr”-ben ma megjelent terjedelmes nyilatkozatával, amelyben Davis konstátálja, hogy Badeni megvette a „Reichswehr” fél-tulajdonjogát az osztrák kormány számára azzal a feltétellel, hogy a Reichswehr a kormány érdekeit fogja képviselni.

Ennek fejében Badeni 1896-ban 100.000 forintra, 1897-ben pedig 215.000 forintra járult hozzá a „Reichswehr” kiadásaihoz.

Mikor gróf Badeni megbukott s báró Gautschi lett a miniszterelnök, a sajtóiroda a miniszterelnök megbízásából a szerződést egyoldalúlag felbontotta s a „Reichswehr” számára több pénz nem folyósított.

Minthogy pedig egy konzorcium akadt, amely a lapot át akarta venni s 250.000 forint alapíték volt hajlandó adni ehhez a vállalatához s Davis Gusztáv csak azért nem kötötte meg velük az egyezséget, mert gróf Badeni miniszterelnök kijelentette neki, hogy a kormánynak szüksége van a „Reichswehr”-re és a kormány is megadja a 250.000 forintos, Davis Gusztáv beperelte az osztrák államkincstári szerződészegésért és kártérítésért.

Az interpelláció nagy szenzációt keltett a Házban.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Italia Vitaliani.** A városligeti szinkörben április 28-án kezdődik Italia Vitaliani olasz tragika színtársulatának játéksorozata. Az első estén a „Kaméliás hölgy” kerül színpadra. A helyarákat alaposan fölemelték.

* **A Mátyás-szobor.** A Mátyás-szobor mintája és öntvénye F a d r u s z János remek terve szerint a befejezéshez közeledik. A szobor ünnepélyes leleplezése valószínűleg még ez év őszén megtörténhetik. A szoborműhöz szükséges összegből azonban még nem kevesebb, mint 30.000 forint hiányzik. Ennek az összegnek lázas beszerzéséhez fogott most a szoborbizottság, melynek elnöke H e g e d ű s Sándor országgyűlési képviselő, gyűjtőbizottsági elnöke pedig S á n d o r József országgyűlési képviselő. A leleplezésre, mely országos ünnepségek közt fog végbe menni, tudvalevőleg kilátásba helyezte megjelenését ő felsége is.

* **A zenei albumról.** „Csárdás-album” jelent meg H u b e r Gyulától. Tizenkét csárdás van benne. Bárd Ferencz és testvére 3 koronáért árusítja.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* **Okos dolog a kereskedelmi miniszterrel.** Egy eddig pompában minden magyar kiadványt messze túlszárnyaló nagy műnek első négy füzét kaptuk, mely Magyarország történeti emlékeit mutatja be az ezredéves kiállításról. A jeles művet dr. Czobor Béla szerkeszti a kereskedelemügyi miniszter anyagi támogatásával. Az egyes műemlékek fotográfia után készültek mestéri kivitelű színes nyomokban, némelyik kép szinte káprázatos fényű s a bámulatosságig hű, úgy, hogy nagy dícséret illeti a Hornyánszky nyomdáját, ahol a képek, ábrák és műmellékletek is nyomattak amerikai gépen. A képek közt ott van a szent korona is, először reprodukálva lefényképezés után a kövek ábrák színezett feltüntetésével. A szöveg is élénk, kellemes olvasmány s megfelel annak a francia módszernek, mely a tudomány mélységeibe egyszerűen játsza csalogatja be az olvasót. Különösen a magyarnak úgy kellene írni, hogy ne végye észre, hogy tanul. Ezt Czobor meglehetősen eltalálja. A mű első négy quart-füzete befejezi az Árpád-kori műemlékeink bemutatását s így majdnem egészen tekinthető. Ami még hátra van, körülbelül 20 füzet lesz még, az a renaissance-kor van szánva. Április 25-től kezdve minden hónapban pontosan megjelenik egy-egy füzet s ára füzetenként 2 forint 10 krajczár, ami csak úgy lehetséges, hogy a költségek nagy részét a kereskedelmi miniszter viseli — aki hát mégis visel valamit. A munka német szöveggel is meg fog jelenni.

* **Érdekes irodalmi hír.** Dr. S c h e n k Lipót hazánkba, a bécsi császári és királyi egyetem tanára és az ottani embryologiai intézet vezetője elhatározta, hogy írtatja: „A némi viszonyokra gyakorolt befolyásról” magyar nyelven is megjelenteti, mely mű kiadási jogát a L a m p e l Róbert (Wodianer F. és fia) könyvkereskedő cég (Andrássy-ut 21.) szerezte meg. Azt hisszük, hogy a tudós szerzőnek e műve, melyben epochális, megmérhetetlen horderejű felfedezést hozza most nyilvánosságra, nemcsak az orvosok, de a nagy közönség körében is rendkívüli érdeklődést fog kelteni. A mű ára 2 forint lesz. 2 forint 25 krajczár beküldése esetén a kiadók bérmentve küldik meg.

* **Az országos régészeti társulat gyűlése.** Az országos régészeti és embertani társulat F o r s t e r Gyula miniszteri tanácsos elnöklése alatt, az Akadémia kistermében ma délután gyűlést tartott. Dr. Éber László Mátyás király budavári palotájának a nemzeti múzeumban őrzött töredékeit ismertetve, bemutatva az egyéb töredékeket ábrázoló fényképfelvételeket is. A legérdekesebb töredék 50—60 centiméter magas és homokból van, renaissance-korbeli díszítőművekkel ellátva. Ismertetve ezután a diósgyőri, mostanában napszárazt került leletet, mely valószínűleg síremlék volt, a XV. századból való. Kár, hogy brutális emberek fejték és kezelték össze-visszatörték. Az előadás végén szólt a Thaly Kálmán, hazasulyozva, hogy Mátyás király palotájának rajzai Bolognában vannak sok más, fontos történelmi kultúránkhoz szükséges adatok

együtt. Ezeket a rajzokat le kellene rajzoltatni, az okmányokat lemásoltatni. Az Akadémián tett indítványára az akadémia megkereste a fővárost, hogy ténne lehetővé a fontos adatok másolatban s rajzban való megszerzését. De a főváros az átiratra nem is válaszolt. Ő maga járt polgármesternél, tanácsosoknál ez ügyben, ezek ígérték is mindent, de most sem történt semmi. Pedig történetéhez is sok fontos adatot nyerne a főváros csekély ezer forintos pénzajánlat árán. A társulat elhatározta, hogy átir ez ügyben a fővároshoz. Ezután Mihály József mutatta be R á c z Ambrus ötvösmester ezüstkupáját, mely most gróf Andrássy Géza tulajdona. Ezt a kupát 1806-ban készítette Rác Ambrus nemes Borsái Margit számára. Ezután a folyó ügyeket intézték el.

FŐVÁROS.

(A tíz szobor.) A miniszterelnök — amint már jeleztük is — a tíz szobor közül hátnak megállapította már a helyét. A középítési igazgató a kijelölt pontokat nem találta mind czélszerűnek s előterjesztést tett a tanácsnak, hosszasan magyarázgatva a szobrok elhelyezését. Helyesnek tartja, ha G e l l é r t püspök szobrát a Gellért-hegy lejtőjének alulról számított második terraszán állítják föl, T i n ó d y Sebestyén szobrát pedig a Népszínház előtt a Kossuth Lajos-utca felé fordulva. Z r i n y i Miklós, P a l f f y János, B e t h l e n Gábor és B o c s k a y István szobrának helyét nem tartja alkalmasnak az Andrássy-uti köröndöt, mert az ott lévő bérházak rossz hátteret alkotnak s a szobrok hatástalanok maradnának. Z r i n y i szobrát, a középítési igazgató véleménye szerint, czélszerűbben s hatásosabban lehetne fölláttatni az a l a g t a l f o l t t l é v ő terraszán.

(Október huszonötödike.) Ez a nap Pest, Buda és Ó-Buda egyesítésének az évfordulója. Az idén lesz a nevezetes eseménynek huszonöt éves jubileuma és H a l m o s János polgármester elnöklése alatt ma délelőtt értekezlet volt az ünnep programjának megállapítása végett. R a d o c s a János azt indítványozta, hogy írassa meg a főváros az utolsó huszonöt év történetét, tartson díszgyűlést és tegyen nagyobb szabású jótékony alapítványt. T e n c z e r Pál hasonlóképpen szólott. B o g i s i c h Mihály hálaadó istentisztelettel is megtoldaná a programot. T o l d y László emlékszóbot, emlékermet ajánl, ezenfelül pedig adassanak ki királyi oklevelek; a főváros czímerét újból állapítsák meg; a fővárosi könyvtárt és muzeumot nagyobb összeggel dotálják; a 25 év óta működő fővárosi bizottsági tagok részére adjanak ki dísz-okleveleket és a szegényházak, menedékházak lakóit vendégeljék meg. N a g y D e x s ő és V e r e d y Károly felszólalása után H a l m o s János beszélt. A fődeleg szerint, hogy az ünnep költségbe ne kerüljön. Az emlékkönyv az idő rövidsége miatt sem készülhet el, másrészt pedig fölösleges is lesz, ha M a r c s a l i Henrik Salamon Ferencz megkezdett monográfiájának befejezésére vállalkozik. Ezek alapján az értekezlet úgy állapodott meg, hogy az ünnep a lehető legegyszerűbb legyen: tartson a főváros díszgyűlést, hallgasson hálaadó istentiszteletet és tegyen valami humánus célra alapítványt.

Az egymillió alapítvány.

Ma tárgyalták Sartoryék (ahogy a városiatyákat nevezzük) az egymillió alapítványukat, gyalgól voltakunk ezt a fénylő ténytet. Sartoryék ugyanis méltányolták azt az incidenset harmadéva, hogy a magyar állam immár ezeréves lett és annyira előhaladt (daczára, hogy őket is vinnie kellett erőszakkal, mint nehevéket), egy millió forintnyi alapítványt szavatáltak még észlelés nélkülésükben humanitarius czélokra. És amikor ezt észlelték, elfogták őket a bűnöslet önmaguk iránt, hogy milyen nagylelkűek ők. S valóban illik is ez a dolog. Mert a főváros mindenét az állam gerjesztésének köszönheti, mely ugyancsak az egész nemzet erejéből szerzettél növekedte fővárosát, úgy, hogy a városnak örvénylő ki kellett tennie magáért, mikor az állam ünnepelt.

Nos, hát kiltett magáért. Sartoryék megszavazták az egy milliót. Egy milliót — amiből ők többet nem látnak semmit. Mert Sartoryék szívesen szavaznak meg összegeket, amelyek viszártóknak vagy amelyek az ő házaik értékét, az ő üzleteik javaslását okozzák. De humanitarius czélokra? Egy milliót? Ez már mégis tulong-tul van.

Be kellett következnie az önvádnak, mint a Rabelais hősnél, ki túlságos nagy viaszgyertyák iránt tett fogadást az oltarra: Hátha kisebb gyertyákkal is megelégednek az isten?

Ez pszichológiai következmény volt. A Sartoryék meg fognak hökkenni és majd próbálnak vissza kapálni. A Sartoryak lelkelete nem bírja meg a nagy cselekedeteket. Ez egyszer van.

A mai bizottsági tanácskozásán már mutatkozott a kijózanodás. Ah, igen jezan emberek ők: És ki mondja, hogy ez nem erény? Ma már hallátszottak hangok, hogy úgy kell-e azt érteni, hogy a megszavazott egy milliót ki is fizetik, vagy csak a kamatait adják évenként humanitarius czélokra?

A naiv lelkek közül egy sem akadt, aki megtudta volna mondani, hogy hogyan kell azt érteni, ha a főváros egy millió ajándékot szavaz meg? Minthogy senki sem tudta megmondani, tehát egyelőre szemérmesen nem határoztak erre nézve.

De a lelkek mélyén alighanem az a gondolat élt, hogy az egy milliónak csak a kamatait kell fizetni. Hiszen az is rettentő sok pénz. Negyven ezer forint. Humanizmusra. Hát ki az a humanizmus? Hát adott az valahá a városra valamit? Hát van annak voksa? Atyafia-e Rómi Rébertnek? Bizonyára nem.

Minék is adnak oda a milliót? Hisz az effektus már megtörtént annak idején a megszavazással. A nagy léistung már meg volt. És nem lehet azt mondani, hogy nem tartják meg a szavukat, ha a negyvenezeret fizetik évenként?

Igaz, hogy az egy millió forinttal valami nagy dolgot lehet csinálni, ha egyszerű letennék, így pedig a negyvenezer forintok — csak elfognák a csépegni. De a Sartoryák okos emberek. Nézik épen ez az elcsépegetés kell.

Mert a Sartoryak túl látnak az orrukon. A város így is gyakoról jótékonyágokat, belekényeztetik a viszonyok. Egy fővárosnak sok kötelességgel vannak a magasabb hatalmak gyakran szorítják őket; erre is, arra is adni kell ezereket. Ha az egy millióval valami jótékony intézményt csinálnak, azért ezek az ökvétlenül előforduló kiadások megmaradnak, de ha a negyvenezer forintnyi évi kamatokkal itt is, ott is bedűgnak egy-egy mutatkozó lyukat a szegény-ügy és az árva-ügy terén — hát ezzel a negyvenezerral megkevesbedik a város elkerülhetetlen évi jótékonyági kiadása.

Szóval a Sartoryak igen ravaszak. Praktikus eszük van. Ugy eludják csinálni a dolgukat, miszerint beváltják a millénárius ígéreteleket és ez nekik nem fog kerülni semmibe. Gavallérok maradnak — és megmarad a milliójuk is. Hogy ez kétségkívül nehéz probléma, beismerjük; de már észleljük, hogy ilyesmit török a fejeiket s ezek a fejek, ezek megfogják ezt oldani.

A főváros az ezredéves ünnepek emlékeztőre egy millió forintos alapítványt tett nemzeti, kulturális és közjótékonyági czélokra. A köztörvényhatóság az alapító oklevél megsterkesztésére külön bizottságot küldött ki s ez ma tartotta első értekezletét H a l m o s János polgármester elnöklése alatt.

Előnek Halmos János szólott. Alternatív javaslatot tett: az alapítvány egyik feléből vagy központi szegényházat, vagy gyógyintézetet elhelyezgek részére való menedékházat építtessenek, a másik részét pedig vagy az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesületnek adják, vagy a tettebe vett fővárosi múzeumnak.

Dr. H o l t a l Ferencz főképen azt a kérdést szeretné volna tisztázni, hogy vajjon az alapítvány használható-e föl a hitvány adóra, vagy pedig csak a kamatok. Ha az alapítványt használják föl, ad-e a főváros évenként még valamit a nagy pénzben létesítendő kulturális vagy humanus intézményre.

Báró Lipthay Béla a testi fogyatkozásban szenvedőket és a munkás-kaszinókat ajánlotta a bizottság különös figyelmébe.

Gelléri Szabó János a végleges megállapodásnak egy másik ülésre való elhalasztását javasolta.

Rózsavölgyi Gyula huszonöt kisdédvödát alapíttatna. Szó volt ezenfelül arról is, hogy a szabadságharc-szoborra is fordítsanak valamit, mert Gerlóczy Károly nyugalmazott alpolgármester, a szobor-bizottság volt elnöke annak idején ezt is sürgette.

A bizottság Steiger Gyula javaslatát fogadta el. Ez pedig az volt, hogy most nem tárgyalja a részleteket, hanem sürgős előterjesztést tesz a köztörvényhatóságnak, hogy a jövő év elejétől adja ki az egy millió forint 4 százalékos évi kamatját (40.000 forintot), a tőkét pedig például 20 esztendő alatt egyenlő részletekben fizesse le. Az alapítvány humánus részét fordítsák lelencházra, a másik részről pedig valamely, a „főváros beleletében mozgó kulturális intézményt” támogassanak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Nógrádmegyei párbajozók. Az elmúlt esztendőben súlyos feltételek mellett vívott egymással kardpárbajt Simonyi Dénes nógrádmegyei földbírtokos és Kossatzky Arnold Nógrádmegyei tártai főügyésze. A párbaj, melyre összehozták a szolgáltatott okot, mindkét fél megsebesülésével végződött. A törvényszék párbajdal vétsége miatt Simonyt 10 napi, Kossatzkyt három heti fogházra ítélte el. A királyi tábla, valamint ma Losonczy Ödön referálása alapján a kuria Simonyi büntetését 6 napra, Kossatzkyt 14 napra szállította le.

— Elítelt zendülők. A mándoki zendülők ügyében, kik a főszolgabíró agyonütéssel fenyegették és Sajtós Béni vezérüket megölték — mint levelezünk táviratozza — ma este 7 órakor hirdette ki a nyiregyházi törvényszék az ítéletet. A 64 vádlott közül ötöt két havi börtönre ítélték, a többi felmentették.

— Jenő főherceg vátoja. Szeless Etelka bűnperében a királyi kuria tudvalevőleg helybenhagyta a másodbíró ítéletét, mely Szeless Etelkát okirathamisítás büntette miatt három esztendőre börtönbüntetéssel sújtja. A törvényszék Szeless Etelkát csak másfél évi börtönre ítélte és ebből a büntetésből is kitöltöttnek vett egy esztendőt a vizsgálati fogság által. Az iratok leérkezvén a törvényszékhez, Lenk Gyula elnök május 21-ére tüzte ki a harmadbírósi ítélet kihirdetését, amelynél aligha lesz jelen az elítelt, mert hír szerint két gyermekével együtt Amerikába szökött.

— Pfeifer Ernő szabadlábos. Napokkal ez előtt megírták a lapok, hogy a Gschwindt-féle szeszgyár főkönyvelőjét, Pfeifer Ernőt, aki néhány ezer forintot sikkasztott, a törvényszék letartóztatta. Az elfogott ember családja az állítólagosan hiányzó teljes összeget készpénzben kifizette, mire a gyár igazgatója följelentését visszavonta és kijelentette, hogy a vádlott megbüntetését nem kívánja. Ennek következtében a törvényszék Pfeifer Ernőt az ügyészség indítványára már tegnap délelőtt szabadon bocsátotta.

— Pör egy nóta miatt. Ismeretes az a nótaharc, melyet Konti József, a Népszínház karmestere és Káldy Gyula az Operaház igazgatója folytatnak egymással. Káldy Gyula ugyanis egy, 1889-ben kiadott népdalgyűjteményében közrebocsátotta a „Kis ablakom be van növe virággal” kezdetű népdalt is. Tavaly Konti pörbe fogta az Opera direktorát, hogy plagizált tőle. A törvényszék első ízben Kontit nyilvánította pernyertesnek. A királyi tábla azonban föloldotta ez ítéletet új tárgyalást rendelt el. Az új tárgyaláson a törvényszék Kontit elutasította kérésével s kötelezte őt a felmerült költségek viselésére. Konti megfélemberte az ítéletet. Ma foglalkozott a nótapörrel a budapesti királyi ítéltábla és helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Hetvenkilencz vádlott.

Nyiregyháza, április 25.

Nem mulik el hét, hogy a nyiregyházi törvényszék ne tárgyalna szociálista pereket. Az ősz és tél folyamán keletkezett mozgalmak most egymásután kerülnek az igazságszolgáltatás elé. Ma kezdtek meg a karászi zendülők ügyét, melyben nyolcvan vádlott szerepel, egytől-egyig szociálista ember.

Lapunkban is bőven ismertettük annak idején a most tárgyalásra került per okait, melynek előzményei a következők voltak:

Ez évi január havában Karászon a csendőrség három szociálistát letartóztattott és azokat a Kisvárdai járásbíróhoz kísérte.

Az otthon maradt lelkes elvtársak elhatározták, hogy ki fogják szabadítani elfogott társaikat.

Január utolsó napján vagy 100—130 főre tehető tömeg botokkal és dorongokkal felfegyverkezve bement Kisvárdára és betódult a járásbíró hivatalos helyiségébe, hogy elfogott társaikat kiszabadítsák. Elhatározták, hogy bármilyen eszközt felhasználjanak tervük érdekében. A szociálistáknak azonban ez nem sikerült, mert vagy két órai zavargás és fenyegetés után a csendőrszuronytól meghátráltak és teljesen kiszorították a járásbíró hivatalos helyiségéből.

Hatóság ellen való erőszak és közrend ellen elkövetett kihágás miatt állanak most a törvényszék előtt.

Ma reggel kezdődött meg a karászi szociálisták ügyének a tárgyalása.

A tárgyalást Megyeri Géza elnök reggel 9 órakor megnyitottnak nyilvánította és átadta a szót dr. Szikszay György királyi alügyésznek, aki rövid szavakban ismertette a tényállást és a tárgyalás megtartását a vádlottak megbüntetését kérte. Ezután kezdetét vette a vádlottak kihallgatása.

Elsőnek Végő Mihályt hallgatták ki. Az elnök általános kérdéseire előadja, hogy 59 éves, görög katolikus, 3 gyermeke van, földműves, irni, olvasni nem tud, vagyona van, büntetve nem volt.

Elnök: Maga a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy 60 éves, most pedig fiatalítani akarja magát és azt mondja, hogy 59 éves.

Vádlott: Kérem, én 59 éves vagyok.

Elnök: Kik gyűltek össze a maga házában és miért?

Vádlott: A három elfogott szociálista közül kettő az én fiam volt és azokat akartuk kiszabadítani. Schaufert János és a két Lesku voltak ottan, de hogy miről beszéltek, azt én, királyi nacasága, nem tudhatom.

A vén ravasz asszony össze-vissza hazudozik. Csűrű-esavarja a dolgot és a kérdések legnagyobb részére nem akar emlékezni.

Schaufert Jánost hallgatták ki ezután, aki a szociálistáknak a lelke, a jegyző volt. A feltett kérdésekre előadja, hogy Lesku Jánossal beszélgetett az elvtársak kiszabadítása tárgyában. Úgy határozottak el kettőn, hogy majd három-négy ember bemegyjen Kisvárdára és ott kezes levelet adnak át és kikérik három társukat.

Elnök: Ki indítványozta, hogy olyan tömegesen menjenek be Kisvárdára?

Schaufert: Én nem tudom. Csak annyit mondhatok, hogy Kaczur Mihály jött hozzám és azt mondta, hogy sokan beszélnek a faluban, hogy bejönnek Kisvárdára. Én azt mondtam nekik, hogy nem bánom, ha jönnek, csak kellemetlenséget ne csináljanak.

Elnök: Nem úgy van az, Schaufert. Azt mondta maga, hogy annál jobb, mennél többen jönnek, legalább hatásosabb lesz! Ugy-e így van?

Vádlott: Azt én nem mondtam, mert én az egész dologba felebaráti kötelezettségből és szeretetből avatkoztam bele.

Az ügyész: Hát mikor más ismerőseit csukták be, miért nem sietett kiszabadítani?

Schaufert: Hát kérem azok is szociálisták voltak, mint mi és azért akartuk kiszabadítani.

A vádlott egyébként semmit sem akar elismerni. Folyton ellenmondásokba keveredik, de azért továbbra is állhatatosan megmarad tagadása mellett.

Sebők János szintén tagad és visszavonja a vizsgálóbíró előtt tett vallomását.

Az elnök: Miért jöttek maguk szekéren Kisvárdára, mint vezető?

Sebők: A szekér jobban halad.

Elnök: Volt maguknak egy párthatározatuk, mely úgy szólt, hogy minden karászi szociálistának be kell menni a három elvtárs kiszabadítására. Ha azután a járásbíró nem engedné szabadon az elvtársakat, akkor követelni fogják, hogy őket is zárják be, ha azután ezt sem teljesítik, akkor erőszakkal is ki fogják szabadítani társaikat.

Vádlott: Erről semmit se tudok.

Elnök: Mi volt az embereknél?

Vádlott: Pálczikók, meg kinél mi.

Elnök: Mit csináltak a járásbíró épülete előtt?

Vádlott: Hát csak vártak.

Elnök: Mi volt a szándékuk?

Vádlott: Beszélgették. Én különben nem tudom senki szíve szándékát.

Azután elmondja a vádlott, hogy a tömeg a járásbíró ur és a csendőrség szavára oszlott széjjel.

Az ügyész kérdéseire folytonosan ellentétbe jön úgy a vizsgálóbíró előtt, mint már a mai tárgyaláson tett vallomásával is.

Ezután a szociálista elnököt, Lesku Jánost hallgatta ki a törvényszék. Az elnök irni és olvasni nem tud, kétszer volt büntetve verekedésért, összesen 2 és fél évet ült a fogházban.

A jegyzővel folytonosan hazudtolják egymást. Elmondja a történetet, persze hazudozással kiszíneve.

Elnök: Talán szoltárt énekeltek maguk ottan és azért jött ki a járásbíró?

Vádlott: Ném. Láttam a tömeget és azért jött ki.

Elnök: Hát mikor másodszor szólította fel magukat a járásbíró a távozásra, honnan tudta a járásbíró a maga nevét kiáltani, hogy Lesku János, maga az elnöke ennek a tömegnek, álljon az élére és vonuljanak el.

Vádlott: Mikor először bent voltunk, Schaufert bemutatott bennünket a járásbíró urnak. Mikor azután két perc múlva Schaufert tagadta ezt a bemutatást, Lesku kész volt a hazugságra és megcsalta saját magát és azt mondta, hogy nem mutatkoztak be.

Elnök: Milyen botok voltak a tömegnél?

Vádlott: Kisebb-nagyobbak. Kórószálak is voltak.

Délben 12 órakor az elnök a tárgyalást felfüggesztette.

Tíz perc szünet után folytatták a vádlottak kihallgatását. Egymásután hallgatták ki Lesku Mihály, Szentmiklósi György, Iványi István és Katurják István vádlottakat, akik mind nem akarják az igazi tényállást elmondani, habár a bizonyítékok úgy is megvannak. Délután 3 órakor elnök a tárgyalást befejeztette és folytatását holnap reggel 9 órára tüzte ki.

SPORT.

— Az első klasszikus futam. A derby főpróbája, a Trial Stakes is már a múlté. E verseny, melynek az lenne a hivatása, hogy a derbyre versen bizonyos világosságot, a legnagyobb sporteseményre talán még nagyobb homályt borított. Kétségtelen, hogy derby-lovak futottak a tegnapi mezőnyben. Különösen áll ez Maikönigre, mely a starttól a czélig remekül tartotta magát. A győztes Makó sem jutott éppen olcsó szerral e dicsőséghez. Bussert pedig, úgy látszik, csak ezután lesz versenyképes. Áruló még kövér, dacára ennek a távozási elöl volt. A legnagyobb csalódást Doria okozta, melyet istállója a legnagyobb bizalommal küldött a startos. A futamnak a következő lefolyása volt:

Adott jelre Áruló ugrott el a vezetéssel, fél-hosszal mögötte Doria, egy hosszal hátrább Lulu

Busserl következtek. A hátrédben Maikönig, Pressburg és Makó színei látszottak. A rövid fordulónál ez a sorrend annyiban változott, hogy Maikönig a Busserl helyét foglalta el. Az egyenesen még mindig Áruól vezetett, hol Maikönig előtt Lulu-t, majd a már lovagolt Doriát hagyta maga mögött. Az utolsó helyen feküdt Makó, ekkor vonult fel a csomóba. A távoszlopnál a Maikönig nevét kiáltotta mindenki. Feltűnő könnyűséggel ment a mezőny élére s úgy látszott, mintha minden pillanatban megszökhetne a társaságtól. Ekkor a hátrédből két ló kezdett óriási ruah-al felnyomulni: Busserl és Makó, utóbbi óriási speed-del erősen ostor alatt. Maikönig jockeyja is kénytelen volt ostorhoz nyulni, Makó már akkor a nyakán termett. Egy-két izgalmas iram s eldőlt a díj sorsa. A kitett számok után lehetett csak megtudni, hogy Makó lett a győztes. Erős küzdelem után fejhoszszal hangzott a bírói ítélet. Ez volt lefolyása az 1898-iki Trial Stakesnak.

A bécsi lóversenyek.

(Nyolczadik nap.)

A szép, tavaszi idő dacára csak nagyon kis számú közönség rándult ki a freudenauai gyepre, pedig sport tekintetében a mai nap a meeting egyik legérdekesebb napja volt. Mindjárt az első versenyben 14 ló állt a starter zászlaja alá s a többi versenyeket is rendkívül érdekes finishek jellemezték. A nap főfutamat a Bálvány handicap képezte, melyet izgalmas küzdelem után fejhoszszal a három éves Vino nyert meg Brigand ellen, míg a harmadik helyre szintén fejhoszszal Duna futott be. A favorit Kopé egy pillanatig sem játszott szerepet. Az Aprilisi versenyt egy sötét hároméves, Zászlós, nyerte meg óriási fölényvel, a favorit Góhér ellen. Nyertest istállója nagy öszszeggel fogadta. A jockey-ék közt Adams volt a nap hőse, ki négy lovaglás közül két versenyben volt győztes, míg egy versenyben második lett.

A részletes eredmény a következő:

I. Handicap: Díj 2000 korona, távolság 1000 méter.

1. Br. Schossberger N. Riadó 53 kilogramm, lovagolta Griffiths.
2. Dreher A. Dogma 61 1/2 kilogramm, lovagolta Smith.
3. Mr. Newmarket Arany 45 kilogramm, lovagolta Slack.
4. Lovag Lederer S. Tamina 53 1/2 kilogramm, lovagolta Peake.

Futottak még: Mr. Dorryt Katinka 65 1/2 kilogramm, lovagolta Ibbet. Mr. Black Demeter 62 1/2 kilogramm, lovagolta Bulford S. Br. Uchtritz Zs. Teophil 60 1/2 kilogramm, lovagolta Sharpe. Gróf Forgách L. Kisasszony 60 kilogramm, lovagolta Barker. Jankovich B. Gy. Hires leány 59 kilogramm, lovagolta Adams. Dr. Russo E. Aspasia 56 kilogramm, lovagolta Hyams. Gr. Kinsky Zs. Blizard 54 1/2 kilogramm, lovagolta Grimshaw. Tränkel A. száz. Turi-Tari 53 1/2 kilogramm, lovagolta Huxtable. Semere M. Sironi 52 kilogramm, lovagolta Cleminson. Lebaudy R. Ma-belle 52 kilogramm, lovagolta Wilton.

Bírói ítélet: Biztosan 1/2 hoszszal első, 1 1/2 hoszszal harmadik. Totalisateur: 5: 87, helyre 25: 120 I., 25: 263 II., 25: 109. III.

II. Víztorony-verseny. Díj 4000 korona, távolság 2400 méter.

1. Jankovich B. Gy. Mérges 52 kilogramm, lovagolta Adams.
2. † Dreher A. Gagerl 52 kilogramm, lovagolta Bulford S.
2. † Gr. Festelch T. Murillo 52 kilogramm, lovagolta Park.
4. Capt. Gaston Csipke 53 kilogramm, lovagolta Bulford A.

Futottak még: Dreher A. Zopf 49 1/2 kilogramm, lovagolta Peasnell. Miklósfalvi ménés Pálnatoki 66 1/2 kilogramm, lovagolta Smith. Br. Springer G. Per pedes 65 kilogramm, lovagolta Hyams.

Bírói ítélet: Nyakhoszszal nyerve, holtverseny a második helyre. Totalisateur: 5: 24, helyre 25: 33 I., 25: 83 (Gagerl), 25: 29 (Murillo).

III. Bálvány-Handicap. Díj 5000 korona, távolság 1800 méter.

1. Gr. Hadik-Barkóczy E. Vjvó 53 kilogramm, lovagolta Wilton.
2. Mr. Silton Brigand 62 kilogramm, lovagolta Adams.
3. Wahrmann R. Duna 47 kilogramm, lovagolta Cleminson.
4. Br. Uchtritz Zs. Ignác 65 kilogramm, lovagolta Sharpe.

Futottak még: Egyedi A. Kópé 62 kilogramm, lovagolta Griffiths. Ottó főherceg Hipp-Hipp-Hurráh 57 kilogramm, lovagolta Kapusek. Mr. Black Csontatár 56 kilogramm, lovagolta Grimshaw. Dreher A. Zefe 54 1/2 kilogramm, lovagolta Bulford S.

Bírói ítélet: Erős küzdelem után fejhoszszal első, fejhoszszal harmadik. Totalisateur: 5: 29, helyre 25: 46 I., 25: 37 II., 25: 50 III.

IV. Golláth-verseny. Eladóverseny. Díj 4000 korona, távolság 1200 méter.

1. Péchy A. Prosa 53 1/2 kilogramm, lovagolta Sharpe.
2. Br. Harkányi J. Jablanica 53 1/2 kilogramm, lovagolta Wilton.

Bírói ítélet: Könnyen félhoszszal első. Totalisateur: 5: 9.

V. Gátverseny. Díj 3000 korona, távolság 2400 méter.

1. Mr. Silton Jasmia 60 kilogramm, lovagolta Kapusek.
2. Lebaudy R. Sarajevo 65 kilogramm, lovagolta Barker.
3. Capt. Gaston Termidor 71 1/2 kilogramm, lovagolta herceg Taxis.

Bírói ítélet: Könnyen 4 hoszszal első, 4 hoszszal harmadik. Tot.: 5: 12, helyre 25: 36 I., 25: 38 II.

VI. Eladó akadémiaverseny. Díj 2000 korona, távolság 5600 méter.

1. Gr. Sternberg A. Alland 65 kilogramm, lovagolta herceg Taxis.
2. Gr. Károlyi Gy. Milliket 70 kilogramm, lovagolta Csompóra.
3. Igárfy G. ezredes Jonathan 71 kilogramm, lovagolta Palcharr.

Bírói ítélet: Könnyen 3 hoszszal első, 5 hoszszal harmadik. Tot.: 5: 8, helyre 25: 26 I., 25: 27 II.

VII. Április-verseny. Díj 2000 korona, távolság 1300 méter.

1. Mr. C. Wood Zászlós 56 kilogramm, lovagolta Adams.
2. Gr. Degeufeld Góhér 58 1/2 kilogramm, lovagolta Barker.
4. Gr. Trautmansdorff Anó 58 1/2 kilogramm, lovagolta Prudames.

Futottak még: Gr. Esterházy Wie Seide 57 kilogramm, lovagolta Cleminson. Tränkel A. száz. Longchamps 59 1/2 kilogramm, lovagolta Huxtable.

Bírói ítélet: Könnyen 5 hoszszal első, 3 hoszszal harmadik. Totalisateur: 5: 11, helyre 25: 43 I., 25: 89 II.

EGYESÜLETEK.

A vörös kereszt-egylet gyűlése. A magyar vörös kereszt-egylet központi választmánya gróf Csekonic Endre elnöklése alatt, az Erzsébet-kórház dísztermében ma tartotta meg tavaszi nagygyűlését. Gróf Csekonic Endre elnök megnyitóbeszédében kegyelettel emlékezett meg az elhunyt választmányi tagokról és jelentést téve az egészségügyi tanács, az ápolónőt vizsgáló-bizottság kiegészítéséről, bemutatta báró Kotz főudvarmester, altábornagy levelét, melyben Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő asszony meleg köszönetüket fejezik ki a Natália főhercegnő elhunyt alkalmából fölterjesztett részvétirátért.

Erre Nagy Gábor miniszteri tanácsos jelentette, hogy a számvizsgáló-bizottság az egyesület múlt évi számadásait tételről-tételre megvizsgálta és azokat elismerésreméltó rendben találta.

Az elnök jelentette, hogy gróf Tiszta Lajos és Bischitz Dávidné elhunytával az igazgató-választmányban két hely megüresedett, melyek betöltése a mai ülés feladata. A központi választmány a két helyre Fabiny Teofil valóságos belső titkos tanácsost és Taty Adolfnét egyhangulag választja meg.

Csávossy Béla bemutatja a sorsjegy ellenőrző bizottság múlt évi jelentését és a sorsjegy alapok lezárolásait. A választmány az alapok kedvező állását öröndetes tudomásul vette.

A budai korcsolyázó-egylet gyűlése. A budai korcsolyázó-egylet választmánya ma báró Lipthay Béla elnöklése alatt ülést tartott, mely alkalmával dr. Ary Pál tiltár beszámolt a megindított alapítványjuttatás eredményéről. A kibocsátott felhívást a budai közönség oly lelkesen fogadta, hogy már eddig is 115 alapítvány lépett be az egyesületbe, akik mindössze 12.000 forintot jegyeztek. Az alapítók közé lépett báró Banffy Dezso miniszterelnök és báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter is. Adományokkal járultak: a budapesti egyesült fővárosi takarékpénztár 300 forinttal, a budai hegyi vaspálya-társaság 200 forinttal és az alagsor-énekvény-társaság 100 forinttal. A választmány az alapítóknek köszönetet atavazott és minthogy a jegyzet öszszeg az első évi költségek fedezésére elegendő, elhatározta, hogy a korcsolyázási pavilon felállításához azonnal hozzáfog. A szerkesztés tennők elvégzésére Kollár Lajos, Demény Károly és dr. Ary Pál tagokból álló végrehajtó-bizottságot küldött ki. A sport-tér tehát máharmar készen lesz.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A földmívelésügyi miniszter Szeszich Elek okleveles mérnököt a folyam- és kulturmérnöki hivatalok személyzeti létszámába segédmérnöké, a pénzügyminiszter Baka Ferenc adóhivatali díjas gyakoronokot adóttiszté ideiglenes minőségben, a győri pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez Horváth László számgyakonokot pénzügyi számtiszté végleges minőségben és Hadarits Ödön győri lakost segélydíjas pénzügyi számgyakonokká ideiglenes minőségben, a kőozvári pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez Tóth Gyula pénzügyi számgyakonokot pénzügyi számtiszté végleges minőségben, a miskolci pénzügyigazgatósághoz Murgács Emilt állami végrehajtó-ideiglenes minőségben, Ábranovich Béla pénzügyi számgyakonokot jelölt ideiglenes minőségű pénzügyi számgyakonokká a temesvári pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez nevezte ki, a budapesti királyi itélőtábla elnöke dr. Rudolf Béla díjtalan joggyakonokot a budapesti királyi itélőtábla kerületére joggyakonokká, a szegedi királyi főügyész Horváth János lugosi, Mikics Antal nagybecakereki, Varga Bertalan tomesvári, Frank Pál nagyikindai és Kuluncsis Alajos temesvári királyi törvényszéki főfogórmestereket az altisztek részére megállapított fizetési osztály legalsó fokozatába fogházórmestereké, a budapesti királyi törvényszék elnöke Szalay Sándor és Kiss Pál napidíjas szolgákat a vezetése alatt álló királyi törvényszékhez III. osztályu hivatal-szolgákká nevezte ki.

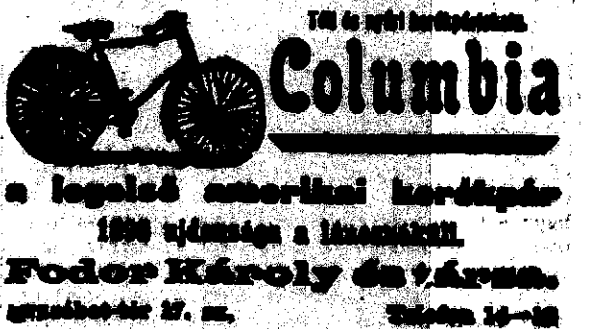
Magyar név. Schifler János 6-dombóvári lakos, valamint Gyula és László kiskoru gyermekei „Hajós-ra”, kiskoru Freund Dénes és Jenő tolnai lakos „Barát-ra”, Berger Simon kurd lakos, valamint kiskoru gyermekei Anna, József és Erzsébet „Bedőre-ra”, Macska László ceglédi lakos, valamint László és Lajos nevű kiskoru gyermekei „Mezei-re”, kiskoru Rosenfeld Pál kőozvári kereskedelmi akadémiái növendék „Radó-ra”, Goldarbeiter Emil adóhivatali ellenőr nagykanizsai lakos, valamint Gábiella nevű kiskoru gyermeke „Ötvös-re”, Goldstein Sámuel mohácsi lakos „Gerő-re”, kiskoru Deutsch Pál; Imre és Károly székesfehérvári lakosok „Deák-ra”, Goldstein Mór pávai lakos, valamint kiskoru gyermekei Matild és Albert „Kárpáti-ra”, Lapikás Jakab István nyiregyházi lakos vasuti munkás „Lászlófi-ra”, Spiegel Károly budapesti lakos „Soltész-ra”, kiskoru Krakauer Vilmos mátyásfüldi lakos „Kaba-ra”, Csizgány József kőozvári magyar államvasuti pályamunkás, valamint kiskoru Rozália leánya „Ceglédi-re”, Csopán János kőozvári magyar államvasuti pályamunkás „Csizsár-ra”, Szimpelán György kőozvári magyar államvasuti pályamunkás „Szentpáli-ra” változtatták át vezetéknevüket a belügyminiszter engedelmével.

Arverések a fővárosban. Jakobsohn Albert ingóságai VIII. Népszínház-utca 23. április 27., Lázár Mór ingóságai V. Széchenyi-tér 2. április 27., Mandl József ingóságai VI. Rózsa-utca 74. április 27., Özv. Stréter Istváné ingóságai VII. Peterdi-utca 11. április 27., Szelnár József ingóságai IV. Koronaherceg-utca 18. és VII. István-ut 5. máj. 16., Singer László és fia özsz ingóságai VI. Lovag-utca 6. április 27., Wallner József ingóságai IX. Soroksári-utca 98. április 27., Tauszig Matild ingóságai VII. Elemér-utca 6. április 28., dr. Steiner Mór ingóságai V. Alkotmány-utca 27. április 28., Fekete Mária ingóságai VIII. Főherceg Sándor-utca 2. április 27., Rögler Béla ingóságai VI. Podmaniczky-utca 27. április 27., Ramaszéder János ingóságai VII. Törökár, Ornagy-utca 9. április 27., Sényi Ferenc ingóságai IX. Üllői-ut 5. április 27., Scheibner Ignác ingóságai VII. Aréna-ut 58. április 30., Maurer Gyula ingóságai VIII. Szűz-utca 9. április 30., Erdős József ingóságai VI. Kmethy-utca 24. és 29. és VII. Karpeni-ut 12. április 27., Fonfeder Katalin ingóságai VII. Dohány-utca 40. május 4., Bozoky Károly ingóságai I. Krisztina-tér 3. I. Attila-utca 61. április 29., Bossányi Endre ingóságai V. Erzsébet-tér 10. május 4., Özv. Alker Ernőé ingóságai VIII. József-utca 35-37. április 28., Geizler Béla ingóságai I. Tárnok-utca 6. április 29., Schosberger Miksa ingóságai V. Alkotmány-utca (törvényszéki palota) május 4.

NYILTÉR.

A Konyári Sóstó-fürdő

az egyedül, a mely biztosan gyógyítja a kősvény, csuszos reumatikus bántalmakat, görvölgykört, csontszét- és zúzódásokat; a legkittünbör gyógyfűző, bőségek, belső daganatok, mindennemű titkos betegségek, szeptor, más betegségek gyógyítására, borbérod. Krtokami lehet Fay Sándor fürdőtelepdonosnál a fürdőtelepen. Posta, távirás és vasuti állomás Hosszú-Pályi.

1898-tól készült
Columbia
a legalsó amerikai kerékpár
1898-tól készült a leghíresebb
Fodor Károly és Társa.
székesfehérvár 27. sz.
Száma 10-12

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, április 26. (C. T. B.)

	április 26. cents	április 25. cents
Buza májusra	121 ¹ / ₂	116 ³ / ₄
" júliusra	100 ⁵ / ₈	99 ¹ / ₈
" szeptemberre	89 ⁵ / ₈	89 ¹ / ₈
Tengeri májusra	38 ⁵ / ₈	38 ⁵ / ₈

Chicago, április 26. (C. T. B.)

	április 26. cents	április 25. cents
Buza májusra	123	119 ³ / ₄
Tengeri májusra	33 ⁵ / ₈	33 ¹ / ₂

A szénbányászat.

Az Országos Iparegyesület szakosztályainak együttes-ülésén ma királdi Herce Zsigmond, a Magyar Általános Kőszénbánya-részvénytársaság vezérigazgatója érdekes előadást tartott a kőszénbányászat mint ipar és iparfejlesztési tényező czímen. Az ülésen lovag Falk Zsigmond egyesületi alelnök elnököl, aki üdvözölte a nagyszámú előkelő közönséget, amelynek sorában ott láttuk dr. Wekerle Sándort, gróf Teleky Gézát, Ghyczy Bélát, Walser Ferenczet, dr. Fenyvessy Ferenczet, Ráth Károly királyi tanácsost, Havas Sándort, Belházy Sándor vasuti főfelügyelőt, Déry Károly igazgatót, az egyesület igazgatóságának sok tagját és több szakegyesület titkárát. A közönség élénk figyelemmel hallgatta az előadást, melynek vázlatos tartalmát itt közöljük:

A felolvasó abból indul ki, hogy a magyar szénbányászat, mint iparfejlesztési tényező, kezdetől fogva hatásosan támogatta a magyar gyáripar. Mint önálló ipar azonban ép a szénbányászat az, az összes hazai iparok között, mely a legnagyobb nehézségekkel kénytelen még mindig megküzdeni. Röviden érintve a magyar szénbányászat történetét, amelynek lapjai a vállalatok egész sorozatának tönkremenetelét jelzik, — utal arra a kulturális és közgazdasági hatásra, amelyet a szénbányászat miáltal eddig is gyakorolt. Vázolja ezután a széntermelés fejlődését s ezzel kapcsolatban a szénfogyasztást. 1860-ban még csak 4-8 milliót tett ki a hazai széntermelés, 1890-ben 32-4 milliót és 1897-ben már 53 millióra emelkedett a termelés. A fogyasztás pedig 1890. óta 39-6 millióról 1897-ben 90 millióra emelkedett. A behozatal is évről-évre nagyobb volt s csak 1897-ben mutatkozott először a jelenség, hogy a behozatal megállapodott az előző évi 17 milliónál, amiből következik, hogy a belföldi termelés többet már teljesen fedezhette a nagyobb fogyasztás szükségletét.

Hogy a hazai szénbányászat eddigelé nem volt képes fedezni az ország szénigényét, az számos körülményben találja magyarázatát. Így mindezekelőtt a bányászat geográfiai fekvésében, a közlekedési és különösen az olcsó vízi utak hiányában, a vállalkozó szellemnek és a befektetési tőkének az előző példák alapján nem éppen indokolatlan aggodalmaskodásában és végre a szénfogyasztó-ipar eddigi fejletlenségében. Míg Ausztria egy-maga 300 millió métermáza szénét fogyaszt, addig ez nálunk csak 70 millióra rug és e két adat illusztrálja egyszerűen a két állam iparának egymáshoz való viszonyát.

Ma azonban azok az új bányák, amelyeket a legutóbbi időben létesítettek, a berendezésnek és a fejlesztésnek oly stádiumában vannak, hogy egy-két év múlva nemcsak képesek lesznek fedezni az ország egész szükségletét, hanem igen rövid idő alatt túltermelésből is lehet tartani. Ennek nyomán már most is mutatkoznak és a következményektől való aggodalom vetette föl a szénbányászati körök között a közös megállapodásoknak — egyelőre különben megkísérelt — eszméjét. Téves az a nézet, mintha ezek a törekvések a szénfogyasztó ipar érdekeivel ellentétesek volnának. Magának ennek az iparban áll érdekekben, hogy a magyar szénbányászatban elkerültesse minden válság, mert ha az országban a szükséglethez képest elegendő, sőt ennél több szén fog termelteni, akkor éppen a nagyobb termelés következtében mindenesetre olcsóbban fog jutni az ipar a tüzelő anyaghoz.

Érdekesen vázolja az előadó azt a szerepet, amelyre a tati köszön van hivatva, úgy a magyar szénbányászatban, mint a magyar iparban. Közel esztén a Dunához, adva van a mód és alkalom, hogy e termék az olcsó vízi uton eljuthasson az ország legtávolabbi részeibe, sőt a magyar szén versenyképessé válik Ausztriában is. Ezeket a kivitelű törekvéseket kicsinyelni nem szabad, mert ép ezek fogják megadni a magyar szénbányászat fel-

lendülésére az impulsust. Nagy nemzetgazdasági fontossága is van e kivitelnek. Ha már évenként milliókat adozunk Ausztriának az onnan importált iparcikkéért, legalább igyekezzünk arra, hogy rekompenzációt találjunk abban, hogy a tüzelőanyag egy részét szolgáltatassuk Ausztriának. Az előadó végül azt bizonyítja, hogy az országnak sokkal nagyobb érdeke támogatni a szénbányászatot és lehetővé tenni azt, hogy termelőképeséget minél nagyobb mértékben fejlessze, semmint a külföldi szénet részesíteni előnyökben. Mert hiszen abból, hogy némely esetben a külföldi szén valamivel olcsóbban juthat hozzánk, csak egyeseknek lehet hasznuk, míg a hazai bányászat fejlődéséhez általános érdekek fűződnek, amelyek kapcsolatban állanak a szociális, pénzügyi, munkás és adózási viszonyokkal.

Erre vonatkozólag felolvasó azt a példát említi, hogy minden millió métermáza szénél, amelyet az országban termelünk, munkásainknak és faanyagért a szén minőségéhez képest 250—300 ezer forint fizetnek, tehát ez a pénz az országban marad: ellenben, ha a külföldről hozunk be egy millió métermáza szén, abból esetleg 3—8 krajczárral olcsóbb beszerzési ár mellett (mert ennnyit tehet ki az árkülönbség bel- és külföldi szén között) 30—40 ezer forint megtakarítást érhetnek el egyesek. Ez eléggé jellemzi a belföldi termelés és külföldi import közti különbséget nemzetgazdasági, szociális és iparfejlesztési szempontból.

Előadó azzal fejezi be szavait, hogy a magyar iparnak, mint szénfogyasztónak, valamint a kőszénbányászatnak egyaránt érdekében áll, hogy az ellentétek kiegyenlítettessenek és hogy a magyar kőszénbányászat abba a helyzetbe jusson, hogy képes legyen a magyar iparnak, amely anélkül is mostoha viszonyok között dolgozik, valamint annak a fejlődhető iparnak, mely az Ausztriával kötendő gazdasági kiegyezés eredményeképp remélhető — olcsóbb tüzelő anyagot szolgáltatni.

Az előadót élénken megéljenzették és az egyesület nevében lovag Falk Zsigmond mondott neki köszönetet.

Ipar és kereskedelem.

Kivitelünk Fiumén át. Mint lapunknak jelentik, az Egyesült Államok lisztkiviteli tilalma folytán a mi lisztkivitelünk Angliába emelkedni kezd. Nagymeretű forgalom azonban a csekély gabonakészlet miatt aligha fejlődik. A fumei raktárakban jelenleg hetvenezer métermáza fehér liszt fekszik. Nagyobb haszon származik majd a spanyol-amerikai háborúból fakivitelünkre, mert Amerika leg hatalmasabb versenytársunk e tekintetben és kivételét a háború nyugati és déli Európába megbénította. A háború remélhetőleg megnyitja dongakivitelünknek a fontos spanyol piacot, mely eddig szükségletét kizárólag Amerikából fedezte.

Kamarai választások. A május hó 7-ikén meg-ejtendő kamarai választások alkalmából az iparos-körökben már most megindultak a szervezkedési mozgalmak. A fővárosi iparoskör előkészítő bizottsága tegnap tartotta első gyűlését, amelyen Ráth Károly beszámolt az előmunkálatokról. A gyűlés a következő 5 pontot fogadta el, amelyeket az e hó 28-án tartandó alakuló gyűlés elé fognak terjeszteni: 1. Tekintettel arra, hogy a kereskedelmi és iparkamara nem szűkebbkörű szakérdekek, hanem az ipar- és kereskedelem általános érdekeinek képviselésére, valamint a felmerülhet ellentétek kiegyeztetésére van hivatva, mindenképen megóvándó a kamarai intézmények magasabb szellemi színvonalára. 2. Ehhez képest a leendő kijelöléséknél első sorban az illeték egyéni értelmisége jöhet csak figyelembe, tekintet nélkül akár egyeseknek, akár kisebb érdekesoportoknak különleges aspirációira. 3. Oly érdemes kamarai tagok, akik minden tekintetben megállják helyüket és a képviselt érdekek érvényesítése körül gazdag tapasztalattal bírnak, feltétlenül számíthatassanak újabbban is a választók többségének bizalmára. 4. A megválasztandó kamarai tagok (24 iparos beltag és 8 póttag) személyében arányos képviselést nyerjenek a székesfőváros fontosabb gyári- és kézműipar-csoportjai s nevezetesen a kamarai intézmény valódi rendeltetéséhez mérten arányosan képviselve legyenek a leginkább érdekelte iparágakat magukban foglaló ipar-testületek. 5. A sok ezer iparos-választó sorában mennél számosabb hívet kell szerezni annak a törekvésnek, hogy kivált most, a nagy kiegyezési tárgyalások küszöbén, midőn Magyarország közgazdaságára és iparjára nézve oly életharagó érdekek forognak kockán, a leginkább ipara és kereskedése által világróssá fejlődött Budapesten az iparossg táborát az alkalmából is lehető egyértelműség és higgadt tömörülés által tünjék ki.

A háború hatása a kereskedelemre. A spanyol-amerikai háború a tengeri kereskedelem terén máris több tekintetben érezteti hatását. Így főképp a

buza szállítási díja New-Yorkból Liverpoolba egy bushelnél 3/4 centről 4 centre szökött fel. A buza-árakra egyébiránt az Egyesült-Államokban az is irányadó volt, hogy a buzakészletet ott a katonaság zavartalan élelmezésére való tekintettel nem akarják apasztani. Ellenben Európában, a bevétel megakadásától való félelem szöktette fel az árakat. A buza mellett még a tengeri és a gyapot árának emelkedése jelentékeny. A liverpooli gyapotbörzén különösen nagy volt e napokban a mozgalom. A liverpooli gyapotkereskedők, visszaemlékezve a 60-as évi polgárháborúra, amikor is igen magas volt a gyapot ára, most nagymennyiségű gyapotot vásároltak össze, úgy, hogy tizenegy nap alatt 1/4 pennyvel emelkedett a gyapot ára. Mindazonáltal a készlet Európában elég nagy, Liverpoolban sem kisebb a tavalyinál. A buza árának emelkedésére, a háborus viszonyok mellett, még az a körülmény is nagy befolyással van, hogy e legfontosabb áruban már régen volt oly kicsiny a készlet, mint épen most. A két év előtti készlethez képest négy angol quarterrel kevesebb áll most a fogyasztás rendelkezésére, amennyiben úgy az argentiniai aratás, mint az indiai nem váltotta be a hozzá fűzött várakozást.

Kőbányai sertésplacc, április 26. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli sulyban) 57—58 krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) 56—57 krajczárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 60—61 krajczárig. Közép (páronként 251—320 kilgrig terjedő sulyban) 59—59¹/₂ kr. Könnyű (páronként 250 kilgrig terjedő sulyban) 58¹/₂—59 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilgr. felüli sulyban) 58¹/₂—59 krajczárig, közép (páronként 240—260) kilogramm sulyban) 58—58¹/₂ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 57—58¹/₂ krajczárig. Sertésplacc: 1898. április 24. Napján volt készlet 33.712 drb, április 25-én felhajtott 279 drb, április 25-én elszállított 411 darab, április 26-ára maradt készletben 33.580 darab. A hízott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, április 26. A ferencvárosi petroléumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. április 25-én érkezett 770 drb. Készlet 451 darab, összes felhajtás 1221 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 561 drb. elszállítatlan maradt 710 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57¹/₂—60 kr., 220—280 kilós 58—60 krajczár, 320—380 kilós 58—59 krajczár, öreg nehéz 55 kr., malacz 38—42 kr. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti borjuvásár, április 26. A mai vásárra felhajtottak 1232 darab élő belföldi és 4 darab rugott borjut. Napi árak: belföldi élő borju 26—39 forint, kivételesen 40 forint 100 kilónként; rugott borju 21—24 forint 100 kilónként.

Bécsi sertésvásár, április 26. A mai vásárra felhajtattak 4629 darab fiatal sertést és 4102 darab magyar zsirsertést, összesen 8731 darabot. Az üzlet a csekélyebb kereslet miatt lanya volt. Jegyeztett: Prima 53—54 krajczár, kivételesen 55 krajczár, közepes és vén sertés 50—52 krajczár, könnyű 46—49 kr., fiatal sertés 34—45 krajczár kilónként élősulyban.

Közlekedés.

Kassa-oderbergi vasut. A kassa-oderbergi vasut igazgatóságának mai ülésében előterjesztették az 1897. évi zárszámadásokat. Az évi eredmény a következő: bevételek 7,882.714 frt (1896: 7,395.407 frt), kiadások 4,191.639 frt (1896: 3,898.600 frt), felesleg 3,691.074 frt (1896: 3,436.806 frt), a felesleg-többlet tehát 254.268 frt. A bevételek 2.46 százalékkal, a kiadások 7.52 százalékkal, a felesleg 7.39 százalékkal emelkedett. Ezen felesleg által nemcsak az ezüstben fizetendő 3,410.945 frotot tevő állami biztosíték van teljesen fedezve, hanem még a magyar vonal után aranyban fizetendő állami hozzájárulások leszállítására 280,129 forint marad fenn. Hogy mily jelentékeny landületet vett ezen vasut az utolsó tíz évben, az kitűnik abból, hogy ezen időtartam alatt a bevételek 3,382.644 frttal, a kiadások 1,570.765 forinttal, a felesleg pedig 1,811.879 frttal emelkedtek.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, április 26.

Minden este azzal a benyomással hagyjuk el az üzletet, hogy a hausse talán elérhette már tetőpontját és ime másnapra újabb árfelelhasználásnak vagyunk szemtanúi, még fokozottabb méretű áruáraknak (mert emelkedéseknek a mostani mozgalmaknak csakonyan nem lehet nevezni), amelyek felülmúlják még az összes eddigieket is. Hogy hová fog

ez vezetni, erre nem felelhet meg senkiséim. A józan, elfogulatlan szemlélő nem meri tartózkodásra inteni az érdekelteket, mert a következő huszonnégy óra eseményei meghazudtolják a mérsékletre figyelmeztetőt.

Nincsen buza! Ami ezt a jelszót illeti, nem szabad azt a szó szoros értelmében venni. Mert a tényleg fennálló áruhiány alatt mégis csak azt érthetjük, hogy a készletek tagadhatatlanul ijesztő módon összezsugorodtak. Hanem, hogy a Magyarországon ma meglevő buza hány métermázsára rug, azt nem tudják. Jól megfontolva, higgadtan és kétséget nem tűrő adatok alapján tesszük fel a kérdést e formában: vajon hány millió métermázsza buza található az országban? Mert mindenki, aki a viszonyokat ismeri, tudhatja, hogy bár vannak egyes megyék, amelyek teljesen kifosztva a szemterményből, de végre hazánk nagy területén, összevissza a malmoknál, a közraktárakban, a raktárházakban, a kereskedőknél, a hajókon és — last not least — a termelőknel: mind e helyekről azt állítani, hogy egyszerűen nincsen buza, ez ép oly felületes, mint meggondolatlan mondás. Nagy megnyugvásra szolgálna mindenütt ha a készletre nézve megbízható statisztikai adatok állnának rendelkezésünkre, ezek híján még csak aproximatív becslésbe sem megyünk bele, de ismételjük, akörül forog minden, hogy tulajdonképp hány millió métermázsza buza van még Magyarországon. Mindenesetre több millió métermázsza.

A mai gabonaárakról véleményt nyilvánítani nem lehet. Ma délután kínáltak egy tétel 1896-iki 80 kilogrammos buzáért 15 frt 80 krajczárt, de a buza tulajdonosa nem adott túl rajta, noha saját bevallása szerint a múlt évben ez időtájt 7 forint 70 krt kért érte, de nem adták meg és így nyakán maradt. Hogy jogosult-e ez a száz százalékot fölülmúló áremelkedés vagy sem, a mikor a mi termésünk csak legfeljebb ötven százalékkal volt kisebb.

Az 1894—1896-ki eredményénél, a többi európai országoké meg mintegy harmincz százalékkal, míg a más világrészek termése husz százalékkal nagyobb volt, hogy tehát ily körülmények között az árnívó most a helyes ponton van-e, azt a közel jövő fogja megmutatni.

Azt mondják ugyan, hogy Amerika feleslege nem számít mert a háboru megakasztja a kivitelt. Erre nézve is be kell várni a fejleményeket. A háboru most már formaliter kitért, amennyiben Mac Kinley aláírta a hadüzenetet, amely alkalommal a szenátusban holmi honvédelmi titkokról tudtunk meg egyetmást. Végre ez nem tartozik szorosan ide, de mindenesetre látjuk, hogy a két ellenfél nincsen nagyon elkészülve valami végnélküli küzdelemre.

A tegnapi említett párisi hír, amely a francia beviteli vám ideiglenes eltörlését jelezte, még megerősítésre vár. A mai budapesti tőzsdén azonban erősen tartotta magát az a verzió, hogy kormánykörökben foglalkoznak a gondolattal, miként monarchiánk esetleg megnyitja sorompóit az idegen gabonának, sőt délután lisztkiviteli tilalomról is beszéltek. Mindez alkalmasint a tulizgatott fantázia szüleménye, noha mondhatjuk, hogy a felsőbb hatóságok szorgos figyelemmel kísérik a gabonapiacz lefolyását és nincsen kizárva, miként a legközelebbi napokban valamelyes intézkedés napvilágot lát.

Mai forgalmunkkal rövidesen végezhetünk. A azámszerinti áremelkedést megfelelő rovatainkban tüntetjük fel.

Megemlítjük csak, hogy egyes buzatételekért egy forint harmincz krajczárral adtak többet, mint amennyit tegnap ígérték; hogy az áprilisi buza utolsó stornórozásai 15 forint 10 krajczáros árfolyamnál történtek és hogy a május-juniusi buza egy negyedforintos ugrásokban 14 forint 85 krajczárig emelkedett.

A többi cikkekben is jelentékenyebb, többnyire pontosan meg sem állapítható áremelkedések voltak.

A határidőpiacon rendkívüli viszonyok uralkodnak, a szolidabb bizományosok távol tartják magukat az üzletől és még készpénzfedezet ellen sem fogadnak el megbízásokat. Az agynők különben ma közös folyamodványt adtak be a tőzsdé-

tanácshoz, kérve a naponkinti liquidációt az összes határidőkre nézve, tekintettel a mostani rendkívüli viszonyokra.

A külföldi piaczok természetesen azilárdak. Amerika reggel 5 centsig terjedt, délután London 1 1/2 shillinges, Liverpool 3 3/4 pennys, Páris 50 centimes árjavulást jelentett. Persze a mai amerikai tőzsdék reagáltak az európai emelkedésre, miként Európa holnap alkalmasint válaszol a tengerentuli hausse-re. A késő estei órákban ugyanis arról értesülünk, hogy ma (kedden) ugy New-Yorkban, mint Chicagóban mindjárt közel három cent-szel magasabb árfolyamokkal kezdődött a forgalom. Az éjfélt után érkező zárókurzusokat közgazdasági távirataink között tüntetjük fel.

Ma a C. T. B. a következő statisztikai jelentéseket tette közzé: Az amerikai kikötők és kereskedelmi gőcpontok látható gabonakészlete — new-yorki sürgöny szerint — kitétt millió bushelokban:

	április 25.	a múlt héten	1897-ben	1896-ban
buza:	25.914	29.154	36.201	58.030
tengeri:	31.649	34.917	21.715	15.156

A múlt hét állományához képest tehát buzánál 3.240.000 bushelnyi, tengerinél 3.268.000 bushelnyi apadás mutatkozik.

További kábelsürgöny az amerikai gabona- és lisztkivitel múlt heti alakulásáról számol be. Az atlanti, kikötőkbeli való export az egyes európai országokba a következő volt:

	buzában ezer bushel	tengeriben ezer bushel	lisztben ezer rak
Angliába	1130	1240	170
Franciaországba	450	70	—
Németországba	40	1610	—
Belgiumba	50	580	—
Más országokba	50	100	70
összesen	1720	3600	240
az utolsó előtti héten	1904	3560	240
különbség	- 184	+ 40	—

Az elszállítások tehát buzában apadtak, tengeriben emelkedtek.

Jelentik azonkívül, hogy az Atlanti-tengeren utban levő gőzcsökök a következő, quarterekben kifejezett gabonamennyiségeket hozták Európába:

Anglia felé:

	a múlt héten	az utolsó előtti héten	különbség
buzából	2.090.000	3.080.000	- 100.000
tengeriből	560.000	710.000	- 150.000

A kontinens felé:

	buzában	1.830.000	1.840.000	- 100.000
	tengeriben	810.000	970.000	- 160.000

Végül Londonból telegrafálják: Anglia gabona- és liszthozatalának összegét, amely quarterekben kitétt:

	a múlt héten	az utolsó előtti héten	különbség
buzában	258.000	345.000	- 87.000
lisztben	178.000	189.000	- 11.000
tengeriben	244.000	257.000	- 13.000
árpában	103.000	154.000	- 51.000
zabban	66.000	105.000	- 39.000

A felhozatal tehát minden cikkben apadt.

Buza.
Elkelt 45.000 métermázsza-buza 60—70 krajczárral magasabb áron.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség millió m. sz. vagy uj	származás	átvételre került súly kilogrammban	minőség megj.	átadási hely	100 kilogramm készpénz ára	100 kilogramm készpénz ára
					frttól	frttól
250	uj	tiszavidéki	78	Budapest	14.30	14.90
200	uj	"	75	"	15.30	15.90
150	uj	"	77	"	15.25	15.85
100	uj	"	75	"	15.15	15.75
100	uj	"	74	"	14.95	15.55
100	uj	pestvidéki felső magy.	74	"	14.75	15.35
400	uj	"	79	átlag	15.50	16.10
800	uj	"	75	"	15.30	15.90
800	uj	"	75	"	15.20	15.80
800	uj	"	75	"	15.10	15.70
500	uj	"	74	"	15.00	15.60
150	uj	"	75	"	15.15	15.75
200	uj	"	75	"	14.95	15.55
100	uj	"	74	"	14.85	15.45
400	uj	fejérmegyei bécsek	78	"	15.20	15.80
1000	uj	bocskoréki	74	"	14.15	14.75
1800	uj	"	73	"	13.95	14.55
1800	uj	tolnai	75	"	15.05	15.65
3000	uj	dunavidéki	72	"	13.80	14.40
4900	uj	hársági	74	"	14.90	15.50
1000	uj	oláhországi	70	transit	12.15	12.75
1700	uj	"	69	"	11.90	12.50
2000	uj	"	69	"	11.50	12.10
2000	uj	"	91	"	12.15	12.75
2500	uj	szabolcs	78	"	12.30	12.90
2500	uj	oros	78	"	12.30	12.90
1100	uj	raktárú	75	"	14.50	15.10

Hivatalos jegyzések buzában.

F A J	Májusi áru	100 kilogr. készp. ára	100 kilogr. készp. ára	100 kilogr. készp. ára	
				frttól	frttól
Tiszavidéki	uj	74	14.65	14.75	14.85
"	"	76	14.95	15.05	15.15
"	"	78	15.25	15.35	15.45
"	"	80	—	—	—
Pestvidéki	uj	74	14.60	14.70	14.80
"	"	76	14.90	14.95	15.05
"	"	78	15.20	15.30	15.40
"	"	80	—	—	—
Fejérmegyei	uj	74	14.65	14.80	14.90
"	"	76	15.00	15.05	15.15
"	"	78	15.30	15.40	15.50
"	"	80	—	—	—

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 110.000 métermázsza buza és 61.000 métermázsza liszt, a nyugotiban 14502 métermázsza buza és 545 métermázsza liszt. A Silosban 4000 métermázsza buza.

Határidőüzlet buzában: Májusi és szeptemberi buza irányzata roppant szilárd, az árak több mint 50 krral emelkedtek a tegnapi zárathoz képest.

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
május	14.25	14.36-48-55-50-70 85-54-45	14.58	14.70	14.80-85-75 80-85-89	14.95
szept.	10.85	10.97-99-92-97-92 89-88 11.02-16	11.11	11.10	11.18-24-16 18-22-30-34	11.58

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Határidő	Déli tőzsde zárata				Lezároló árfolyamot
	április 26.		április 25.		
	pénz	áru	pénz	áru	
május	14.80	14.62	13.90	13.92	—
szept.	11.05	11.07	10.87	10.70	—

Rozs.
Készárüzlet. Elkelt néhány kocsiromány 40 krral magasabb áron.

Előfordult eladások rozsbán.

mennyiség millió m. sz. vagy uj	származás	minőség megj.	átadási hely	ár, netto 100 kgr. kint	Kész vagy 3 óra
200	uj	pestvidéki	Bpest par.	10.15	Kp.

Hivatalos jegyzések rozsbán.

ó vagy uj	faj	hektoliterenkénti súly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára	
			frttól	frttól
uj	elsőrendű	70-72	9.70	9.75
uj	másodrendű	70-72	9.60	9.65

Raktárállomány: A közraktárban 24400 métermázsza; a nyugati pályaudvaron 398 métermázsza.

Határidőüzlet rozsbán: Májusi rozsbán alig fordult elő kötés, míg őszi rozsa irányzata szilárd, az árak tetemesen emelkedtek.

Előfordult határidőkötések rozsbán.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
május	8.45	8.50	8.55	—	—	—
szeptember	8.50	8.51-55-60 62-59-57 55-54-58	8.51	8.55	8.56-80 84-81-58 68	8.65

Hivatalos határidőjegyzések rozsbán.

Határidő	Déli tőzsde zárata				Lezároló árfolyamot
	április 26-án		április 25-én		
	pénz	áru	pénz	áru	
május	8.50	8.58	8.27	8.30	—
szeptember	8.50	8.58	8.27	8.30	—

Takarmányfélék.
Készárüzlet takarmányfélékben. Zab 16 krajczárral magasabb, a kínálat gyér. Arpa tüzetlen. Tengeri 35 krral magasabb, tiszavidéki áruért jobb árakat fizetnek.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Mennyiség millió m. sz. vagy uj	származás	minőség megj.	átadási hely	ár, netto 100 kgr. kint	Kész vagy 3 óra
100	uj	szab	Budapest	7.90	—
100	uj	"	"	7.90	—
100	uj	"	"	7.80	—
100	uj	"	"	7.75	—
100	uj	"	"	7.70	—
100	uj	"	"	7.67 1/2	—
100	uj	"	"	7.65 1/2	—
100	uj	árpa	"	7.80	—
100	uj	"	"	7.75	—
100	uj	"	"	5.75	—
100	uj	"	"	5.55	—
100	uj	"	"	6.90	—

hóra 58.—frk. (= 27.40 frt). Arak 100 kilonkint értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt. Hamburg, április 26. Repceolajhelyben 51.50 márká (= 30.34 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt. Köln, április 26. Repceolaj májusra (hordóval) 57.— márká (= 33.57 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 47.70 frt. London, április 26. Terpentin 24.10 1/2 sh. Repceolaj 23—23.3 shilling. Lenolaj 17.1 1/2 sh. Gypotmagolaj 16—16.6 shilling.

Petroleum.

Hamburg, április 26. Petroleum helyben 5.35 márká = 3.15 frt. Antwerpen, április 26. Petroleum fin. helyben 15. 1/2 frank = 7.21 frt. Bréma, április 26. Petroleum fin. helyben 5.45 márká = 3.81 frt. Newyork, április 26. Petroleum fin. 70 Abel Test. Newyorkban 5.60 cents, fin. petroleum Philadelphianban 5.55 cents; United Pipe Line Certificates áprilisra 71.—; nyers petroleum áprilisra 6.25 cents. London, április 26. Petroleum, amerikai 4 1/2 sh., orosz 4 1/2—4 1/2 sh.

Kávét, tea, rizs, juta, shellack.

London, április 26. Kávét. Santos, határidő nyugodt. Jegyzetett apr.-ra 28.—sh., májusra 28.3 sh., júliusra 28.6 sh., szeptemberre 29.3 sh. decemberre 29.9 sh. Tea: indiai és Ceylon szilárd. Rizs: jól keresve, igen szilárd. Juta: igen szilárd. Schellack: nyugodt, de ártartó, augusztusra 63.6 sh.

Fémek.

London, április 26. Réz, G. M. Brände 52 1/2 —52 1/2 st. készáru és 52 1/4—53 font st. 3 óra; best sel. 57—57 1/2 font sterling. Ón: finom, külföldi 64 1/4—65 1/4 font sterling. készáru és 65 1/2 —66 1/2 font sterling 3 óra. Ólom: angol 13 1/2 font sterling; külföldi 12 1/2—13 font sterling. Horgany: külföldi 18 1/4—18 1/2 font sterling. Higany: 7.13 font sterling első és 7.— font sterling másodikból. — Vas: A glasgovi nyersvaspiac ártartóan indult és nyugodtan zárult kis üzlet mellett. Zárlatárak: 46.0 1/2 sh. készáru és 46.3 sh. egy óra. Cleveland 39.11 1/2 shilling készáru és 40.2 sh. egy óra; Hematit 49.6 1/2 sh. készáru és 49.9 1/2 sh. egy óra; Middlesbrough 50.9 sh. készáru és 51.— shilling egy óra.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDEK.

Bécs, április 26. A New-Yorkból jelentett 5 centsnyi áremelkedés annál inkább befolyásolta a mai tőzsdét, mivel az effektív piacon is igen szilárd volt az irányzat. Kötetett: buza tavaszra 14.65—15.20 forinton, buza május—júniusra 14.20—14.63—15.58 forinton, buza őszre 11.05—11.30 11.22 forinton, rozs tavaszra 10.80—11.—10.85 forinton, rozs őszre 8.80—8.88—8.78 forinton, zab tavaszra 8.—7.94 forinton, zab május—júniusra 7.83—7.85 forinton, zab őszre 6.50 forinton, tengeri május—júniusra 6.40—6.52—6.49 forinton, tengeri jul.—augusztusra 6.65—6.58—6.66—6.62 forinton, repce augusztus—szeptemberre 13.40—13.50 forinton.

Hivatalosan jegyzetett:

Buza tavaszra 14.65—15.—, május—júniusra 14.20—14.60, őszre 11.05—11.28, rozs őszre 8.80, tavaszra 10.80, tengeri május—júniusra 6.40—6.52, július—augusztusra 6.65—6.58—6.60, zab tavaszra 7.80—7.85, őszre 6.40—6.45, repce augusztus—szeptemberre 13.40—13.50 forinton.

Borosztó, április 26. Buza helyben 22.20 márká (= 13.08 frt) sárga. Buza helyben 22.10 márká (= 13.02 frt). Rózs helyben 16.50 márká (= 9.72 frt). Zab helyben 16.50 márká (= 9.72 frt). Tengeri helyben 13.— márká (= 7.66 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt. Hamburg, április 26. Buza holsteini 230—240 márká (= 13.55—14.13 frt). Rózs meklenburgi 165—175 márká (= 9.72—10.30 frt). Rózs orosz 126 127 márká (= 7.43—7.49 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt.

Páris, április 26. (Mégnyitás.) Buza folyó óra 32.— frank (= 15.26 frt). Buza májusra 31.90 frank (= 15.21 frt). Buza július-aug.-ra 31.30 frank (= 14.94 frt). Buza májusstól 4 óra 30.— frank (= 14.31 frt). Rózs folyó óra 20.50 frank (= 9.78 frt). Rózs májusra 20.90 frank (= 9.96 frt). Rózs július-aug.-ra 20.50 frank (= 9.78 frt). Rózs májusstól 4 óra 18.50 frank (= 8.82 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, április 26. (Zárlat.) Buza folyó óra 31.60 frank (= 15.08 frt). Buza májusra 31.76 frank (= 15.14 frt). Buza július-augusztusra 30.75 frank (= 14.67 frt). Buza 4 óra májusstól 29.50 frank (= 14.12 frt).

London, április 26. Buza 1. liszt 1/2, tengeri 1/2, árpa 1/2, zab 1/2—1/2 sh.-gel magasabb. Megérkezett buza 1/4—1/2 sh.-gel magasabb. Uszó buza 1/4—1. árpa elvételre 1/2—1/2, gömbhölgyü amerikai tengeri 1/2 sh.-gel magasabb. Hozatalok: buza 51.256 és zab 49.834 q. Tengeri helyben 22 1/2 shilling.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDEK.

Bécs, április 26. Kezdetlen ugyan a polon-gációnál mutatkozott pénzzúke következtében némi realizációk történtek, később azonban külföldi kedvező hírekre az irányzat szilárdult. Főképp Länderbank és alpesi bányarészvények emelkedtek. Valuta újból olcsóbbodott.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 349.65—350.50, Anglo-bank 155.75—155, Unio-bank 295.50—295.75, Osztrák földhite 459, Magyar hitelrészvény 370.50, Osztrák-magyar államvasut 343.25—344.50 Déli vasut 73—73.25, Länderbank 225—227, Elbevölgyi vasut 255.50, Alpesi bánya 156.60—158.—, Rimamurányi 251.25—251.75, Fegyvergyár 310—312.50, Osztrák-magyar bank 426, Magyar aranyjárdék 120.50, Magyar koronajárdék 99.20, Török sorsjegy 56.50—56.58, Német márká 58.90, Török dohányrészvény 124.25—125.75, Májusi járadék 101.95, Osztrák koronajárdék 101.50, Kassaderbergi 190.50, Tramway 501—508, Magyar állalános közsémbánya 112.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 350.—, Magyar hitelrészvény 370.50, Anglo-bank 155.25, Union-bank 295.50, Länderbank 226.75, Osztrák-magyar államvasut 344.25, Déli vasut 73.12, Alpesi bánya 157.60, Rimamurányi 251.50, Májusi járadék 101.90, Török sorsjegy 56.70.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 350.75, Magyar hitelrészvény 371.50, Anglo-bank 155.60, Bankverein 263.—, Union-bank 295.—, Länderbank 228.50, Osztrák-magyar államvasut 344.62, Déli vasut 72.75, Elbevölgyi vasut 254.75, Északnyugoti vasut 241.50, Török dohányrészvény 124.—, Rimamurányi 252.25, Alpesi bánya 157.50, Májusi járadék 101.90, Magyar koronajárdék 99.20, Török sorsjegy 56.80, Osztrák földhite 458.—, Német márká 58.87, Magyar aranyjárdék 120.40, 20 frankos 9.56, Fegyvergyár 310.—.

Délután 2 óra 30 percet jegyeztek: Magyar aranyjárdék 120.40, Magyar koronajárdék 99.10, Tiszai kölcsönorszjegy 139.50, Magyar földtehermentesítési kötv. 97.35, Magyar hitelrészvény 371.—, Magyar nyereségekölcsön sorsjegy 160.50, Kassaderbergi vasut 190.—, Magyar kereskedelmi bank 1386.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.15 Magyar keleti vasuti állami kötvények 121.30, Magyar leszámlító és pénzváltó bank 250.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 251.50, 4.2%-o papirjárdék 101.80, 4.2%-o ezüstjárdék 101.60, Osztrák aranyjárdék 121.50, Osztrák koronajárdék 101.50, 1860. sorsjegy 143.75, 1864. sorsjegyek 195.50, Osztrák hitelsorsjegyek 205.—, Osztrák hitelrészvény 351.63, Angol-osztrák bank 155.75, Unio-bank 295.50, Bécsi Bankverein 262.50, Osztrák Länderbank 229.25, Osztrák-magyar bank 913.—, Osztrák-magyar államvasut 344.87, Déli vasut 72.50, Elbevölgyi vasut 254.75, Dunagőzhajózási részvény 446.—, Alpesi bányarészvény 157.75, Dohányrészvény 125.75, 20 frankos 9.56, Cászári királyi vert arany 5.70, Londoni váltóár 120.85, Német bankváltó 58.85. Az irányzat igen szilárd.

Bécs, április 26. (Utótőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 351.62, Magyar hitelrészvény 372.—, Anglo-bank 155.75, Bankver. 262.25, Union-bank 296.—, Länderb. 229.50, Osztrák-magyar államvasut 344.75, Déli vasut 72.50, Elbevölgyi vasut 255.50, Északnyugoti vasut 242.25, Török dohányrészvény 126.—, Rimamurányi vasut 252.—, Alpesi bánya 155.80, Májusi járadék 101.80, Magyar koronajárdék 99.16, Török sorsjegy 51.—, Német márká azonnali szállításra 58.87.

Berlin, április 26. Ezüstjárdék 101.50, Osztr. aranyjárdék 103.10, Magyar aranyjárdék 102.20, Magyar koronajárdék 99.10, Osztrák hitelrészvény 219.20, Osztrák-magyar államvasut 146.20, Déli vasut 32.—, Buschtiehrádi vasut 297.50, Osztrák bankjegy 169.80, Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 169.70, Rövid lejáratú váltó Párisra 81.05, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.52 1/2, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 91.25, Laura-kohó 186.10, Harpen 181.75, Olasz központi vasut 131.40, Török sorsjegy 111.25, Májusi járadék 101.80.

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 219.50, Osztrák-magyar államvasut 146.40, Déli vasut 32.10, Magyar aranyjárdék 102.20, Discontó-társaság 192.25.

Páris, április 26. Uj 3%-o francia járadék 100.75, 3 1/2%-o-os francia járadék 106.12, Osztrák földhiteintézet 12.0, Osztr.-magyar államv. 723.—, Länderbank 486.—, Osztrák aranyjárdék 101.85, Déli vasut 180.—, Déli vasuti elsőbbség 865.—.

Alpesi bánya 342.50, Török dohányrészvény 217.—, Török sorsjegy 101.05, Olasz járad. 81.65, Spanyol kölcsön 34.31, Meridional 667, Otomanbank 527.—, Rio Tinto 667.—, Debeers 633.—, Eastrand 103, Chartered 62.50, Randfontein 36.—, 3%-o francia raanyjárdék 101.87, Szilárd.

Frankfurt, április 26. (Zárlat.) 4.2%-o papirjárdék 85.50, 4.2%-o ezüstjárdék 86.25, 4%-o osztr. aranyj. 102.90, 4%-o magy. aranyjárdék 102.—, magyar koronaj. 99.30, osztr. hitelrészvény 297.25, osztr.-magyar bank 775.—, osztr.-magyar államvasut 296.62, déli vasut 64.50, elbevölgyi vasut —, bécsi váltóár 169.65, londoni váltóár 20.535, párisi váltóár 81.10, bécsi bankvein 229.—, villamos részvény 137.50, alpesi bányarészvény 131.—, 3%-o magyar aranykölcsön 89.50. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, április 26. (Utótőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 297.50, osztrák-magyar államvasut 296.75, déli vasut 64.50.

Frankfurt, április 26. (Esti tőzsdé.) Osztrák hitelrészv. 298.12, Osztr.-magyar államvasut 296.75. Az irányzat szilárd.

Hamburg, április 26. (Zárlat.) 4.2%-o ezüstjárdék 85.75, osztrák hitelrészvény 297.75, osztrák-magyar államvasut 739.—, déli vasut 64.50, olasz járadék 91.—, 4%-o osztr. aranyj. 102.50, 4%-o-os magyar aranyjárdék 102.—. Az irányzat szilárd.

London, április 26. (Zárlat.) Angol consolok 110. 1/2, déli vasut 7.—, spanyol járadék 24. 3/8, olasz járadék 91.25, 4%-o magy. aranyjárdék 100.50, 4%-o rupia 61. 7/8, Canada pacificvasut 78. 3/8, leszámlítási kamatláb 3. 15/16, ezüst 25. 15/16. Az irányzat szilárd.

New-York, április 26. Ezüst 55. 1/8.

IDŐJARÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. április 26-án reggel 7 órakor.

Table with columns for locations (Állomások), wind direction (Légnyomás mm., 700 m.), wind speed (A hőmérséklet és a felhőzet), and temperature (Hőmérséklet). Lists various cities like Arvad, Bécs, Hamburg, London, etc. with their respective weather data.

A barométer európai szerző süllyedt és elmozdításra jellemző hely Keleten magasabb, nyugaton alacsonyabb. Az európai időjárás a száraz jelleget van tulajdonban, mi vel eső csak elvétve fordul elő. A hőmérsékleti viszonyok változóak. Hazánkban az eső egy kiterjedésre mint mennyiségre nézve csökkent. A tegnapi est az Alföldön és északkeleten tartott el a jobbra gyenge volt. A hőmérséklet alig süllyedt egy keveset. Nyugaton helyenkint reggel köd van. Melegabb és tulnyomóan száraz idő várható.

VIZÁLLÁS.

— Április 26-án. —

Table with columns for location (Folyó), water level (Vízmerés), and date (Vízjárás reggel, Áradás, Apadás). Lists various rivers and their water levels.

Jobb megtekintés: * = Juggo víz; + = 0 felett; - = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? = ismeretlen.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztés.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető ezimét is közli a hirdetésben, vagy a választ post-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kiegészítendő az illető. — Célzattal az apróhirdetést postafelvitelen beküldeni, s a szöveget az utólag szelvényre írni; esetleg közbeségben levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könyve kizárható az apróhirdetés árából.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az

ORSZÁGOS HIRLAP

részére feivételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Dr. Balassovits Györgyné** nagytörzsde,
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése,
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már**, dohánytörzsde
- IV. „ Farsich-bazár **Déval Józsefné**, dohánytörzsde
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsek A. J.** dohánytörzsde és újságárda.
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Löwinger Gyula**, fűszerkereskedése,
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Wall Vilmos**, dohánytörzsde
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka**, dohánytörzsde
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zeigmond**, dohánytörzsde
- VI. „ Jerez-körút 54. szám **Breuer nővérek**, dohánytörzsde,
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Kohonyi Ilona**, dohánytörzsde,
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Reisler Béza**, dohánytörzsde.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Fruzd J.** dohánytörzsde.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh.

s ugyane helyeken mindenemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

LEVELEZÉS.

Mely nemesszivü ur volna hajlandó egy kedves hölgynek egy használt biciklit ajándékozni adni és az egyúttal tanítani. Ajánlatokat a lap kiadóhivatalába „Kerékparvo” jelleggel küldje. 3990-1

Pepitta. Hat ezt kellet vénségemre még csak egy pár sor szavazat írni? Na várj csak, te hamis, találkozunk még Miklósnál, nem szeret **Sanzsan 18.** 3992-1

Micziike! Drága anygatom ne vedd rossz néven, hogy legyag nem voltam ott. Személyesen az okát megmondom. Ha időm engedi holnap meglátogatlak. Csókot küld Fei. 3992-1

Babuszkám. Sok sok csók és ezer üdvözetel ma születésnapodra. Személyesen csak holnap mehetek fel. Annuszt magammal hozom és csókol holnapig számtalanszor Férjed. 3742-1

HÁZASSÁG.

30 éves róm. kath. vallású vidéki kereskedő, kinek 6000 forint megalkarított pénze és egy jól menő üzlete van. Ohajt megismerkedni házasság céljából oly csinos, háziasan nevelt nővel, kinek megfelelő hozományja van. Levelet „Kereskedő 30” jelleggel a kiadóhivatalba továbbít. Titoktartás becsület dolog. 3992-2

Intelligens családból származó háziasan nevelt szőke szép fiatal fess író, hölgy ohajt középkorú urral megismerkedni komoly házasság céljából. Levelek „Jó feleség” jelleggel a lap kiadóhivatalába továbbítendők. 3992-2

Jegen csinos ír. hölgy ohajt főképp urral házasság céljából megismerkedni. Főképp intelligencia és finom modor. Levelek „Szerelemmel” jelleggel a lap kiadóhivatalába továbbítendők. 3992-2

Egy gépplyári tisztviselő, 1500 forint jövedelemmel, házasság céljából ohajt megismerkedni oly csinos, élhető családból származó hölgyvel. 10-12000 forint hozományjal rendelkezik. Levelek „Komoly ember” jelleggel a lapba továbbítendők. 3994-2

Fővárosban nagy ur divattul tulajdonosa, jó házból származó fess író, ohajt megismerkedni oly csinos, élhető családból származó hölgyvel. 10-12000 forint hozományjal rendelkezik. Levelek „Komoly ember” jelleggel a lapba továbbítendők. 3994-2

ALLÁST KERES.

Pénzüntézetit tisztviselő, mérlegképes könyvelő, magyar és német levelező, delutáni foglalkozást keres. Cím a kiadóhivatalban. 3992-3

Egy Magyar ovariolt vezett több évi gyakorlatot elcsított gazdász, ki a szarvasmarha tenyésztés szakmájában kiválóan járatos keres magához illő állást. Az állás utáni munkák is ajánlkozhat kellet felvételnek, beszél a magyar és német nyelveken kívül a francia és török nyelvet is. Cím a kiadóhivatalban. 3992-3

Egy okleveles gyermeknevelőnek ajánlkozni előkelő családban 4-5 éves gyermekekhez. Cím a kiadóhivatalban. 3992-3

A gép- és gyorsírászatban járatos intelligens nő, ki már hasonló minőségben alkalmazva volt, bármily kedvelő alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 3992-3

Könyvelésben és levelezésben járatos kereskedelmi akadémia végzett fiatal fiatalnak megfelelő delutáni foglalkozást keres. 3992-3

Szakasért elvállal gyermektelen házaspár takarítást esetleg fizetés és mosást is. Szíves megkeresést „Még hátha” jelleggel a kiadóhivatalba küldje. 3994-3

Egy női ruhavarrónő, munkakereső üzletben. Cím a kiadóhivatalban. 3992-3

Elárúsítónői állást keres csukrási, pek vagy másféle üzletben csinos, fiatal 18 éves, jó házból való lány, gyermek mellett mint benne is mezne. Szíves megkeresést „Szarvasmarha és k” jelleggel a lap kiadóhivatalába küldendők. 3992-3

Fiatallány, ki jelenleg is mint elárúsító van alkalmazva és tizenöt éves, tizenöt éves gyakorlati bír, állást vállalatni ohajtja. Cím a kiadóhivatalban. 3992-3

Okleveles tanítónő, ki a francia nyelvet is különösen bírja, mint felfelhasználó kíván alkalmaztatni, igényei szerények. Cím a kiadóhivatalban. 3752-3

Intelligens nő, ki a magyar, német, francia és olasz nyelveket beszéli, valamint a zongorában teljesen ki van képezve, társalgónői állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 3750-8

ALLÁST KAPHAT.

Házmeester, hol 42 lakó van, 1000-2000 forint évadékkal rüglőn felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 1177-4

Tisztességes tevényt vagy aszonyt a delutáni órákra azonnal felvételük satám manni egy fiúskával. Cím a kiadóhivatalban. 3914-4

Felolvasónő kerestetik egyházi magányos urhoz. Ki a francia nyelvet is bírja és zenéhez ért előnyben részesül. Ajánlatok „Szóalkalmazó” jelleggel a kiadóhivatalba küldendők. 3994-4

OKTATÁS.

Egy okleveles zenetárnő, néhány órával rendelkező, néhány órával oktató. Cím a kiadóhivatalban megtehető. 3998-5

Czimbalmozni! Két hónap alatt bárkit is megtanítok az általán feltett legújabb és legkönnyebb magyar rendszer (metódus) szerint, házán és házán kívül, ugyazintén vidékre is tanítok pontos és kimerítő magyarázat után (posta fordulával). Cím a kiadóhivatalban. 2870-5

Intelligens fiatal ember, néhány gimnázista tanuló elvállal oktatást. Cím a kiadóhivatalban. 3974-5

Szabászatban és női ruha varrásban alapos oktatást kaphatnak jó családból származó intelligens hölgyek. Hol megmondja a kiadóhivatal. 3974-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

160-250 holdnyi birtokot keresek nagy kerttel, szép úrral, lakással, a főváros és vasút közelében. Ajánlatok „Vétel” cím alatt. 3992-6

Birtok 103 katasztrális hold épületekkel, lakóházzal, vasút közelében eladó. Következő kizárva. Cím a kiadóhivatalban. 1911-6

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

2. emeletes bérház a Kriatina-körút legzebb pontján, 18 lakással és egy műhely bolttal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3974-7

A Jerezvárosban egy rendkívül szép és elegáns beosztású egyemeletes ház gyönyörű kerttel eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3974-7

A Krisztinavárosban két, három emeletes bérház 15 évi időtartamra megvásárolható, mentén előnyös törlesztéssel és szelvényekkel eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3943-7

Elköltözés miatt ohajtom eladni újpesti házat, mely a befejezett tőke 10%-át hozza. Közvetlen a villamos megállóhely mellett a legzebb helyen épült. Cím a kiadóhivatalban. 3794-7

ELADÁS.

Honvédtiszt stílusú és oszák, majdnem új, olcsón eladó. Kérlek az érdeklődő k irjanak a kiadóhivatalba „30” jelleggel. 3994-8

Alig használt, teljesen jó karban levő kerékpár eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3912-8

Jegen szép butor, alig használt, farsagott, olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3930-8

Szöveggel behuzott diván és egy faragott kőasztal kredenz egyenként is minden áron keltőzhető. Cím a kiadóhivatalban. 3976-8

Egy fekete, pedálos, rezhetőes, kékítő hangu czimbalm-eladó. Magtekinthető d. e. 12 óráig. Cím a kiadóhivatalban. 3940-8

Jóforgalmu péküzlet a főváros legelőkelőbb helyén családi körülmények miatt eladó kiadó. Magkereskedést a kiadóhivatal közvetít. „Kifutó üzlet” jelleggel. 3764-8

Butorvevők becses gyűjtemény ajánljuk. Nem és Konyha, Balváros, Kertem-tér 5. I. em. 1898 nagy butor-raktárban a ház lerombolása miatt a butor készletek minden áron eladóknak. 6491-8

Eladó 3 kőasztal fenyezett szekrény, 2 fenyezett ág, 2 szalmatás. 30 forint. Cím a kiadóhivatalban. 3992-8

Styria kerékpár, alig kasznált, eladó. IX. ker., Czuczor-utca 10. I. emelet 2. 1192-9

VÉTEL.

Fali zongora (pianino) jó karban levő megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 3712-9

Használt kerékpár megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 1189-9

Egy jókarban levő kerékpárt ohajtok mielőbb venni. Ajánlatokat „Tandem” jelleggel a lap kiadóhivatalába küldje. 3992-9

KIADÓ SZOBÁK.

Egy igen szép szobához lakásra kerestetik nagyon teljes ellátással. Cím a kiadóhivatalban. 3458-10

Jegen csinosan butorozott, különbejártú tiszta szoba intelligens családnál kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3760-10

Nagy utcai szoba balkonnal elcsinosított külön előszoba és esztrog egy udvari szoba kiadó. A szobák teljes felszerelés elegáns butorral vannak ellátva. Cím a kiadóhivatalban. 3992-10

Elegánsan butorozott kétablakos utcai szoba külön bejártúval a Váci-körúton kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3992-10

Különbejártú butorozott szoba, fűtésre, használati tárgyak, Cím a kiadóhivatalban. 3992-10

Május hó 1-ére kiadó, a Károlyi-körúton egy elegáns butorozott szoba egy ut részére. Cím a kiadóhivatalban. 3992-10

Jelenleg csinosan butorozott udvari szoba a Váci-körúton kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3992-10

Csinos két udvari szoba kiadó intelligens hölgy részére. Cím a kiadóhivatalban. 3992-10

Intelligens fiatal nő, kinek szépen berendezett lakása van, keres idősebb intelligens lakótársat. Cím a kiadóhivatalban. 3792-10

Csinosan butorozott utcai szoba, különbejártúval, fűtésre, használati tárgyak, Cím a kiadóhivatalban. 3772-10

Az Andrássy Elegáns utcai kiadó szépen butorozott szoba, intelligens családnál. Cím a kiadóhivatalban. 3740-10

Két ablakos 2 ablakos utcai szoba, csinos előszobával és fűtésre, használati tárgyak. Cím a kiadóhivatalban. 3816-10

Elegánsan utcai, szépen butorozott szoba, zongorával és teljes ellátással bérelhető. Cím a kiadóhivatalban. 3792-10

Egy szép szoba, csinosan butorozva, esetleg teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3702-10

Egy csinosan butorozott szoba, magányos úri nővel, hasonló hülyg részére kiadó. Franciaúti tőkeletesen tudó a lakást igen olcsón kapja. Cím a kiadóhivatalban. 3792-10

LAKÁS KERESTETIK.

A Jerez-körúton három négy utcai, két udvari, el. fűtésű és cselőszobából álló lakást keresek május 1-ére az I-ső vagy II-kés emeleten. Ajánlatokat az évi dír meghatározásával „Ugyvéd” címen a kiadóhivatalba kérek. 3640-11

SZOBA KERESTETIK.

Butorozott szobát keres egy magánhivatalnok a Lipótvárosban intelligens író családnál, esetleg teljes ellátással. Ajánlatokat a fizetési feltételekkel „Nyugod otthon” jelleggel a lap kiadóhivatalába küldje. 3946-12

Külön bejártú utcai szobát keres teljes ellátással egy fiatal ember. Ajánlatokat „G 18” jelleggel a kiadóhivatalba továbbít. 3942-12

Tiszta hónapos szobát keres május elsőjére, két szolid hivatalnok. Ajánlatokat „Otthon” cím alatt mielőbb e lap kiadóhivatalába küldendők. 1197-12

KIADÓ LAKÁSOK.

A Jerez-körúton kiadó a II em. két-két ablakos utcai fűtésű, elő, cselőszobából és konyhából álló lakás május 1-ére évi 400 forintért. Cím a kiadóhivatalban. 3738-18

Nyári lakás Visegrádon élénk helyen propeller-hajó-állomáshoz közel egy szép kertben fekvő kényelmes és csinosan butorozott 3 szobából álló lakás egy szinten szép konyha, veranda és pincesz. Ara 200 forint. Cím a kiadóhivatalban. 3634-13

Nagy helyiség 1-ső emeleten, mely egynagytörzsből és több szobából áll. augusztus 1-ére, kiadó Különösen alkalmas tanárnak, divatassalonnak, műhelynek, egyéti helyiségnek, előteremnek, magánlakásnak, vagy nagy lakásnak. Bővebbet e kiadóhivatal után megtehető. 3992-13

Olcsó lakás a Lipót-városban. A Vadász-utczában két különbejártú szoba és konyhából álló lakás május 1-ére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3992-13

Nyaraló, Tornaúj, vasúti állomás közelében, erdő helyen 6 szobás, nyaraló, verandával, május 15-től kiadó. Ezen nyaraló egy kis fűtőtelepen fekszik. Cím a kiadóhivatalban. 1193-13

Bérbeadó, Erkel-Fipa-utca kezdetén nagy utcai szoba 2 külön bejártú rattal, udvari, előszoba, konyha 340 forint. Cím a kiadóhivatalban. 6753-13

HITEL-PÉNZ.

Amortizáció kölcsönököt budapesti házakra és telkekre I. II. III. helyre 10; 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költés nélkül, közvetlen a legrovidebb idő alatt, előkelő fővárosi ingatlan, csakoly utólagos honorarium fejében. Teljeskörnyvi kivonatot és kataszteri birtokvisztség. Ertekezhető d. u. 1-3-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 390-14

KÖNYVEK.

Eladok könyveket, világhírű írók műveit, olcsón. Cím a kiadóhivatalban. 1772-15

Jókai összes műveit kivonom megvenni jutányos ár mellett. Ajánlatokat a kötet minőségének kitételével „Könyv 12” címen a kiadóhivatalba továbbít. 3712-15

Veszek jókarban levő elsőrendű írók műveit, jutányos áron. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Készpénz fizetés” címen. 3993-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatassalonnak, egyéti helyiségnek, előteremnek, magánlakásnak vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3992-17

A kerepesi-ut környékén akarok május 1-ére egy kisebb bolti helyiséget kivenni. Ajánlatokat „Bolt 163” címen a kiadóhivatalba kérek. 3706-17

Kifutó forgalmu sajt és vajkereskedés a főváros legelőkelőbb helyén családi körülmények miatt olcsón eladó. Levelek a kiadóhivatalba „Kifutó forgalmu” jelleggel küldendők. 3992-17

KÜLÖNFÉLE.

Kifutóban és olcsón lehet étkezni egy szállodás üzvegnél. Cím a kiadóhivatalban. 3454-18

Elegáns nő ruhákat készí jutyányos áron egy kifutó várrón. Cím a kiadóhivatalban. 3938-18

A legjobb magyar étkész az „Üstökös”. Most sorra közli pompás karizátiókban a nevesebb írókat és műveiket. 3992-18

Olcsón és jól lehet étkezni a VI. kerületben, naponta 4 tál étel május 1-ére. Mások is ohajt meg 1 forint 60 krajczárért. Cím a kiadóhivatalban. 3658-18

6 forint kényes elegáns utcai nő ruhákat egy igen ügyes szabó készí. Mások is ohajt meg 1 forint 60 krajczárért. Cím a kiadóhivatalban. 3658-18

Dobozba kényes és elegáns ruhák, és küldetések. Magyarországon a kiadóhivatalba „London” cím alatt küldendők. 1195-18

MINDENFÉLE.

A világtörténelem könyvei. Azok a könyvek, amelyeket boldogtalan elődeink, Ádám és Éva óta elsírtak az emberek, megtöltenének egy oceánt. És ebből a tengernyi könyvből a világtörténelemnek alig néhány csepp jutott. Pedig mennyi kinszenvedés, mennyi gyász, mennyi bánat van beleírva a történet könyvébe. Meg van írva, hogy Erzsébet, Anglia királynője, aki különben roppantul erélyes és erőslelkű asszony volt, a földre borult és könyezett, mikor a csécsap Essex grófnak, imádott és hűtelen kedvesének halála hírért vette. Egészen másfajta ember volt IV. György angol király, aki minden pillanathban kész volt a legcsekélyebb ostobaság miatt sírva fakadni: a népe nem is hívta másként, mint „Szökőkut király.” Azt mondja a hagyomány, hogy Napoleon, a vaslelkű Napoleon is könyezett, mikor Elbába való utazása előtt elhúszott a katonáitól. 1815. június 19-én reggel történt. Dr. Hume belépett herceg Wellington szobájába, hogy az ütközetben elesett és megsébesült katonák névjegyzékét a hercegnek fölolvassa. Hosszu, nagyon hosszú volt a lista s a doktornak sok idő kellett hozzá, míg mind elolvasta. Olvasás közben egyszer véletlenül felézett és alig akarta elhinni, hogy nem álmodik, Wellington — könyezett. De hát megesezt ez már nagyobb emberekkel is. Perikles is könyekre fakadt, mikor Asziaszt védte, nagy bámulatára azoknak, akik őt erőslelkűnek ismerték. Richelieu is, a vén bíbornok, keserves könyeket ejtett, mikor egyszer, már késő vénségének egyik napján rájött, hogy már nem tudja fölvenni harci felszerelését. A svéd hadsereg egy fiatal tisztjének az özvegye a könyei révén ezárné lett. Nagy Péter csár meglátta, megszerette és feleségül vette a fiatal és szép özvegyet, aki a nagy méltósággal a Katalin nevet vette fel. A legmegrendítőbbek azonban Bismarcknak, a hatalmas kancellárnak a könyei voltak, amelyeket akkor ejtett, mikor hatalmas hangján hírül adta a német parlamentnek I. Vilmos császár halálát.

A szenteltvíz — veszedelmes. Különös, hogy éppen Rómában mert egy orvos azzal a felfedezéssel a világ elé állni, hogy a szenteltvízben járványos betegségeket terjesztő bacillusok vannak. Dr. Vincenzinek hívják ezt a bátor orvost, aki Róma egyik legképzesebb templomának szenteltvizét vizsgálta meg állításának behozzására. Dr. Vincenzi a tartóból kivett szenteltvízben talált bacillusokból egy kutyának belsejébe juttatott bizonyos mennyiséget és a szegény állat néhány nap múlva difteritiszbe esett. Ezután folytatta kísérleteit más állatokkal is és kísérletei mind eredményesek voltak. A veszedelem annál nagyobb, mert egyes vidékeken az a szokás divatos, hogy a szenteltvízzel ajkukat is megnedvesítik a gyanútlan hívők.

A történelmi kulcsok. Berlinben egy, az 1870—71-iki időből származó kulcsgyűjtemény van, melyek a németeknek meghódított francia erődítményekből valók. L. Neville városának aranykulcsát, melyet 1870. évi augusztus 13-án adtak át Frigyes Vilmos trónörökösnek, üvegbura alatt őrzik. A thionvillei kulcs a város czimere van bevéve. Közvetlen e mellett vannak Brisac, Mézières, Verdun és Metz kulcsai, melyeket Versaillesben adtak át I. Vilmos császárnak az október 29-iki kapituláció alkalmával. E gyűjteményben azonban nem csak Franciaország van képviselve; ott látható magának Berlin városának két aranyozott kulcsa is, melyeket nagy pompa mellett 1806 október 27-én adták át I. Napoleonnak, midőn ez a német fővárosba bevonult. E kulcsokat 1814-ben visszaadták Poroszországnak.

A kannibalizmus Kongóban. Decken, belga misszionárius atya egy folyóirathat érdekes részleteket ír le a kongói szerezcsenek kannibalizmusáról. A felső Kongo-Társulat egyik főnöke egy vasárnapon a közeli faluban egy szerencsétlen teremtést látott, mint valami őrtálló katonát föl és alá sétálni. Ez egy hadifogoly volt és így mint eladó „hús” szerepelt. Fontszámra árulták a húst és föl és alájárásának az volt a rendeltetése, hogy a „vörök” figyelmét felkeltse. Midőn minden húst elfoglalták,

leölték, mint nálunk a vágóhídon a marhát. A kongói kannibalizmusról Angora még hajmeresztőbb dolgokat mond el. Egy nap leölték egy hadifoglyot. Rögön akadtak vevők a test minden részére, csupán a fejnek nem akadt még vevője. Vártak, vártak egy ilyenre, de miután ilyen még mindig késett, a test többi részeinek vásárlói követelték saját porcióikat. E jogos követelésnek nem lehetett ellentállani: szétszórták a húsdarabokat.

Renan szülőhelye. Tréguier a neve annak a breton városkának, amely hírét mindössze annak köszönheti, hogy Renan Ernő, a hírneves francia filozófus a falai között született. Február 12-én a kis városka atyái hét szavazattal őt ellenében elhatározták, hogy egyik utcájukat világhírű szülőttük, Renan nevére keresztelik. Ezt a határozatot azonban egy Dieuleveult nevű városi képviselő alaki formák miatt megfellebbezte. Miután pedig „Isten azt akarta” (dieuleveut) a Cotedu-Nord département prefekturája meg is semmisítette a határozatot. A múlt szombaton újra erről a dologról tanácskoztak a tréguieri városatyák s ekkor 16 szóval kimondták, hogy a városi utcák elnevezésében minden változtatás fölösleges.

A háború, a bajusz és a yankeek. A yankeek most fényes igazságot szolgáltatnak a bajusznak, ennek a magyaros viseletnek. Tudjuk, hogy ők a közönséges polgári életben rendszerint beretválják a bajuszukat. Most azonban, hogy a polgári nyugalmat a hadi állapot váltotta fel az életükben, a yankeek szükségesnek tartották, hogy a harcziás népek módjára, ők is — bajuszt növesztessenek. Miután pedig hosszú ideje borotválták, most annál imponzánsabb, annál tükesebb lesz a yankee-bajusz. Szurószköznek mindenesetre alkalmas, de — ami minden ambíciózus magyar hajusznak legedesebb rendeltetése — nem csókolni való!

Alagut a tenger alatt. A modern tudomány vívmányai közt első helyen áll az az alagut, melyet a francziák Afrika és Európa közt a tenger medré alatt terveznek. Az alagut 41 kilométer hosszúságban a Gibraltári szoros alatt fog elvezetni s egyrészt a spanyol vasutakhoz, másoldalról pedig az algiri vonalakhoz fog csatlakozni. Az óriási alagut építése teljes hét esztendő igényelne és a munkálatok méterenkint 1500 forintba kerülnének. Mindenesetre nagyon kérdéses, hogy az építkezés nem marad-e meg csak tervezetnek?

A világ legnagyobb gözmozdonya. A világ legnagyobb gözmozdonya a Great-Northern amerikai vasut-társaság tulajdona. Ennek a prűszkölő vasszörnyetegnek a súlya 154,875 kilogramm és 2640 loerőre van berendezve. Hordképessége 392,000 kilogramm. A lokomotív magassága, a kéményt nem számítva, egy normális ember magasságának háromszorosával egyezik meg. A mozdonyal nehéz tehervonatokat szállítanak meredek hegyekre.

Fiakkeren Bécsből Párisba. Egy bécsi társaság az 1900-ik évi világiállítás alkalmával fiakkeren akarja megtenni az utat Bécsből Párisig. Már az 1889-ik évi párisi kiállítás alkalmával egy bécsi újságíró megpróbálkozott az érdekes utazással s a párisiak akkoriban nagy lelkesedéssel fogadták. Most azonban sok tagu társaság áll össze, amely a fiakkeret beláthatatlan sorával akar utra kelni. Körülbelül 40 napig tart az ut Bécsből Párisba és vissza. A fiakkeret azonban két hónapra bérlik, miután természetesen a kiállításon időzni is akarnak. Egy-egy kocsiért két hónapra mindössze 300 forint bért fizetnek.

A „Maine” hajó menekülte. A „Maine”-nek, az amerikaiak büszke hadihajójának, mely nemrég Havannánál elsüllyedt, egy érdekes menekülte is van. Ez az érdekes menekült a hajó — marsekaja, amely ugyan borig átázva, de mégis szárazra került. A szép czirmost, a nagy katasztrófa tanuját Washingtonba vitték, ahol a Capitoliumban állították ki. Sokan járnak csodájára a szerencsés állatnak, amelynek arczképét valamennyi amerikai lap kiadta, még a nem illusztráltak is. Halála után muzeumban fogják elhelyezni a nagy tragédia egyetlen emlékét.

Templom helyett a törvényszék elé.

Egy fölbontott eljegyzés történetéről beszélnek most sokat Budapest rendőrköréiben. Az eset hőse G. H. fiatal rendőrnök, aki másfél év előtt megismerkedett K. Sándor gépész csinos leányával, s tizenhét éves Sárkával. A fiatal rendőrtisztviselő nagyon sokat megfordult a leány szüleinél, akiknek nem volt semmi kifogásuk a csöndes, jó fiu látogatásai ellen. A látogatások célja természetesen nősülési szándék volt s egy szép napon elő is állott G. H. és megkérdezte a szülőket, hajlandók volna-e lányukat hozzáadni.

A szülők így okoskodtak: most ugyan csak irnok, de rendőr s ma a rendőr az uralkodó elem. Örömmel adták meg a kedvező választ s a nyotuban előhívott leány is örömtől dobogó szívvel mondta ki a boldogító igent. Néhány nappal később megbeszélték a részleteket is és kifizették a kézfogó napját.

Az eljegyzési ünnepséget a külső soroksári-uton levő „Három pisztoly”-fogadóban tartották meg, azaz hogy akarták megtartani... az éppen ez irásnak a veleje, hogy csak akarták...

Az ünnepségre számos vendéget hívott meg mind a két fél. A menyasszony boldogan lépett föl szülei karján a szálló falépcsőin és ragyogó arccal várta a vőlegényét, aki csak nyolcz órákor jöhet oda, mivel szolgálatban van.

Pontban nyolczkor meg is jelent G. H., még pedig — az ünnepies aktushoz méltóan — uniformisban. A menyasszony majd hogy föl nem falta szeméivel a kicsiny, de fess vőlegényt, akit akkor látott először hivatalos öltözetben.

Az öröm azonban nem tartott sokáig, mert a vőlegény — mintha csak kicserélték volna — kötekedő, arrogáns volt, olyan nagy mértékben, hogy alig ösmertek rá benne a civilizálás csöndes ifjura.

— Hja, ezt az egyenruha teszi! — mondogatták néhányan.

A menyasszony és családja furcsálta ugyan ezt a változást, de, gondolták, majd csak nem marad ilyen mindig.

A vacsora felé aztán tényleg szelidebb is lett a vőlegény, szépen eldiskurálgatott a menyasszonyával, apósával, anyósával. Vacsora utánra nagy eladását terveztek. A menyasszony bátyja, aki dühös műkedvelő volt, az első énekszámok után fölállott egy asztalra és rágyújtott a Danton tirádájára, az „Ember tragédiájából.” A vőlegény csak fölül, fölül, hogy mi lehet az, egyszerre aztán fölugrik, odaront a deklamáló ifjuhoz és rákiált:

— A törvény nevében megtiltom, hogy tovább mondja!

Általános elképedés. A szavaló is meg van lepve, nem tudja mire vélni a dolgot és hallgat. A vőlegény folytatta:

— Ezennel fölösztatottnak jelentem ki a gyűlést és felszólítom a jelenlevőket, hogy távozzanak.

— De Henrikem, az Istenért! Szólt a menyasszony kétségbeesve.

— Mit Henrik, semmi Henrik, én magyar királyi rendőrtisztviselő vagyok és újból fölcsólitok mindenkit, hogy hagyja el a termet!

De már ezt nem hallgathatta szó nélkül a menyasszony nagybátyja, egy természetes mézszáros.

— Mit? Maga akar parancsolni? Micsoda maga? Egy semmiházi rendőrnök, aki még a zsömlyéjére szálló legyet sem kergetheti el fölsőbb engedelem nélkül! Maga akar itt zsarnokoskodni, mint egy Napoleon, mint egy muszka czár?

Hát bizony úgy végződött az eljegyzés, hogy a vőlegényt szépen kitessékelték a teremből. A megsértett rendőrtisztviselő egyenesen a főkapitányságra ment és megfogalmazta a följelentést, amelyben elmondta, hogy a külső-soroksári-uton a Három pisztoly-szállóban egy bé nem jelentett gyűlésen K. Gyula „Petőfi Ember tragédiájából” szavalt és K. Sándor sértő kifejezésekkel illette a rendőrséget.

Az eljegyzésből természetesen nem lett esküvő, K. Gyulát és K. Sándort ellenbe: 10, illetve 30 forint pénahírságra ítélték.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

Írta: CROKER M. B.

V.

— Nagy az újság, lányok, kiáltotta Jessie a levelet lobogtatva. Sally néni irt levelet és azt kívánja, hogy egyikünk menjen el hozzá. És egészen bizonyosra veszi, hogy kívánságát teljesítjük, mert a készülődés és az utazás költségeire mindjárt checket is küldött. Csakhogy rövidre szabta az időt: aki látni akarja közülünk Indiát, annak már két hét múlva el kell utaznia.

Honor és Fee tamáskodva nézett össze. Fee hatvány lett, majd meg elpirult.

— Felolvasom nektek a levelet, folytatta Jessie. Elég furcsa az írása és néhány szó négyszer is alá van huzva. Haligassátok.

Rookword, Shirani.

Kedves sógornő! Ritkán írok levelet, de most fontos dolgot akarok tudtára adni. Nem vagyok már olyan fiatal, mint amilyen voltam és társaság után vágyakozom. Pelham gyakran távol van és ilyenkor egyedül vagyok Ben-nel, aki ugyan a világ legkedvesebb teremtese és meg is ért minden szót, de hát nem tud beszélni, nem segíthet a házvezetésben, nem kísérelhet sem bálba, sem templomba, mert mégis csak kutya. Nem küldhetné el valamelyik leányát hozzám? Három közül egyet bizonyára nélkülözhet. Három hajadon leány amugy is nagy teher lehet egy anyára. Mi körülbelül egy év múlva visszatérünk Angolországba és így a legrosszabb esetben is egy év múlva viszontlátná a leányát. Bármikor küldi is hozzám, úgy fogok vele bánni, mintha

az anyja volnék. Pelham is. Mindene lesz, ami jó itt kapható és megismer mindent, ami mulattathatja. Mivel a forró időszak nemsokára beáll és április után szárazon is, vizen is veszélyes az utazás, jó volna, ha mennél hamarabb utnak indítaná a leányát. E levél vétele után két héttel el kellene tehát utaznia, különben csak októberben tehetné ezt meg és hat hónapi itt időzésért még sem volna érdemes azt a hosszú utat megtenni. Pel checket mellékel a hajójegy számára és Harmincznegy fontot kofferra, keztüre, alsó szoknyára és egyebekre. A ruhákat magam fogom választani, mert azoknak csinosaknak kell lenniök. Ön kedves sógornő, bizonyára nincs abban a helyzetben, hogy a legújabb dolgokat lássa és itt nagyon előkelően öltözködnek az emberek. Ha leánya április közepén Bombayba érkezik, akkor én Allahabadba cimegyek érte: mert azt nem szeretem, ha fiatal leányok egyedül utaznak. Pel velem együtt reményli, hogy meghívásunkat nem utasítja vissza. Ön tudja, hogy ő nagy befolyású férfiú és az őn leányai az ő legközelebbi rokonai. Azt hiszem, bővebb magyarázat nélkül is ért engem. Különben is Shirani nagyon kellemes hely; hamasha (mulatság) van itt és az éghajlattól nem kell félnie. Itt kigyók sincsenek.

Rendesen egész sereg fiatal ember van Shiraniban és sokan közülök megfordulnak a mi házukban. Leánya csinos, jámbor ponyyt és új rickshawot is kap és így minden bizonnyal várjuk. Sok kedveset kíván leányainak és különösen annak, aki hozzánk jön, az őnt szívből üdvözlő Brande Sarabella.

— Nos, mit szölk a dologhoz? — kérdezte Jessie, nővére tekintve.

— Én azt hiszem, hogy te csak tréfálsz velünk! — kiáltotta Honor és a levelet kitépni akarta a kezéből.

— Lát olvasd el magad és nézd meg a postabélyeget — felelte Jessie és a levelet oda dobta az asztalra.

Most már nem lehetett semmi kétség; a levél igazán Indiából érkezett. Honor, miután gyorsan átfutotta a levelet, nevetve kérdezte:

— Hát ezt olvastad? hiszen az egész dologban az utóirat a legérdekesebb!

Mindkét nővér kíváncsian a levél felé hajolt, melynek utolsó oldalán ez a néhány szó állott:

U. i. De ezután a legcsinosabb leányát küldje el hozzám.

— Ez ugyan eredeti egy teremtes lehet! — kiáltotta Honor. — És mi lehet az a hamasha?

— Tőlem ugyan hiába kérdezed! — felelte Jessie.

— És mit mond a mama a meghíváshoz?

— Ezt nem is kell kérdezned — vágott közbe Fee, aki látható türelmetlenséggel hallgatta a beszédet. — Nálunk azt kérdezik: mit mond Jessie a dologhoz? Nos tehát, mit mondasz Jessie?

— Én azt mondom, hogy jó dolgot sohasem szabad elszalasztani. Csak egy évről van szó; egyikünknek természetesen el kell mennie.

— Te akarsz elmenni? — kérdezte Fee, aki magasra huzta szemöldökét.

— Mert, én vagyok a legcsinosabb, nemde? — felelte Jessie gúnyosan. — Hiszen engem Sara néni az első gözössel visszaküld.

— Erre nem gondoltam — felelte nővére. — Hármunk között én vagyok a legcsinosabb, ebben bizonyára nem kételkedik senki?

(Folytatása következik.)

100.000 sorsjegy
50.000 pénznyeremény

I. huzás
folyó évi
május hó 11-én.

II. osztály sorsjáték
május hó 11-től — október 13-ig

50.000 nyeremény,
melyek közül a legnagyobb esetleg
EGY MILLIÓ
korona lehet

A U. magy. kir. szabadalmazott

Ösztály sorsjátékhöz

eredeti sorsjegyeket ajánl

BOGDÁNY S.

főelárnsító fővárosi sorsjegy-irodája

BUDAPEST, IV. ker., Váci-utca 11. sz.

a kinél a legutóbbi I. osztály sorsjátéknál számos főnyereményt nyertek, a többek között a 25534 számú sorsjegyre

200.000
koronát.

Vidékre pontos szétküldés utánvételrel vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

Az első május 11-iki huzáshoz a sorsjegyek árai:

Egy egész sorsjegy 6 frt
Egy fél „ 3 frt
Egy negyed „ 1 frt 50
Egy nyolezad „ 75 kr

Az összes hat osztály sorsjegyeinek árai:

Egy egész sorsjegy 80 frt
Egy fél „ 40 frt
Egy negyed „ 20 frt
Egy nyolezad „ 10 frt

Weiner Mátyás
BUDAPEST,
Andrássy-ut 3. szám.

Az ország legnagyobb divatruháza

Kivánatra ingyen és bérmentve küldi bárkinek nagy tavaszi és nyári mosó, sejtém- és gyapju-szővet mintagyűjteményét, amely meglepő szép újdonságokat tartalmaz és az árak tekintetében minden konkurrencziát fölülmul.

Külön férfidivat-osztály.

A „Miskolczi Hitelintézet” áru- és terményraktáraiban az ezidei

VI-ik évi Gyapju-vásár

beraktározással egybekötve

1898. évi június hó 15-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál 888

A „Miskolczi Hitelintézet” részvénytársaság igazgatósága.

(Utánnyomat nem díjartatik.)

Előfizetések és hirdetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában

VIII. ker., József-körút 65. sz.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szerda, 1898. április 27-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 23. Havi bérlet 21.

Bohéme-világ.

Drama 5 felvonásban. Irta: Barriére és Murger. Fordította Szomoró Emil.

Személyek:

Durandín Szigeti Imre
Rodolphe Mihályfi
Marcel, festő Dezső
Schneppard, zenész Császár
Colline Gabányi
Benoit Egressy
Baptiste, szolgáló Zilahy
De Rouvres Paulayné
Mimi Torók I.
Musette Csillag T.

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 69. Havi bérlet 15.

Lohengrin.

Regényes opera 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Wagner. Richard. Fordították Böhm G. és Ormay.

Személyek:

L. Henrik Ney D.
Lohengrin Perotti
Brabant Elza Lejo Lili
Gratfried hg. Blanszky
Telramundi Beck
Ortrud Diósyne
A király hirdetője Mihályi

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Blaha Lujzaasszony mint vendég.

1848.

(Hadak útja.)

Látványos, zenés színmű, előjátékkal, 11 képpel. A népszínházi bizottság megbízásából írta és zenéjét szerlette Verő György.

Személyek:

Petőfi Sándor Lubinszky
Vasvári Pál Szerdahelyi
Irinyi József Várnai
Zakár Gergely Kenedich
Egy úri hölgy Bartfalvi M.
Egy polgár Ujvári
Egy hölgy Talián
Gróf Baththány Ferenczy
Gróf Széchenyi Lendvai
Kossuth Szirmai
Eszter Blaha L.
Dankó Mózes Horváth V.
Débor Siposné
György Szirmai
Laszko Raskó
Pistuka Gyürki
Balta János Kias M.
Antos plébanos Szabó A.

Kezdete 7 és fél órakor.

Színházi műsorok a 20. oldalon.

Zavaszi Nemzetközi Kiállítás

az új műcsarnokban

az Andrássy-ut végén

1898. április 15-től június 15-ig.

Nyitva reggel 9 órától este 9-ig.

Csütörtökön és vasárnap este 7-11-ig sötét-hangverseny.

Buffet

Belépő-díj egy korona.

Vasárnap délután 1-től 6-ig 20 krajczár.

A legújabb

legteljesebb nagy házienciklopédia

200 képpel írta: Kugler G. 459 oldalas, 2200 recepttel. Tartalmazza a legteljesebb enciklopédiát, a legújabb iktatók könyvét, gyümölcsök beállítását, fagyfakókat, italokat stb. Szép kötésben ára 3 ft.

A legújabb, legteljesebb nagy

Magyar Sakkönyv,

melyet a világhírű Bilguer és Morphy nyomán Akasztics és Rozsnyai szerkesztettek 300 ábrával, 100 problémával és 200 mesterjátszmával, a budapesti millenárius mester-versenyt is Magántanulása legalkalmasabb, ára 2 forint. Szép vászonkötésben 2 ft 60 kr.

Részletes utasítást érdeklődők ingyen és bérmentve. 5 ft-os megrendelések a pénz előleges beküldése esetén bérmentve.

ROZSNYAI KÁROLY könyvtárából

Budapest, IV., Múzeum-körút 18. sz. m. Bákai által hirdettelt könyv vagy sakkönyv ugyanazon árán, sokszor jóval olcsóbban megrendelhető 600

VIGSZÍNHÁZ.

672. szám. 672. szám.

Feri kisasszony.

Amerikai bohózat 3 felvonásban. Irt: M. Morton. Fordította: Mihály József.

Személyek:

Frank Staynor Tapokrai
Fred Anderson Fenyvesi
Byron Mac. Stutz Goth
A nagybácsi Hegedős
Sodper, komornyik Szerény
Veata DeJli E.
Edna Varsányi L.
Mann kisasszony Nikó L.
Chetwyndné R. Rostagni
Cosette, szobaleány Berzetti I.

Kezdete fél 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A gésák

vagy Egy japán teakés története.

Énekesjáték 3 fejr. Irt: Owen Eall. Ford. Fái J. B. és Makai E. Zenéjét szerlette Sidney J.

Személyek:

Reginald Szentmiklósy
Bronville Palásthy S.
Cunningham Odry Z.
Grimston Kardos A.
Stanley Serlegi
Downey Szilárdi E.
Bolton Nádasdy M.
Yun-Csi Ferenczi K.
Imári máski Boross
Mimóza Vlád G.
Aranyvirág Virág G.
Bimbó Szabai
Aranyhátra Hében
Doblyáska Szepesi
Lady Wynne Szilasy
Mary Worthington Varga
Edith Grant Aranyosy
Molly Seamore Ledovszky
Kate Paulton Mészáros
Kátana Kabnár
Tekmáni, rendőrnő Mátrai
Nami, japán leány Fehér K.
Egy kuli Terkón

Kezdete 7 és fél órakor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató: Fejér Dezső.

A szökött katona.

Eredeti népszínmű dalokkal 3 szakaszban. Irt: Sciglietti Ede. Zenéjét szerlette Szerdahelyi J.

Személyek:

Monti gróf Lejtényi
Kamilla neje Erdélyi
Korpádine Latabárné
Gergely fia Dajka
Lajos fia Krémer
Júlia Guthi
Gemesi jegyző Irányi
Pista bovász Fejér

Kezdete 7 és fél órakor.

„36 év óta fenálló üzletem feloszlik.”

Saját kezítmenyén rendezvénny szolidan készített szalngarnitúrák és butorok egy váiasztékban önköltségi árban adának el. A n. é. közönséget teletem meglátogatására kérve maradok tisztelttel 783

KÁRNER JÓZSEF

Kárpitos és díszítő Ferencziek-terén (a bazárban) I. emelet.

Bőr- és szépség-ápolás szakorvosa. Med. univ.

Dr. Révész Benő

Budapest, VIII., Kerepesi-út 63. I. em.

24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyítja az összes bőr-, ideg- és nemi bajokat. Szépségi hibákat, szeplő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, rőzser, fagyos végtagok, hajkorpa, hajhullás, sebekszak-szerű tanácsokkal szolgál az arc és kéz-ápolásra.

Feltűnő eredménnyel gyógyítja a tikós betegségek név alatt ismert összes férfi- és női bajokat és azok következményeit.

Rendel: d. e. 8-12, d. u. 3-5, este 7-8 óráig

Levelekre azonnal válaszol. Kívánatra gyógyszerokról is gondoskodik. Mindenkor mély diszkréció.

Vértess gyógysz.-féle zsireltávolító labdacok.

Kitűnő szer tulságos kövérség, zsírkór és ennek következményei, mint: nehéz lélegzés, szédülés, rossz emésztés, aranyér, szívelzsírosodás, gutatlás stb. ellen. 1 adag 2 ft 50 kr. 794

Kapható: Vértess L. gyógytárában, Lugoson 353. sz

Könlődön elsajátított szakismeretek és hosszú gyakorlat alapján készítek modern stílusban

kárpitos- és díszítési munkákat.

Függönyök díszítése, terem díszítések stb. kiváló ízléssel eszközöltemek.

Magamat a n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánlv, maradtam kitűnő tisztelettel

SZILÁGYI ZSIGMOND,

kárpitos és díszítő.

Budapest, VII., Dohány-utca 68. (Kertész-utca sarkán.) 120

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség és l. vetőm szíve tudomására adni, hogy Róza-terén és Kossuth Lajos-utczában 1854-ben alapított üzletemet be-szüntetem és

Csakis Kigyó-utca 1. szám alatt

összpontosítottam esőernyő és nap-ernyő árúimat. Ez alkalmából azon helyzetben vagyok, hogy nagymagnyságú nap- és eső-ernyőket a legjutányosabb árakon adhatom.

Láng Ágoston, Kigyó-u. 1. sz.

Finom butorok eladása.

Teljes háló-, ebédlő-, szalngberendezések készpénzért vagy részletfizetésre is. Tiszt. urak, hivatalnokok és jobb állásban levő urak részére 50%-ot a bevásárolt butoroknál előre, a többi megfizetés után részletfizetnek. Megrendelések pontosan és lokkissmeretesen teljesítetnek. Tisztelettel

GREZ LAJOS kárpitos és díszítő. Raktár és műhely József-körút 17/a.

Elsőrangú

szabónő

ajánlkozik a n. é. hölgyközönségnek.

Heim Irén

BUDAPEST, Csengery-utca 62/a. sz.

Szabadalmakat

eszközöl és értékesít a világ valamennyi államában

PATAKY H. és W.

508 Budapestben, VI. ker., Erzsébet-körút 42. Saját irodák: (Berlin, Hamburg, Köln, Frankfurt, Lipsce, Boroszló, Prága, Varsó, Hannover, New-York). Érekeztési szerződések 1/2 millió értékben kötöttek. Szabadalmi perek. Felvilágosítások és prospektusok ingyen. A magyar ker. muzeum képviselősege.

Európa

szálloda

BUDAPEST, Nádor-utca 5.

Szobák

1 frttól kezdve. Hónapos-szobák olcsóbban mint bárhol.

Spárga

naponkint frissen vágott kilója . . . . . 70 kr. 5 kilós kosárral bérmentve 3 ft 75 kr. 3 kilós kosárral bérmentve 2 ft 35 kr. Ugorának kilója 80 kr. Tormának kilója, féklilós szalokban . . . 30 kr. Biró Pál kertgazdasága Debreczen. 931

Üdvös tanács.

Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál Egger biztos hatású

Mellpasztillái

veendők. (1 doboz 50 kr. és 1 ft. Próbadozoz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásának bizonyultak Egger szoda pasztillái. (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszerertárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon; (27)

„Nádor”-gyógyszertár Budapest, Váci-körút 17.

Szerencseszámok BEIMEL-nél

m. kir. szab. osztálysorsjáték

11-ik sorsjátéka már május havában veszi kezdetét.

Május hó 11-től október hó 13-ig hónaponként egy húzás.

50.000 nyeremény.

A főnyeremény legszerencsésebb esetben egy millió korona

Árak a május 11-12-iki húzásra:

Egész sorsjegy . . . . . 8 ft - kr. Fél sorsjegy . . . . . 3 " " Negyed sorsjegy . . . . . 1 " 50 " Nyolcad sorsjegy . . . . . " 75 "

Árak mind a hat húzásra:

Egész sorsjegy . . . . . 80 ft Fél sorsjegy . . . . . 40 " Negyed sorsjegy . . . . . 20 " Nyolcad sorsjegy . . . . . 10 "

Vérőimnek minden húzás után megküldöm a hivatalos kimutatást ingyen és bérmentve. A sorsjegyeket a pénz előzetes beküldése vagy utánvétellel küldöm.

Beimel Lajos bankháza

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója

Budapest, IV., Kecskeméti-utca 13. sz.

Szerencseszámok BEIMEL-nél

